DEMİREL: "Erken seçim konusu Mart başlarında gruplarımızda görüşülecek"

ECEVİT: "Sınırımızı, sabrımızı kaybedersek demokrasi yıkılır"

KONUŞMALARIN ÖZETİ 10. SAYFADA

Cumartesi 19 ŞUBAT 1977

ADRES :Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu - İSTANBUL
TEL : 27 77 12 /27 69 09 /22 84 46
ANKARA BÜROSU : İzmir Cad. 20/27 Kızılay
TEL 17 65 36-18 36 88
BASIM : İstanbul Matbaası VEB OFSET Tesisleri Dr. Emin Paşa Sok. 20
DİZGİ : Politika Tesisleri
DAĞITIM : Hürriyet Gazete Dağıtımı A. Ş.
Sayı: 1326 Yıl: 5 150 Krş.

Politika

TÜTÜN ÜRETİCİSİNE BİRAZ AYIP OLMUYOR MU?
Ahmet YÜCEKÖK
Sayfa 2'de

ferruh doğan

SİYASAL VE EKONOMİK DURUM!..

BİR KİLO ETİN FİYATI ASGARİ ÜCRETİN İKİ KATINA ÇIKTI

ANKARA-(POLİTİKA) Yapılan son zamlardan sonra Ankara'da satılan bir ki-
(Devamı say. 9 sü. 2)

MHP'li yayın organları, Erbakan'a karşı kampanyaya girişti

MHP'LİLERE GÖRE, "MSP 17 MİLYONLUK YOLSUZLUK YAPTI"

■ CGP İzmir İl Başkanı, "MSP' nin milyarları bulan gayrimeşru gelirlerine el konulmalı, yöneticileri hakkında da soruşturma açılmalıdır" dedi

MHP yanlısı olarak bilinen yayın organları son günlerde MSP aleyhinde sürdürdükleri kampanyayı yoğunlaştırmışlar ve MSP'lilerin yolsuzluk ve partizanlık yaptığı yolunda haberler yayınlamaya başlamışlardır. Millet Gazetesinin dünkü manşetinde bazı MSP'lilerin 17 milyon liralık bir yolsuzluk yaptığı yolunda bir iddia yer almıştır. Yine MHP yanlısı Hergün Gazetesi de Erbakan aleyhine makale ve haberlere ağırlık vermiş, Diyanet İşleri Başkanlığının partizanca bir tutum izlediğini önesürmüştür. Öteyandan Cumhuriyetçi Güven Partisi İzmir İl Başkanı da MSP nin gayrımeşru gelirlere sahip olduğunu iddia ederek bu gelirlere el konulmasını istemiştir.

"17 MİLYONLUK YOLSUZLUK"

Millet Gazetesinin dünkü sayısında "MSP'lilerin yaptığı 17 milyon liralık yolsuzluk ortaya çıktı" başlığı altında verilen haberde şöyle denilmektedir.

"GİMA'da hayali bir firmaya yapılan satış iddiasıyla MSP yanlısı olarak tanınan Genel Müdürvekili ve iki Genel Müdür Yardımcısı

(Devamı say. 9 sü. 1)

Gima'daki yolsuzlukta solculara sus payı verildi

MSP'lilerin yaptığı 17 milyon liralık yolsuzluk ortaya çıktı

Diyanet İşleri Başkanlığı, açtığı yarışmaya MSP partizanlığı soktu ve kazananları açıklamadı

Erbakan'ın neticesiz vaadleri kiraların yüzde 31 oranında artmasına sebep oldu

MHP yayın organlarının MSP'lilerin yolsuzluk yaptıkları iddiaları ile ilgili haberlerinin kupürleri

ODTÜ Konseyi Rektör Tan'ı istifaya çağırdı

ANKARA-(POLİTİKA) - Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)nün yetkili organı olan Üniversite Konseyi, Rektör Hasan Tan'a "güvensizliğini" bildirmiş ve derhal istifa etmesini istemiştir. Önceki gün Konseyce alınan "güvensizlik" kararının bir basın toplantısı ile kamuoyuna duyurulacağı bildirilmiş, ancak dün ODTÜ'ye gelen basın mensupları Rektör Hasan Tan'ın buyruğuyla üniversiteye alınmamışlardır.

(Devamı say. 9 sü. 6)

TRT' DE ÇALIŞANLAR KARATAŞ'IN GÖREVDEN ALINMASI İÇİN SAVCILIĞA BAŞVURDU

ANKARA-(ANKA)-TRT Genel Müdürlüğünde görevli çok sayıda personel, Genel Müdür Şaban Karataş'ın Genel Müdürlükten alınması için dün Ankara Savcılığına başvurmuştur. Çok sayıda görevlinin imzaladığı dilekçede, TRT Genel Müdürünün kurumu Anayasa ve TRT yasasının dışına ittiği ve kendi ideolojik propagandasını yaptırabilmek için çalışanları yasadışına çıkmaya zorladığı belirtilmiştir.

TRT çalışanları, Ankara, İstanbul, İzmir radyolarıyla televizyon bürolarında imza toplamaya devam edileceğini ve sürekli olarak savcılıklara Karataş'ın görevden a-

(Devamı say. 9 su. 7)

ERKEN SEÇİM VE DEMİREL'İN PLANI

Siyasal partiler arasında bugün erken seçime kesinlikle karşı çıkan bir tek MSP'dir. Buna karşılık, bir erken seçimde AP'nin önemli yararı, CHP nin ise belki zararı vardır.

AP'nin yararı, hem ekonomik hem de siyasal düzeydedir. Giderek ağırlığını duyuran ekonomik sorunlar, hiç kuşkusuz, önümüzdeki aylarda büsbütün artacaktır. Pahalılık, kentleşen bir Türkiye'nin tüm kentlerinde yaşamı imkansız ölçüsüne yaklaştırmıştır. Köylerdeki durum ise değişik iddialara konudur.

Siyasal bunalım, etkisini her alana yaymıştır. Hükümet ortakları birbirine düşmüştür. Durum, fazla sözü gerektirmeyecek kadar açıktır.

Bu ortamda, bir "erken seçim" kararı, AP' yi çeşitli açılardan kurtaracaktır.AP, en azından, koalisyonun muhtemel dağılışını önleyecek; ortaklarına biraz daha dayanmalarını, az kaldığını önerebilecektir. Aynı şekilde, ekonomik sorunların geleceğe oranla daha az elverişsiz olduğu bir zaman kesitinde AP seçime girmiş olacaktır.

Başka bir deyişle, günümüzdeki durumunu koruması koşuluyla, erken seçimden en fazla yarar sağlayacak olan, Demirel'dir.

Buna karşılık, erken seçim, CHP açısından zor bir tercihtir. Sadece siyasal yarar açısından bakıldığında, beklemek, CHP için daha elverişli gözükmektedir: Zaten yıpranmış bir AP biraz daha yıpranacak, belki koalisyon çözülecektir. Ekonomik sorunlar büsbütün ağırlaşacak ve vatandaş gözünde AP ye maledilecektir; Kıbrıs sorunu, koalisyonda yeni çelişkiler yaratacaktır, vb.

CHP'nin erken seçim için çaba sarfetmesinin nedeni, siyasal olmaktan çok uzun vadeli ve ülke yararına kaygılardan ötürüdür. CHP'ye göre, mevcut hükümetin devamlılığı, demokrasiyi tehlikeye atabilecek faşizm özlemcilerinin çılgınlıklarını artırabilecektir. CHP'nin erken seçim yaklaşımı öncelikle bu açıdan yapılmaktadır.

(Devamı say. 9 sü. 8)

İsmail Cem

Tütün alımını geciktiren TEKEL üreticiyi aracıların eline terketti

ANKARA-(POLİTİKA) - TEKEL'in Ege bölgesinde tütün alımlarını geciktirmesinin 540 bin tütün üreticisi aile ve bunların toplam sayısı olan 3 milyon insanın aracı ve tefecinin insafına terkedilmeye neden olduğu bil-

(Devamı say. 9 sü. 5)

CIA, Kral Hüseyin'e 20 yıldır rüşvet vermiş

WASHINGTON-(AJANSLAR)-"Washington Post" gazetesinin bir haberine göre, Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı "CIA" geçtiğimiz 20 yıl içinde ajanlarının ülkede serbest çalışabilmelerini sağlamak için Ürdün Kralı Hüseyin'e milyonlarca dolarlık gizli ödeme yapmıştır.

Haberde, Eski Başkan Gerald Ford'un, "CIA"nın usulsüz hareketlerini araştırmak için kurdurduğu komisyonun ödemeleri ortaya çıkardığı ve de-

(Devamı say. 9 sü. 2)

CARTER, BARIŞ POLİTİKASINDAN UZAKLAŞIYOR MU?

Son sayılarını "Doğu'daki muhalifler"le "Silahlanma"ya ayıran ABD'nin basın alanındaki güçlü yayın organlarından Newsweek ve TIME dergilerinin konu ile ilgili kapakları.

ABD, DOĞU BLOKUNA KARŞI "SOĞUK SAVAŞ" USÜLLERİNE BAŞVURUYOR

Sovyetler Birliği "Sovyet muhaliflerini" destekleyen ABD'yi protesto etti

- **Yeni ABD yönetimi, bir yandan silahlanma yarışına çıkarken öteyandan Doğu blokunun içişlerine karışmak eğilimine girdi. Diplomatik çevreler, uluslararası gerginliğin artabileceğini belirtiyor**
- **ABD Başkanı Jimmy Carter bütün diplomatik kuralları çiğneyerek Sovyet muhalifi fizikçi Andrey Saharov'a özel bir mektup gönderirken yardımcısı Mondale de Sovyet vatandaşlığından çıkarılan ve halen İsviçre'de bulunan Bukowsky ile özel bir görüşme yapmak istediğini açıkladı**
- **"Amerika'nın Sesi" radyosu dünkü sabah bülteninde alışılmış çerçevesinin dışına çıkarak uzun uzun "Çekoslovakya ve Doğu'daki muhalifler" haberlerine yer verdi**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Carter yönetimi Doğu Bloku ülkeleriyle ilişkilerinde Kissinger politikasından önemli sapmalar yaparak yeni bir yol izlemeye başlamıştır. Yeni siyasetin iki özelliği, bir yandan silah yapımını hızlandırmak öte yandan Doğu bloku ülkelerinin iç konularını büyük ölçüde abartarak, hatta istismar ederek, bunlar üzerinde ABD yetkililerini doğrudan tavır almaya yöneltmektir.

Başkan Carter'in bu iki nokta üzerinde özellikle durması ve Doğu ülkelerinde rejime muhalif olanlarla yakından ilgilendiğini açıklaması üzerine, Amerika'da "Soğuk savaş" dönemini andıran bir kampanya başlatılmıştır. Kendi müttefiklerindeki insanların işkence edilmesine, öldü-

(Devamı say. 9 sü. 4)

CARTER'IN ÖZEL TEMSİLCİSİ ATİNA'DA

CARTER MESAJINDA DEMİREL'E "NE SORUNUNUZ VARSA CLIFFORD'A SÖYLEYİN" DEDİ

ANKARA(ANKA)-ABD Başkanı Jimmy Carter, Başbakan Süleyman Demirel'e, bir mesaj göndermiştir.

Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in, Bern'de olması nedeni ile mesaj, Dışişleri Bakanlığına vekalet eden Devlet Bakanı Seyfi Öztürk kanalı ile Demirel'e ulaşmıştır.

Carter'ın Demirel'e gönderdiği mesajda, "belirtmek istediği herhangi bir konu,

(Devamı say. 9 sü. 3)

GALATASARAY İŞLETMECİLİK YÜKSEKOKULU ÖGRENCİLERİNE SINAVLARA GİRMELERİ İÇİN POLİS BASKI YAPIYOR

50 günden beri boykotta olan Galatasaray İşletmecilik Yüksekokulu

GÖZALTINDAKİLERDEN HABER ALINAMIYOR

Galatasaray İşletmecilik Yüksekokulu öğrencilerine, boykotlarını sona erdirip sınavlara girmeleri için polis tarafından baskı yapıldığı öğrenilmiştir.

Okul çevresinde önceki akşam sıkı önlemler alan polislerin, öğrencilere ya sınavlara girmelerini ya da kendileriyle birlikte gelmelerini söyledikleri belirtilmiştir. 50 günden beri boykotta bulunan öğrencilerden büyük bir kısmı sınavlara girmek istemeyince polis tarafından götürülmüştür.

Polisin yarattığı bu durumun akademik ve demokratik hak talepleri konusunda yaptıkları boykotlarını engelleyemeyeceğini belirten okulun diğer öğrencileri polisçe götürülen arkadaşlarından bu güne kadar hiç bir haber almadıklarını söylemişlerdir.

İZLENİMLER

DURMUŞ YALÇIN DURDURULDU

MC'nin Ankara Valisi Durmuş Yalçın son bir hafta içinde, iki ayrı noktada durduruldu: Danıştay ve de eşi tarafından.

Durmuş Yalçın "kapattım" diyerek TÖB-DER, TÜM-DER, TÜTED'in kapılarına kilit vurdu.. MC'nin hoşlanmadığı bir sesi susturarak hizmet sundu. Ancak Danıştay "MC var ama, hukuk da var" olgusunu vurgulayarak Durmuş Yalçın'ın kilidini fırlatıp attı.

(Devamı say. 9 sü. 8)

ahmet kahraman

GÜNE BAKIŞ

Korutürk'ün resmi ziyareti

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk, 12-15 Nisan tarihleri arasında, Finlandiya'yı resmen ziyaret edecektir.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünce konuda yapılan açıklama şöyledir:

"Türkiye Cumhurbaşkanı ve bayan Fahri Korutürk, Finlandiya Cumhurbaşkanı'nın daveti üzerine 12-15 Nisan 1977 tarihlerinde Finlandiya'ya resmi bir ziyaret yapacaklardır."

Gökdelenler havayı kirletiyor

İstanbul Teknik Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Muzaffer Davaz, "Bilimsel verilere dikkat edilmeden, meteorolojik koşulları uygun olmayan yerlere kurulan gökdelenlerin hava kirliliğine yol açtığını" öne sürdü.

Semih BALCIOĞLU

"Çok Şükür" de Şükrü bey

ÖNCE SÖYLEDİĞİNİZ SÖZÜN ANLAMINI BİLMENİZ GEREKİR.. BİZİM ANARŞİ ÇIKARTMAK DİYE BİR AMACIMIZ YOK. YAZI YAZMAKLA ANARŞİ ÇIKMAZ...
EVLÂDIM, ANARŞİ ÇIKMAZ AMA, SOKAKLAR KIZAMIK ÇIKARIYOR. O NE ÖYLE, HER DUVARDA BİR YAZI.
YAZACAKSANIZ GAZETEYE YAZIN !..
28
ÇOĞUNLUĞUN OKUDUĞU GAZETELER DAHA ÖNEMLİ ŞEYLER YAZIYOR. ARTİST AŞKLARI, SPOR DEDİKODUSU...
SİZ DE FİKİRLERİNİZİ DEMEK HALKA BÖYLE DUYURMAK İSTİYORSUNUZ ?
PEKİ SİZİN İSTEĞİNİZ NE ?..
BİZİM İSTEĞİMİZ DUVARDA YAZIYOR. GİDİN BAKIN.
EE, CANIM KARDEŞİM, BUNLARI BAŞTAKİ BÜYÜKLERİMİZ DÜŞÜNSÜNLER. SİZE NE ... BAK BANA KİMSE ATEŞ EDİYOR MU ?.. NEDEN ?.. KİMSENİN ETLİSİNE SÜTLÜSÜNE KARIŞMIYORUM ÇOK ŞÜKÜR DE ONDAN !..
AMAAAAN !.. ÇOK ŞÜKÜR DE ŞÜKRÜ BEY !..
SUSUN DA, BİRAZ ALİ KONUŞSUN YAHU ..

YAZDIKÇA

Adil ÖZKOL

KARATAŞ, TEZKAN VE GİRİTLİOĞLU

Seçimler ister erken isterse zamanında yapılsın on gün sonra kampanya başlayacak. Seçim kampanyasının başlaması demek Demirelin ve yandaşlarının devletin olanaklarını partizanca kullanmayı ve devlet memurlarına baskıyı zirve noktasına vardırmaları demektir.

Demirel'in seçimdeki önemli kozlarından biri de TRT'dir. İşgal altındaki TRT seçimlerde alabildiğine tek yanlı olarak kullanılacaktır. Partizanlık artmaktadır daha da artacaktır.

Karataş-Tezkan ikilisi bu yolda yeni bir adım atarak TRT Televizyon Haberleri Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu'nu açığa aldılar ve Giritlioğlu hakkında idari soruşturma açtılar.

Karataş'ın pek sevdiği deyimle Giritlioğlu'nun "Suyu çoktandır. sınıyordu" işgalcibaşı olsun, en yakını Tezkan olsun partizanca baskılara ve yasa dışı emirlere karşı direnen bu "asi" müdür yardımcısından hoşlanmıyorlardı. İmkân bulsalar çoktan görevinden alacaklardı. Ama on üç yıllık TRT'ciliğiyle ve yirmi yıla yaklaşan basın yaşamıyla tecrübeli ve yetenekli bir yöneticiydi Giritlioğlu. Yerini doldurmak teknik katkılarından vazgeçmek kolay değildi.

Vazgeçmek kolay değildi ama televizyon haberlerini Karataş'ın tavuk çiftliğine çevirmeyi kabullenmeyen Giritlioğlu ile beraber çalışmak da zordu işgalciler için.

İki ay kadar önce Demirelin küplere binmesiyle bardak taştı. Başbakan bir temelle birlikte birde nutuk atmış aklınca Ecevit'e yüklenerek :

-Neymiş bu halk iktidarı açıklasalar da öğrensek "buyurmuştu Demirel o akşam 20.00 haberlerinde "zalim" nutkunu zevkle dinledi. Ama ikinci haberden sonra keyfi kaçtı. Kaşları çatıldı. Kalabalık Aydın mitinginde Ecevit konuşuyor:

-Halk iktidarı pamuk tüccarının, üzüm, tütün tüccarının değil, pamuk üreticisinin, tütün, üzüm üreticisinin iktidar olmasıdır. Alın terinin değerlendirilmesidir diyordu.

Bu ne biçim işti ? TRT bunun için mi işgal altında tutuluyordu ? Ecevit'in konuşmasını bir teknik "kaza" ya getirmek gerekmez miydi ?

Karataş ile Tezkan'ın zincirleme haşlanmalarına yol açan bu "suç" televizyon haberleri müdür yardımcısı Giritlioğlu'nun "suyunun kaynadığını" gösteriyordu.

Sallanan ip nihayet Ankara Valisi ile üç Demokratik kuruluşun karşılıklı olarak yaptıkları basın toplantılarının haber haline getirilmesi sırasında koptu. Giritlioğlu Valinin ağır suçlamalarla dolu ikinci basın toplantısının TRT yayın ilkelerine uymadığını belirterek yayına girmemesini istedi. Hami Tezkan ısrar etti. Yazılı emir verdi. Yasal zorunluluk gereği yazılı emri uygulayan Giritlioğlu üç kuruluşun buna cevap verebileceğini söyledi. Tezkan kestirdi attı.

-Onu da yayınlarsınız efendim

-Nitekim iki gün sonra üç kuruluş basın toplantısı yaparak Valiyi cevaplandırdılar. O sabahki olağan toplantısında TRT Müdürler Kurulu bu basın toplantısını izlenecek haberler listesine koydu. Ama basın toplantısında valinin gerçekleri yansıtmadığı ortaya çıkınca işler değişti. Giritlioğlu valinin konuştuğu süre uzunluğunda bir zaman ayırmıştı üç kuruluşun basın toplantısına. Hami Tezkan ise diretiyordu :

-Bu haber yayına girmeyecek. Çıkarın.

Yaptığı baskının yasa dışılığını bildiği için yazılı emir veremiyordu. Giritlioğlu baskılara görevden alınma tehditlerine aldırmadı.

Haber yayınlandı. Tezkan ise hemen Karataş'a başvurdu :

-Giritlioğlu için soruşturma açılsın. Açığa alınsın maaşının üçte biri kesilsin.

Karataş buna dünden hazırdı. Tezkan'ın isteklerini yerine getirdi.

Anarşi, zorbalık, partizanlık, baskı.. ne derseniz deyin. Karataş ile Tezkan hiçbirine aldırmayıp işgalleri altındaki TRT'yi AP ve MHP'nin seçim borazanı haline çeviriyorlar.

Yaptıkları yanlarına kâr kalmayacak elbet. Ankara savcılığı iki partizanca yayınları dolayısıyla iki kafadarı sanık sandalyesine oturttu. Tazminat davaları kapıda bekliyor. Ergeç hesap verecekler.

DÜZELTME: Adil Özkol'un 16 Şubat tarihinde yayınlanan yazısının başlığı "Parlamento'nun itibarı mı" olacak iken bir dizgi yanlışı sonucu "Parlamento'nun itibarı var mı ?" şeklinde yayınlanmıştır. Düzeltir, özür dileriz.

Politika

Sahibi:
Politika Basım ve Yayım A. Ş. adına
Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları
Konfederasyonunu (DİSK) Temsilen : Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü : İsmail CEM
Sorumlu Yazıişleri Müdürü : Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi : Ahmet KAHRAMAN
Müessese Müdürü : H. Gökalp ÜLGENER

İLAN TARİFESİ

Sütun santimi 3. Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL.
İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.
Sanat Sayfasında (5 x 1) Kutu İlan 100 TL.

TÜTÜN ÜRETİCİSİNE BİRAZ AYIP OLMUYOR MU ?

Ahmet YÜCEKÖK

Üreticinin binbir zorluk ve çaba ile ürettiği Ege ovalarının altın renkli ürünü aylardan beri depolarda günden güne solgunlaşarak bekliyor alıcısını

Ege'de ne yönden bakarsanız bakın tütün üreticisinin durumu berbat. Tütün üreticisinin de Ege'de sayıca en kalabalık tarım üreticisi olduğu gözönünde tutulunca Ege'deki "berbat" durumun oldukça yaygın olduğu açıkça belirecek.

Pamuk üreticisinin durumu da pek mutlu bir tablo çizmiyor Ege'de. Ama tütünle uğraşanlar genellikle küçük üreticiler olduğu ve de küçük toprak birimleri üzerinde üretim yaptıkları için büyük çoğunlukla hiç bir dayanağı olmayan, hiç bir güçlü olanağı bulunmayan kimselerdir. Tütün üretimini bir aile uğraşısı olarak yapan bu insanlar bir kaç balya tütün elde edebilmek için olağanüstü bir gayretle ilkbahar başlarından sonbahara kadar kadın erkek çoluk çocuk çalışmak zorundadırlar.

Yani pamuk üreticileri arasında çokça görülen büyük toprak sahipleri, makinalı tarım yapacak güçte olan varlıklı çiftçiler tütün üreticileri arasında bulunmaz. Bu nedenle eğer tütün üreticisinin durumu "berbat" ise bu kelimenin tam anlamıyla "berbattır" ve de hiç bir abartılmış yönü yoktur.

Şimdi Egeden en geniş üretici ordusu olan tütüncünün durumu neden "berbattır?"

"Berbattır" çünkü elli günü aşkın bir süredir gecikmiş olmasına rağmen Ege'de tütün piyasası daha hâlâ açılamamıştır.

Üreticinin binbir zorluk ve çaba ile ürettiği Ege ovalarının altın renkli ürünü aylardan beri depolarda günden güne solgunlaşarak bekliyor alıcısını.

Her gün kulaklar radyolarda, gözler televizyon ekranlarında, milyonlarca insan emeklerinin kaderini taşlaşmış bir sabırla bekliyorlar. Ve her seferinde umut bir başka sabaha kalmış olarak küskün ve buruk, kahvelerinden evlerine yarı aç yarı tok bir akşamın çaresizliğine dönüyorlar.

KÜÇÜK ESNAF DA ZOR DURUMDA

Acıdır ama gerçektir. Tütünün hâlâ MC tarafından alınmayışı, piyasanın hâlâ açılmayışı önemli tütün merkezlerini tam takır parasız bırakmış durumdadır.

Bu anlamda sıkıntı çeken, aç kalan, çaresiz durumlara düşen yalnızca tütün üreticisi de değildir. Aynı zamanda tütün üreticisinin satın alma gücüne dayanan küçük esnaf da bu önemli tütün merkezlerinde zor duruma düşmüştür.

Alış-veriş edecek mali gücü olmayan üretici evinin gereklerini karşılıyamamakta, hele yıllık gereklerini toptan olarak karşılamak olanaklarından tamamen yoksun kalmaktadır. Örneğin Urla'da kasaplarda etler, manavlarda meyve ve sebzeler, tuhafiyecilerde top top basma ve pazen alıcısızlıktan sanki başka bir dünyaya ait mallarmış gibi boynu bükük durmaktadır.

Esnafın derdi yalnızca tütün üreticisine reva görülen bu haksızlıkla da sınırlı değil. Memurların alım gücünü arttıracak 12 katsayının tekrar AP oyları ile komisyonca 11'e indirilmesi olayı da esnafı büsbütün perişan etmiş durumda. Memura verilecek paranın yüksek olmasının sonunda kendilerine intikal edeceğini bilen esnaf Ege'de büyük ölçüde tütüncünün ve memurun bilinçli destekleyicisi haline gelmiştir.

Ama başta da değindiğim gibi asıl huzursuz, asıl acılı ve asıl nerdeyse isyan edecek kitle tütün üreticisi. Esnaftaki huzursuzluk ve tatminsizlik hükümetin tütün politikasının yalnızca bir yan uzantısı.

İCAR PARASI YÜKSELİYOR

Tütün üreticisi için bu gecikme özellikle çok ters bir yıla da raslamış bulunuyor. Çünkü geçtiğimiz yıl tütün üreticisinin tarım girdileri maliyet olarak bir evvelki yılın bile kat kat üstüne çıktı.

Bir kere tütüncünün toprak durumundaki özellik onun belini fazla büken unsurlardan biridir. Ege'de topraklar genellikle parçalanmıştır. Bir çoğu da çeşitli tarımsal özellikler nedeniyle tütün dikimine elverişli değildir. Bazı topraklarda dikime, düşük kalite tütün yetişir diye hükümet engel olmakta, bazı yerlerde ise pamuk, sebze, anason dikimi çiftçi için tütün dikiminden daha çekici olabilmektedir. Geri kalan zaten çok parçalanmış toprak birimlerinin bazılarının ise tütünün gelişmesine elverişli olmayan yabancı otların yeşermesine neden olması o alanları da tütüncüye kapamaktadır.

Bu nedenlerle tütün üreticisi üretimini genellikle 6-7 dönümlük küçük toprak birimlerinde yapar ve yine genellikle, aile gücüne de güveniyorsa bir ya da iki ayrı küçük tarlanın daha icarını alarak tütününü yetiştirir.

Bu durum tütüncünün çalışma gücünü iki ya da üç küçük ve birbirinden uzak tarlaya bölüştürmesi demektir ki işin zorluğu bir yana, bu durum kendisine büyük mali külfetlerde yükler.

Bir kere icar parası her geçen gün artmaktadır. Onun dışında tütünün belirli gelişme safhalarında zorunlu olan ve çok yüksek ücretle kiralamak zorunda kalacağı yardımcılarını ve diğer araç ve gereçleri bir küçük tarladan diğerine koşturmak zaman kaybına ve de dolayısiyle parasal zarara yolaçmaktadır.

Tütünün yabancı ota tahammülü yoktur. Bu nedenle tütün ekilecek toprak parçası traktörle iki üç defa kına gibi sürülür. Son sürüm ise toprak iyice kabarsın diye tek bir atın çektiği pullukla yapılır.

Bütün bunların büyük masraf kapıları açtığı ve her geçen gün de giderek pahalılandığı ortadadır.

Tütün ekin gibi ekilmez. Çiçek gibi dikilir. Her tütün fidesi de dikilir dikilmez can suyu ister. Çalışma Ege sıcağında kahredici ve uzundur. Yardımcı kiralamadan yapılamaz. Tütüncü bunları karşılamak için borca girer, kredi alır.

Tütünün kırımı derttir, dizimi derttir, kuruması, balyalanması, depolanması derttir. İlacı pahalıdır, ipi, kargısı masraflıdır, davetsiz sağnaklardan kurtarmak icin alınan naylon örtüler de her şeyin cabasıdır.

Her geçen yıl artan bütün bu masraf ve zorluklar ve yapılan borçlar zamanında açılacak bir tütün piyasası umuduyla yapılır.

Şimdi tütüncünün o umudu da yoktur. Borcu gırtlağını aşmış tütün üreticisi bugün açtır ve de tüccarın insafına terk edilmiş durumdadır.

Ege'nin küflü tütün depolarında şimdi tütünler boynu bükük beklemekte, tüccarlar keyifle ellerini oğuşturmakta, küçük esnaf çaresiz bekleşmekte, yarı aç yarı tok sürünen tütün üreticisine de en hafif deyimiyle ayıp ama çok ayıp olmaktadır.

olayların içinden... olayların içinden...

HALKEVLERİ 45 YAŞINDA

Halkevleri İstanbul İl Koordinasyon Başkanı Şefik Asan:

Halkevleri ilerici kültür mücadelesini halka ileten dinamik bir kuruluş olmalıdır

19 Şubat 1932 ' de Atatürk tarafından kurulan Halkevleri bugün 45 yaşında. Halkevlerinin günümüzdeki durumu, içinde bulunduğumuz ortamda Halkevlerinin neler yapabileceği konusundaki sorularımızı, Halkevleri İstanbul il Koordinasyon Başkanı Şefik Asan cevaplandırdı.

45. kuruluş yıldönümünü kutlayan Halkevleri'nin günümüzdeki durumu konusunda bilgi verebilir misiniz ?

Halkevleri, kuruluşunun 45. yıldönümünü kutlamaktadır. Halkevleri 19 Şubat 1932'de Atatürk tarafından kurulmuştur. Cumhuriyet, tarihinde önemli bir yeri olan bu kurumun bugünkü işlevi tartışma konusudur. Çünkü kurulduğunda amaçladığı 'aydın-halk kaynaşması' gibi, Kemalist iktidarın çok önem verdiği soyut ilkeler bugün karakter değiştirmiştir. Çünkü, günümüz Türkiye'sinde sınıfsal ayrışmayı ve savaşımı yadsıyan kuruluşlar yaşama olanağına sahip değildir. Herkes yerini bu sınıfsal ayrışmaya göre belirlemektedir.

1950-1960 arası on yıl kapalı kaldıktan sonra 1961'de, devletin himayesinden yoksun, dernekler statüsüne bağlı ikinci defa kurulan Halkevleri, giderek burjuvazinin hegemonyasından kurtulmuş ve küçük burjuva unsurların kadrolaştığı devrimci bir kuruluş olarak sesini duyurmağa başlamıştır.

Gerçi bugün yurt çapına yayılmış 400 şubesiyle nicel bir büyüklük görüntüsü içindedir ama, bugüne kadar sürdürdüğü ilkesiz ve programsız örgütlenme politikası yüzünden oldukça başıbozuk bir yapıya sahiptir. Denilebilir ki, Sayın Ahmet Yıldız'ın Genel Başkanlığa gelmesinden sonra kendine gelmeğe, toparlanmaya başlayan bu Atatürkçü kurum, küçük burjuva karakterli bile olsa, ilericilik çizgisini daha yeni yeni belirlemeğe başlamıştır. Örneğin DGM yasasına karşı girişilen mücadelede, DİSK'in yanında yeralmış, TÖB-DER, TÜSDER, TÜM-DER, İKD, İGD, TYS ve TMMOB gibi ilerici kuruluşlarla iş ve güç birliği oluşturmuştur.

Halkevleri'nin Türkiye'nin kültür hayatındaki işlevi nedir?

Demokratik örgütler, siyasal çizgide anlaşarak ya da ortak bir program etrafında biraraya gelerek demokrasi ve antifaşist mücadeleye güçbirliği içinde girişseler de, kendi örgüt yapıları içinde de bu genel ilericilik programına uygun programlar saptayıp en küçük birime kadar uygulamak zorundadırlar. Halkevleri gibi bir örgüt, bir tabela ya da lokal örgütü olmaktan öte, Türkiye'de ilerici kültür mücadelesini örgütleyen, kucaklayan, halka iletenbir dinamik kuruluş olmak zorundadır. Bugün Halkevleri ilerici, demokrat bir liderin başkanlığında böyle bir programı (açık ve kamuoyu önünde) tartışmak ve netleştirmek durumundadır.

Dünyada ve ülkemizde emperyalizme ve faşizme karşı emekçilerin ve ilericilerin mücadelesi sürüyor. Bu mücadele alanlarından biri de kültürdür. Ülkemizdeki emperyalist işbirlikçileri bir yandan, faşizmi yerleştirmeğe çalışırken bir yandan da halkın içinde yaşayan kültürü yok etme, yozlaştırma gayreti içindedirler.

İçinde bulunduğumuz ortamda Halkevleri neler yapabilir ?

Bu ortamda Halkevleri önümüzdeki Temmuz ayında toplanacak VIII. Kurultay'a kadar bütün hazırlıklarını tamamlamalı, temel hedeflerini saptayarak yurt çapına yönelik programli çalışmaya girişmelidir.

Halkevlerinin gerçekleştireceği temel hedefler şöyle sıralanabilir:

a)-Devrimci kültürün gelişmesini engelleyen 141 142. maddelerin ve diğer faşist baskı yasalarının, sansür ve bunun gibi organların kaldırılması, kültürün ve kültür kurumlarının demokratikleştirilmesi

b)- İnsanlığın ortak malı olan sanat ve kültür ürünlerini yokeden savaşa karşı barış mücadelesi

c)-Halkın okur-yazar hale getirilmesi, yaygın mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi, geniş kitlelerin kültürel nimetlerden yararlanabilmesi için gerekli organizasyonun gerçekleştirilmesi,

d)-Dünya halklarıyla kültürel ilişkilerin geliştirilmesi, ve diğer ulusların kültür ürünlerinden halkımızın yararlandırılması,

e)-Eğitim ve kitle haberleşme araçlarından şöven, yoz, çağdışı düşüncenin ve kültür emperyalizminin ürünlerinin kaldırılması, bu araçların halkın çıkarı doğrultusunda kullanılması ve demokratikleştirilmesi,

f)-Halk kültürünün araştırılması ve çağdaş sanat anlayışı içinde geliştirilip yeniden halka sunulması,

g)-Halkın sağlığı için yapılacak kitle sporunun yaygınlaştırılması, sporun bilimselleştirmesi.

Bunlar tartışılıp çoğaltılabilir.

DÜZELTME

Kanserden korunma konusunda bilgi ve görüşlerine başvurduğumuz SSK Beyoğlu Hastanesi Radyobiyoloji ve Onkoloji uzmanlarından Doçent Doktor Metin Aran'ın dünkü konuşmasında bir bölüm dizgi hatası sonucunda yanlış çıkmıştır. Konuşmanın son bölümünde Türkiye'de kanserin teşhis ve tedavisi ile ilgili kuruluşların 8. si olarak belirtilen merkezi İstanbul'da olan Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu yerine

"Merkezi İstanbul'da olan Türk Kanser Derneği ve merkezi Ankara'da olan Türk Kanser Araştırma ve Savaş Kurumu"nun yer alması gerekmektedir. Düzeltir özür dileriz.

Okuyucudan yankılar

LAFLA YÜRÜTÜLEN PEYNİR GEMİSİ

MC Hükümeti iki sene evvel dörtbaşlı bir hükumet olarak iktidara geldi. Bol keseden vaidler yapıldı.

1-Ucuzluk olacak, denildi. Hiç birşey ucuzlamadı.

2-Slogan değiştirildi. Fiyat artışlarına meydan verilmiyecek, denildi. Aksine herşey pahalılaştı.

3-Yine slogan değiştirildi. Hiç bir malın yokluğu çekilmiyecek, denildi. Bir kısım mallar başıboş yüksek fiyatla bulundu, bir kısmı yine bulunamadı. Meselа şu kış gününde, kömür, gaz yok.

4-Herkese bir konut denildi. Aksine olarak evi olanlara ikinci birer kredi verildi. Ev bedelleri ve kiralar başını aldı yürüdü.

5-Hükümet fukaranın yanında olacak, fakirlik önlenecek, denildi. Fakir halk her geçen gün biraz daha arttı.

6-İşsizlik önlenecek, denildi. İşsiz sayısı iki milyondan ikibuçuk milyona çıktı. Bunun neticesi hırsızlıklar, soygunlar arttı.

7-Fabrikalar kurulacak, denildi. Bir günlük merasimlerle şahıs arazilerine temeller atıldı. Şimdi ise temeller de kayboldu.

8-Huzur sağlanacak, denildi. Memlekette huzursuzluk hergün biraz daha arttı.

9-Üniversiteler açıldı, denildi. Ertesi gün süresiz olarak kapatıldı. Talebe çatışmaları lise ve orta okullara kadar düştü. Spor sahalarında da çatışmalar başladı. Temennimiz odur ki bu çatışmalar halk arasına sıçramasın. Şimdi iktidarın başı yalnız başına kalınca bağırıp çağırmalara başladı. Bu suretle halk iki kutba ayrıldı. Korkumuz, yüzde yüz çok kanlı geçeceği görünen seçimlerdir.

Yarab... Bir iktidar hırs ve ihtirası uğruna bakalım başımıza daha neler gelecek.

Bir Vatandaş

TUTARLI OLMAK

Günlük konuşmalarımızda en çok kullanılan kavram "Tutarlı" lılıktır. Sözlük anlamı ise "Her yanı birbirini tutan, orada çelişme bulunmayan, insicamlı. Her insanın yaşamında tutarsızlıklar olabilir, ama tanınmış kişilerin tutarsızlıkları hoş karşılanmaz.

CHP'sinin yıldızı sayın Feyzioğlu "Ortanın Solu"nu şiddetle savunmuş "Ecevit'e komünist diyenlerin ağzını yırtarım" tümcelerin sahibi, daha sonra CHP'den ayrıldı. 1961 Anayasasını elestirmekten çekinmediği gibi, 12 Mart işkencecileriyle eleleverip Anayasayı değiştirmekten çekinmemiştir. Sayın Ecevit'i de bir numaralı komünist olarak ilan etmiştir ve suçlamalarına devam etmektedir. Vatan cephesinden yakınan sayın Feyzioğlu, vatan cephesinin daha da ilerisinde bulunan MC ile birleşebilmiştir. Bir numaralı Atatürkçü görünümünde olan zat, heryerde Atatürk'e ve Devrimlerine saldıranlarla kolkola yürümektedir.

TEMUR ÇALIŞKAN

İDİ AMİN'İN KİTLE HALİNDE İDAMLARA GİRİŞECEĞİ ÖNE SÜRÜLÜYOR

İdi Amin

NAİROBİ-(AJANSLAR)- Kendisini devirmeye çalıştıklarını ileri sürdüğü iki bakanla Uganda-Ruanda ve Botswana Anglikan Kilisesi Başpiskoposu Janani Luvun'u tutuklatan ve "kuşku götürür" bir otomobil kazası sonunda öldüklerini açıklatan Uganda Devlet Başkanı İdi Amin'in, muhaliflerine karşı yeni bir temizlik kampanyasını başlattığı ve kitle halinde idamlara girişeceği söylenmektedir.

Bir bildiri yayınlayan Dünya Anglikan Kilisesi yetkilileri, İdi Amin'in " bütün gaddarlığı ile ülkedeki Hiristiyanları öldürtmeye başlayabileceğini"öne sürmüşlerdir.

Bildiride ayrıca "İdi Amin'in her olayında olduğu gibi bu olayda da hem suç hem deliller ve hem de kaza olayı bir düzmecedir. Bu adam dünyanın başına yollanmış bir derttir"denmektedir.

TANRI'NIN İSTEĞİ ÜZERİNE ÖLMÜŞLER!

Uganda Devlet Radyosu ise, kazada hiç bir oyun olmadığını ve Tanrı istediği için, suçluların cezalandırıldığını öne sürmüştü.

Öteyandan Kanada Dışişleri Bakanı Don Jamieson, Avam Kamarasında yaptığı bir konuşmada Kanada'nın Uganda'dan bağımsız bir soruşturma komisyonunun Anglikan Rahip Janani Luvun ve Ugandalı iki bakanın ölümleriyle ilgili soruşturma yapmasına izin vermesini isteyeceğini bildirmiştir.

Jamieson, Uganda'nın BM;ya da Commonwealth'in yürüteceği bir soruşturmaya izin vereceğini umduğunu sözlerine eklemiştir.

KANADA DIŞİŞLERİ BAKANI DON JAMIESON BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN SAPTAYACAĞI BİR KOMİSYONUN UGANDA'YA GİDEREK İKİ BAKAN VE BİR DİN ADAMININ ÖLÜMÜ OLAYINI ARAŞTIRMASINI ÖNERDİ.

KÜBA BAŞBAKANI CASTRO ABD'YE BAZI KONULARDA İŞBİRLİĞİ ÖNERDİ

CARTER'A ÖZEL BİR MESAJ GÖNDEREN CASTRO,TARIMSAL ALANDA VE DENİZLERİN PAYLAŞILMASINDA İŞBİRLİĞİ YAPILABİLECEĞİNİ BELİRTTİ....

WASHİNGTON-(ANKA)- Küba Başbakanı Fidel Castro'nun ABD Başkanı Jimmy Carter'a bir mesaj göndererek, bazı konularda işbirliği çağrısında bulunduğu bildirilmektedir.

Alman DPA Ajansının Washington'daki çevrelere dayanarak verdiği haberde Castro, Carter'a, Karaipler bölgesinde, özellikle Jamaika' da çok etkili olan bir şeker kamışı hastalığına karşı Amerika ve Küba'nın deneylerini birleştirmesini önerdiği belirtilmektedir.

Küba lideri aynı zamanda birbirinden 90 mil genişliğinde bir denizle ayrılan iki ülkenin 200 millik balıkçılık suları konusunda kıza zamanda görüşmelere başlamasını istemiştir.

Washington'daki kaynaklar, Castro'nun mesajını ülkesini ziyaret eden Temsilciler Meclisi New York Üyesi Jonathan Bingham aracılığıyla iletttiğini haber vermektedirler. Bingham, Castro ile yedi saat süren bir görüşme yapmıştır.

Bingham, ülkesine dönüşünde Dışişleri Bakanlığına Castro ile yaptığı görüşme hakkında bilgi vermiş ve Castro'nun ABD Başkanının yazdığı kendi hayat hikayesi olan "Neden en iyisi olmasın?" adlı kitabı okuduğunu söylemiştir.

Corvalan: Moskova'ya neden "evet" dedim -2-

Şili cuntasının, Sovyetler Birliği'nde tutuklu bulunan Bukovski'ye karşılık serbest bıraktığı Şili Komünist Partisi Genel Sekreteri Luis Corvalan tüm dünyada yankılar uyandıran bu olayla ve diğer birçok sorunla ilgili görüşlerini, Le Nouvel Observateur dergisi'nin muhabiri Philippe Ganier-Raymond'a uzun uzun açıkladı Bilindiği gibi, Corvalan'ın serbest bırakılması, tüm dünya demokratik ve barışsever güçleri arasında büyük bir sevinçle karşılanırken, bazı kanatlar ve bunlar arasında Fransız Komünist Partisi, bir "değişim"olayı adını verdikleri bu olayı kınamışlardı.

SORU: Açık olmayan bir nokta var. Kopenhag'dan gelen telefon meselesi ...

CORVALAN : Neden ? Açık olmayan ne? Olaylar nasıl gelişti anlatayım size. Ekim ayında, Şili basını, Kopenhag'da bir Saharov Komitesi'nin kurulduğunu ve benim serbest bırakılmam sorununa el koyduğunu yazdı.Oysa, bildiğiniz gibi Saharov Komitesi antisovyet bir kuruluştur.

SORU : Saharov'u bir antisovyet ajan olarak mı kabul ediyorsunuz?

CORVALAN : Hiç tanımadığım Saharov'un şahsından söz etmiyorum. Kopenhag'da kurulan ve onun adını taşıyan komiteden söz ediyorum. Bu komite, yoğun bir Sovyet düşmanı kampanya sürdürmektedir. Konumuza dönelim : Birlikte tutuklu bulunduğum yoldaşlarım Daniel Vergara ve Tito Palestro'ya, değişim teklifinin ilkece reddedilemeyeceğini ama bu teşebbüsün kaynağının bana pek karanlık ve şüpheli göründüğünü söyledim. Ama o sırada Moskova'dan, politik bürodaki yoldaşların değişimi kabul etmeye karar verdikleri haberi geldi. Hepsini iyi tanırdım, çok iyi bilgilendiklerinden emindim. Bu yüzden tüm kaygılarım ve kuşkularım bir anda dağıldı. İşte tam o sırada Kopenhag'dan telefon edildi.

SORU: Toplama kampında bulunan bir kişinin telefona çağrılabilmesi size garip gelmiyor mu?

CORVALAN : Çok haklısınız. Beni kuşkulandıran da zaten bu oldu. Üstelik geçen 14 Eylül ' de, Napoli Belediye reisi Ignacio Valencio telefon edip beni aramış, Zabaletta denilen kamp müdürü telefonu yüzüne kapamış. Bu defa aksine bu Zabaletta bizzat gelip koğuşta beni aradı. Kabalığından beklenmeyecek bir nezaketle kendisini izlememi istedi. Konunun çok acil ve çok önemli olduğunu ekledi. Gülümsüyordu.

Telefonda bir ses "Ben Madam bilmem kimim" dedi. (Adını kesinlikle unuttum.) "İngilizce konuşuyor musunuz Bay Corvalan" diye sordu. "Hayır" dedim. Bunun üzerine tipik bir Şili aksanı ile İspanyolca konuşmaya başladı. Serbest bırakılmam konusundaki girişimlerden haberim olup olmadığımı sordu. "Haberim var" dedim. Ama hemen ardından, "bu girişimi başlatan kişiler bana şüpheli görünüyorlar" diye ekledim. Bana "Bay Corvalan biz politika dışındayız. İyinin, kötünün üzerindeyiz" cevabını verdi. Çok öfkelendim.

SORU: Neden öfkelendiniz?

CORVALAN: E, her şey apaçık değil mi? Bu Şili'li kadının Cunta'nın Kopenhag'daki konsolosluğunda görevli olduğunu düşünmem için her türlü neden vardı. Bu işte bir tuzak kokusu seziyordum ama, tuzağın ne olduğunu çıkaramıyordum... Bir kaç gün sonra, gazeteler ve tüm ajanslar, "Corvalan hayır dedi" haberini yayıyorlardı. Bu doğru değildi. Ve karım, bunca sıkıntısı arasında, basına, değişimi ilkece kabul ettiğini ama bu girişimde bulunan kişilerin amaçları konusunda kuşku duyduğunu anlatmaya çalıştı. Bu değişimin, komünizm düşmanlığını meslek haline getirmiş kişilerin amaçlarına hizmet etmesini istemiyordum. Teitelboim Moskova'dan, bu konuda sakınca ve tehlike olmadığı haberini ulaştırınca, "iyi, kabul ediyorum" dedim.

SORU: Serbest bırakılışınız nasıl oldu?

CORVALAN: Çok çabuk oldu. Kampta beni diğerlerinden ayırdılar ve gizli bir hücreye koydular. Sonra Zabaletta gelip, "ziyaretçiniz var" dedi. 17 Aralık'ta şafak vakti karımı ve kardeşlerimi beş dakika görebildim. Ertesi gün, 18 Aralık'ta karımla birlikte doğru uçağa götürüldüm. DİNA'dan (Şili siyasal polisi) biri, Zürih'e kadar bizimle geldi. Peşimizi bırakmıyordu. Uçak Dakar'a indiğinde "Corriera Della Sera"dan bir muhabir uçağa girmeyi başardı. Tam konuşmak üzere yanımıza yaklaştığında DİNA görevlisi adamı uçağın arkasına itti. Ama bir süre sonra uyuya kaldı. Ben de İtalyanla uçakta birkaç kelime konuşabildim. Sonra Moskova'ya geldik. Binyüz seksen dokuz günden sonra nihayet özgürdüm.

SORU: Yine Bukovski konusuna dönmek istiyorum. Sizinle aynı gün serbest bırakılan Bukovski farklı şeyler söyledi. Örneğin sizin özgürlüğe kavuşmanızdan memnuniyet duyduğunu belirtti.

CORVALAN: Bu konuda fazla konuşmamayı tercih ediyorum. Çünkü, biliyor musunuz, sözlerinde samimi olduğuna inanmıyorum. Söylediklerinin, yurt dışına yayılmaları ve propaganda amacını taşıdığından eminim. Bu, kelimenin kötü anlamıyla "siyasal" bir açıklamadan ibarettir. Yani samimiyetsiz demek istiyorum. Bukovski beni tanımaz. Ben de onu tanımam. O benim ne yaptığımı bile bilmez. Binlerce Şilili ile birlikte neden tutuklandığımdan habersizdir. O halde serbest bırakılmamdan neden memnuniyet duysun? Düşündükçe samimiyetsizliğine daha fazla inanıyorum.

SORU: Çok önemli bir sorun var. Halk Birliği döneminde, büyük bir umut vardı: "Şili sosyalizmi" umudu. Şimdi, bir yanda Pinochet'nin kampları, öte yandan Sovyet kampları arasında bir tercih zorunluluğu var. Batı'daki pek çok demokrat için sizin Bukovski'ye karşı değiştirilmenizin anlamı buydu.

CORVALAN: Sovyetler Birliği'nde kamplar bulunduğu konusunda hiçbir bilgim yok. Stalin döneminde böyle şeyler olmuş. Bugün? Doğrusu bu konuda cevap verebilecek bilgiye sahip değilim. Ama size bir şey söyleyeyim mi? Belki şoke olacaksınız ama, Sovyetler Birliği'nin kendisini korumasını, içerdeki düşmanlarını, casusları tutuklamasını son derece normal buluyorum.

SORU: Sizce Bukovski, bir iç düşman, bir casus mudur?

CORVALAN: Bukovski'yi tanımam. O da beni tanımaz... İzin verin de sözümü bitireyim. Sovyetler Birliği'nin kendini savunmasını anlıyorum. Ve çok önemli bulduğum bir noktayı da eklemek istiyorum; Şili yeniden demokratik bir ülke haline geldiği zaman, faşistlerin de özgür olacaklarını düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Faşistlerin de özgürlüğe hakları olması son derece saçma.

Suçtan suça fark vardır. Daha da ileri gideceğim: Burada yargılanan tutukluların da gerçekte siyasal tutuklular olmaları mümkündür. Hemen eklemeliyim ki bu konuda hiçbir kanıt yok. Bu konuyu bilmiyorum. Ama, çok iyi bildiğim bir konu var benim. Cunta'nın zulmü... Bu konuda sizinle saatlerce konuşabilirim.

SORU: Hemen anlatın. Ama daha önce birşey daha öğrenmek istiyorum. Georges Marchais'nin Bukovski'ye karşı serbest bırakılmanızı "Üzücü bir pazarlık" olarak nitelemesini nasıl karşıladınız?

CORVALAN: Partim bu konuda tümüyle katıldığım bir açıklama yayınladı. Marchais yoldaş bir değerlendirme hatası yapmıştır. Fransız komünistlerinden aldığım çok sayıda kutlama mesajı, bu konuda Fransız Komünist Partisi içinde genel sekreterin tavrının fazla tasvib görmediğini ortaya koymaktadır. Bu cevabımdan kişi olarak Marchais'yi ve Marchais çizgisini mahkum ettiğimi çıkarmayın. Şimdi size bir itirafta bulunayım. Marchais çizgisinin ne olduğunu henüz bilmiyorum. Şili kamplarında hiçbir şey okuyamıyorduk. Hiçbir siyasal yazı ve haber elimize geçmiyordu. Proust, Zola, Balzac okunabiliyordu sadece. Yeri gelmişken söyleyim, Fransızca öğrenmeye bu yüzden başladım.. Yalnız bir noktayı çok iyi biliyorum: Marchais benim serbest bırakılmamla ilgili olarak söylediklerinde yanılıyor. Marchais'nin ağzından çıkan " üzücü pazarlık" sözü, Şili'de faşizme karşı sürdürülen mücadeleye hiç bir katkı getirmiyor.

SORU: Şili'den ayrılmanızın Pinochet için bir yenilgi olduğunu söylüyorsunuz. Oysa serbest kalışınızı izleyen günlerde "Mercurio" gazetesi, her sabah, iki sütun üzerinden, tüm dünyadan gelen tebrik telgraflarını yayınladı. Pinochet için, bu iyi bir propaganda fırsatı oldu.

CORVALAN: Yok canım! Siz de Marchais gibi kesinlikle yanılıyorsunuz. Bunu size kanıtlamak için biraz tevazudan ayrılacağım. "Mercurio"yu ben de okurum. Sözünü ettiğiniz iki sütunun ne değeri var ki? Bu iki sütun, gerçeği saklamaya uğraşan bir paravanadan ibarettir. Gerçekte, Pinochet'nin en büyük düşmanı serbest kalmıştır. Bundan böyle Cunta'ya verebileceğim zararlar, indirebileceğim darbeler yanında Bukovski'nin serbest bırakılması nedir ki? Benim halkım budala değildir. Özgürlüğüme kavuştuğumda kendisine bir tutuklama kampından yüz misli daha iyi hizmet edebileceğimi bilmektedir. Özgür olmam, mücadele etmeye hazır olmam ve çoktan mücadeleye başlamış olmam, Cunta'nın iktidara geldiğinden bu yana Pinochet'ye indirilmiş en büyük darbedir. Bu konuda tevazu göstermeyeceğimi söylemiştim size.

SORU: Bütün bu olup bitenlerde Bukovski'nin yeri nedir?

CORVALAN : Bukovski Pinochet' nin umurunda bile değildir. Şimdiye kadar, kim olursa olsun, Pinochet' nin bir tutukluyla ilgilendiğini duydunuz mu hiç? Şu an Bukovski bir araçtan ibarettir. Ondan, kendisi hakkında iyi bir izlenim yaratmak üzere yararlanıyor. İşi bitince bir kenara fırlatıp atacak. Şimdi biraz da Şili'de olup bitenlerden söz edelim. Olmaz mı?

YARIN : ŞİLİ KAMPLARINDA

Birleşik Amerika'nın Birleşmiş Milletlerdeki Daimi Temsilcisi Andrew Young, siyah Afrika'da siyasal amaçları gerçekleştirmede silahlı mücadelenin bir araç olarak kullanılmasına toptan karşı olmadığını söylemiştir.

Geçen hafta Afrika ülkelerine bir gezi yapan Andrew Young, New York'ta düzenlediği basın toplantısında, bununla birlikte çözüm yollarının görüşme masasında aranmasından yana olduğunu belirtmiştir. Amerikalı zenci diplomat "ancak kurtuluşa ulaşmak için insanlara ne yapmaları gerektiğini söyleme durumunda değiliz" demiştir. Resimde Andrew Young BM binasında düzenlediği basın toplantısında görülüyor.

Şili'de tutuklanan 13 sendikacı ortadan kayboldu

SANTİAGO:(A A)-Şili'de, marksist eğilimli 13 sendikacının, tutuklandıktan bir süre sonra esrarengiz biçimde ortadan kayboldukları önesürülmüştür.

20 Kasım - 17 Aralık 1976 tarihleri arasında tutuklandıktan sonra ortadan kaybolan 13 sendikacının aileleri, yakınlarının akibetinin ortaya çıkarılması için Şili Yüksek Mahkemesine başvurmuşlardır.

Ailelerinin başvurması üzerine bir açıklama yapmak zorunda kalan Şili polis yetkilileri, kayboldukları önesürülen 13 sendikacıdan sekizinin, otomobillerle ya da yaya olarak And dağlarını aşarak Arjantin'e gittiklerini önesürmüşlerdir. Fakat sendikacıların aileleri, polisin, sendikacıların kaçtıklarını bildirdiği otomobillerden birinin plakasının gerçekte varolmadığını mahkeme önünde ispat etmişlerdir.

KISA DIŞ HABERLER

ESSEN-İran, Batı Almanya'nın Krupp şirketi ve Belçika'nın Petrofina petrol şirketi arasında üçlü bir anlaşmanın imzalandığı, bu anlaşma gereğince İran'ın Krupp şirketinden aldığı malların bedelini ham petrol vererek ödeyeceği açıklanmıştır.

Krupp şirketi sözcüsü, sözü geçen anlaşmanın 1976 yılının son haftaları içinde imzalandığını ve bir kaç yıllık bir dönemi kapsayacağını bildirmiştir. Sözcü, Krupp şirketinin, İran'a sattığı malların bir kısmının fiyatının ham petrol olarak ödeneceğini de söylemiştir.

ZÜRİH -Uluslararası Hava Ulaştırma Birliği (İATA) İngiltere'nin İngiltere hava limanlarında alınan güvenlik önlemleri için yolculardan ücret alınması konusunda yaptığı öneriyi protesto etmiştir.

İATA'nın yürütme komitesi, yaptığı olağanüstü toplantıda İATA Başkanı Knut Hammarskjold'un durumu İngiltere hükümetine derhal bildirmesini istemiştir.

NEW YORK -B.M'nin Şubat ayı için yayımladığı istatistiklerde, Lahey'in dünyanın en pahalı, Mexico'nun ise, bir yabancı için en ekonomik kent olduğu belirtilmiştir.

Newyork için pahalılık göstergesinin 100 olarak kabul edildiği istatistiklerde, Lahey'de yaşayan bir B.M. memurunun bir aylık geçim göstergesi 133, Mexico' da yaşayan bir B.M. memurununki ise 58 olarak belirlenmiştir.

BRÜKSEL -Belçika Başbakanı Leo Tindemans, kemerleri sıkmayı gerektirecek yeni programını parlamentoya sunmuştur.

Belçika'da muhalefet çevreleri, Leo Tindemans'ın hazırlattığı programın ciddi nitelikte olmadığını, Başbakanın tek amacının kamuoyuna karşı bir kuvvet gösterisi yapmak olduğunu söylemektedirler.

TOKYO -Balıkçılık sularını 200 mile çıkaran Sovyetler Birliği, Japonya'ya üç yıl süreli ve balıkçılık alanında geçerli olacak bir takas anlaşması önermiştir. Bu anlaşma gereğince Sovyetler Birliği, Japonya'ya her yıl istediği miktarda balık ihraç edecek, buna karşılık Japonya'da 10 milyar yen değerinde (283 yen bir dolardır) balıkçılık sanayii malzemesi ve tesisleri alacaktır.

Japon yetkililer, Sovyetler Birliği tarafından yapılan bu önerinin henüz incelenmekte olduğunu ve Moskova'ya kesin bir cevabın verilmediğini söylemişlerdir. Yetkililer, Moskova'nın teklifinin çekici yanları bulunduğunu da belirtmişlerdir.

MİLANO -İtalya'nın dev elektrik şirketlerinden Montedison adına yapılan bir açıklamada, şirketin Sovyetler Birliği Hükümeti ile geniş kapsamlı bir anlaşmayı imzalamak üzere olduğu bildirilmiştir.

Montedison şirketinin bir sözcüsü, Sovyetler Birliği ile imzalanacak anlaşmanın geniş kapsamlı olacağını söylemiş, ancak anlaşmanın ayrıntıları hakkında açıklama yapmaktan kaçınmıştır.

Öteyandan, Montedison şirketinin imzalıyacağı anlaşmanın, Sovyetler Birliği'nin Sibirya bölgesinde kurulacak dev bir kimya kompleksi ile ilgili olduğu, bazı güvenilir kaynaklar tarafından açıklanmıştır.

PARİS -Fransa Çalışma Bakanlığı yetkilileri, geçen Ocak ayında ülkedeki işsiz sayısının yüzde 3 oranında bir artış gösterdiğini açıklamışlardır.

Meksika Devlet Başkanı Portillo ABD'yi sert bir dille suçladı

WASHİNGTON-(THA) - Meksika Devlet Başkanı Lopez Portillo, ABD Kongresinde yaptığı konuşmasında, Washington'u sert bir dille suçlamış ve "Kıta politikanızın akılcı olması gerekir" demiştir.

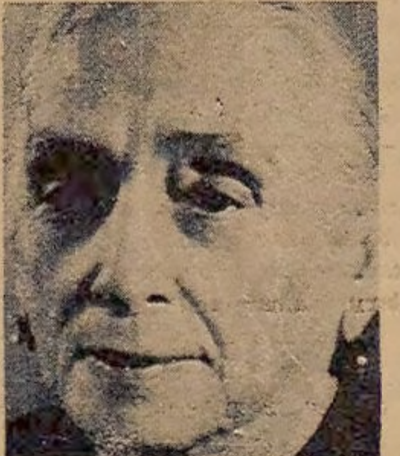
Portillo, ABD'nin yalnız Panama Kanalı ve Küba gibi sorunlara saplanıp kaldığını, örneğin Şili'deki insanlık dışı yönetimin barbarlığına karşı hiç bir girişimde bulunmadığını belirtmiştir..

Kongre üyelerinin ses çıkartmadan dinleyip, sonunda da alkışlamadıkları konuşmasında Meksika Devlet Başkanı "Yeni ekonomik düzenin kurulmasına çalışmalısınız.

İspanya KP Başkanı İbarruri ülkesine dönebilmek için yetkililere başvurdu

MOSKOVA-(THA)-İspanya iç savaşı sırasında büyük üne kavuşan İspanyol Komünist Partisi Başkanı Dolores İbarruri (La Pasionaria) İspanya'ya girebilmek için yetkililere resmen yeniden başvurmuştur.

81 yaşında olan ve şu anda Moskova'daki bir klinikte yatan İbarruri'nin bir temsilcisi Moskova'daki İspanya Ticaret Temsilciliğine giderek başvuruyu yapmıştır. General Francisco Franco'nun ölümünden sonra da İspanya'ya girebilmek için izin isteyen İbarruri'ye İspanya Komünist Partisi Genel Sekreteri Santiago Carillo ile birlikte izin verilmemişti.

Dolores İbarruri

"La Pasionaria" İspanya'da içsavaş çıktığında "dizler üstünde yaşamaktansa ayakta ölmek daha iyidir. No passaran geçemeyecekler " sözleri ile Madrid radyosundan seslenerek cumhuriyetçileri direnmeye çağırmıştı.

Öteyandan aralarında İspanya Sosyalist İşçi Partisinin de bulunduğu 7 siyasi partinin yasal duruma geldikleri önceki akşam Madrid'de açıklanmıştır. Yasal duruma getirilen partiler arasında İspanyol Komünist Partisi bulunmamaktadır.

"İranlıların, yüz asker ve dört subay kaybettiği; aşiretin büyük zayiat verdiği bildiriliyor ..."

İNGİLİZ HÜKÜMETİNE SUNULMUŞ GİZLİ RAPORLARDAN...
DOĞU ANADOLU OLAYLARI 1924-1938
Belgeleri Türkçeleştiren Cahit DÜZEL

"CELALİ AŞİRETİ, İRANLILARLA ÇATIŞMAYA GİRİYOR..."

33

■ "Rusların Türklere yardım ettiği yolunda haberler var ama bunun kanıtı yok"

■ "Albay Lavrence'in bölgede olduğunu bazı isyancılar öne sürüyor..."

[redacted]

13-İsyancılar küçük çeteler halinde örgütlenmişler,. Her çeteye, saldırı düzenlemek ya da hayvan sağlamak için bir bölge ayrılmış.

Çeteler, Iğdır'ın kuzeyinden Erzurum yakınlarına kadar uzanan bölge içinde baskınlar düzenliyorlar.

14-Türk birliklerinin karargâhı halen Kara Kilise'de. Komutanları ise, 9. Tümen Komutanı Salih Paşa. Hazirandaki Iğdır harekatının ise Suphi Paşa komutasında düzenlendiği bildiriliyor.

15-Yedinci Tümen Komutanı Zeki Paşa da harekâtlara katılıyor.

16-İstanbul eski Emniyet Müdürü Ekrem Bey ise Salih Paşa'nın Kurmay Başkanlığını yapıyor.

17-Yukarıda sözü edilen İran sınır karakoluna gelen bazı isyancılar Albay Lawrence'in kendilerine yardım ettiğini söylemişler.

18-Celali isyancılarının üç merkezleri bulunuyor: Dağlarda İbrahim Bey, İran kesiminde Halid Bey ve iki bölge arasında Karasu denen yerde bulunan adını bilmediğimiz biri.

19-Yukarıdaki istihbarat bir hafta kadar Ağrı'da kalan bir gözlemci tarafından verildi. Ancak bilgiler üç haftalık. Çünkü bu kişi, Ağrı'dan döndükten sonra İran yetkililerince iki hafta kadar gözaltında tutuldu.

20-Bilgiler, Urumiye konsolosuna ajan olması için, önerdiğim kişi tarafından bugün ulaştırıldı.

STANHOPE PALMER
P. O. 424/273, s. 55, No. 72/1

TEBRİZ KONSOLOSU PALMER'DAN TAHRAN BÜYÜKELÇİSİ CLIVE'A

Tebriz, 11 Ağustos 1930

12. İsyancıların elinde 13 makinalı tüfek bulunuyor. Ayrıca bir de topları var, ancak bunun için kullanabilecekleri mühimmat ellerinde yok.

13. Türkler, ellerinde onbeş uçak olduğunu söylüyorlar, ancak harekâtta aynı anda altıdan fazla uçak kullanılmıyor.

14. İsyancılar küçük çeteler halinde örgütlenmişler. Her çeteye, saldırı düzenlemek ya da hayvan sağlamak için bir bölge ayrılmış.

Çeteler, Iğdır'ın kuzeyinden Erzurum yakınlarına kadar uzanan bölge içinde baskınlar düzenliyorlar.

15. Türk birliklerinin karargâhı halen Kara Kilise'de. Komutanları ise, 9. Tümen Komutanı Salih Paşa,. Hazirandaki Iğdır harekâtının ise Suphi Paşa komutasında düzenlendiği bildiriliyor.

16. Yedinci Tümen Komutanı Zeki Paşa da harekâtlara katılıyor.

17. İstanbul eski Emniyet Müdürü Ekrem Bey ise Salih Paşanın Kurmay Başkanlığını yapıyor.

18. Yukarıda sözü edilen İran sınır karakoluna gelen bazı isyancılar Albay Lawrence'in kendilerine yardım ettiğini söylemişler.

19. Celali isyancılarının üç merkezleri bulunuyor: Dağlarda İbrahim Bey, İran kesiminde Halid Bey ve iki bölge arasında Karasu denen yerde bulunan adını bilmediğimiz biri. Bu üçüncüsünün Ruslarla iyi ilişkiler içinde olduğu söyleniyor. Albay Lawrence hakkında söylentileri çıkaran kişinin de bu olduğu sanılıyor.

Bu kişiye, Ruslarla ilişkisini kesmesi için uyarıda bulunulduğu da belirtiliyor.

20. Yukarıdaki istihbarat bir hafta kadar Ağrı'da kalan bir gözlemci tarafından verildi. Ancak bilgiler üç haftalık. Çünkü bu kişi, Ağrı'dan döndükten sonra İran yetkililerince iki hafta kadar gözaltında tutuldu.

21. Bilgiler, Urumiye konsolosuna ajan olması için önerdiğim kişi tarafından bugün ulaştırıldı.

STANHOPE PALMER
F. O. 424/273, S. 55, No. 72/1

TEBRİZ KONSOLOSU PALMER'DAN TAHRAN BÜYÜKELÇİSİ CLIVE'A

Tebriz, 12 Ağustos 1930
Efendim,

9 Ağustos tarihinde Türk sınırı yakınındaki Maku' da İran birlikleri, Ağrı Dağına geçmek isteyen Celali aşiretiyle çatıştı.

2. Aşiret büyük ölçüde zayiat verdi, ancak İran kuvvetlerinden de 100 asker ve 4 subayın öldüğü bildirildi.

3. Ölenler arasında, Agasi adlı bir Ermeni subayın olduğunu kesinlikle biliyoruz, kendisi ikinci katibimiz tarafından tanınan bir kimseydi.

4. İran yetkilileri kendi kayıpları hakkında bilgi vermekten kaçınıyorlar. İran generali de bir süredir Maku'da bulunuyor.

5. Kısa bir süre önce buradan Maku'ya 550 kadar asker gönderildi, 200 kişilik bir ek kuvvet ise dün yola çıkarıldı.

10 ve 11 Ağustos tarihlerinde, ayrıca bölgeye (İranlılar), üç sahra topu, altı dağ topu ve on makinalı tüfek gönderildi.

6. Genel olarak, İranlı askerlerin aşiretle başedemeyecekleri söyleniyor.

7. Bu mesajın birer örneğini, Majestelerinin Ankara Büyükelçisine ve Majestelerinin Bağdat Yüksek Komiserine gönderiyorum.

STANHOPE PALMER
F. O. 424/273, s. 56, No. 72/2

TEBRİZ KONSOLOSU PALMER'DAN TAHRAN BÜYÜKELÇİSİ CLIVE'A

Tebriz, 19 Ağustos 1930
Efendim,

Bay Ardaruni'nin birkaç gün önce Maku'dan gelen bir kişiden elde ettiği bilgileri sunmaktan şeref duyarım.

KUZEY BÖLGESİ

2. Türklerin stratejisini açıklamada yardımcı olur umuduyla coğrafi durumu tanıtmaya çalışacağım.

3. "Aralık" adı oldukça belirsiz. Haritada bu adda bir köy bulunuyor, aynı zamanda iki Ağrı arasından Iğdır'a kadar uzanan bütün ovaya da Aralık deniyor.

4. Türklerin iki hedefi olduğu anlaşılıyor:

(a) İsyancıları İran bölgesine sürerek, bu kişilerle uğraşma işini İran yetkililerine bırakmak.

(b) Bu arada Ağrı bölgesini temizlemek

5. Ana kuvvetleri Iğdır-dan Beyazıt'a kadar düz bir hat halinde uzanıyor; Ağrı'nın kuzeyinde ve Aralık ovasında da birer karakol bulunuyor.

Böylece Ağrı Dağı, kuzey kesimi zayıf olmakla beraber, üç taraftan kuşatılmış durumda; Beyazıt ve Aralık arası da devriyelerce denetim altında tutulmakta.

6. Aralık ovasındaki gücünün yeterli olmadığını anlayan Türk komutanının Ruslarla işbirliği talebinde bulunduğu öne sürülüyor.

7. Temmuzun üçüncü haftasında Davalu'ya 500 kadar Rus süvarisi geldi, iki, üç gün kaldıktan sonra gece geri döndüler. Davalu köylüleri, süvarilerin Türkiye'ye geçtiklerini söylüyorlar, ancak bu konuda bir kanıt yok.

GÜNEY BÖLGESİ

16. İranlıların Suj Bulak'tan Sakis'e kadar bir kordon çektikleri belirtildi.

17. Mesajın birer örneği Majestelerinin Ankara Büyükelçiliği ile Majestelerin Bağdat Yüksek Komiserliğine gönderildi.

STANHOPE PALMER
F. O. 424/273, s. 57, No. 72/3

MASLAHATGÜZAR HELM'DEN DIŞİŞLERİ BAKANI HENDERSON'A

İstanbul 27 Ağustos 1930
Efendim,

Yeni Tahran Büyükelçisi Hüsrev Beyin görevine başlamak üzere ayın 25'inde hareket ettiğini bildirmekten şeref duyarım. Ayrılmadan önce basına verdiği demeçte Hüsrev Bey, Türk-İran ilişkilerinin gayet dostça olduğunu, iki ülke arasındaki sınır sorununun ise, Tahran'a varışından kısa bir süre sonra çözümleneceğini ümit ettiğini söyledi.

2. Geçen akşam İran Maslahatgüzarı ile birlikteydim. Birkaç gün için İstanbul'da bulunan Sait Han, dış basında çıkan haberlerin yanıltıcı olduğunu ve gerçeklere dayanmadığını söyledi. Sait Han'a göre, bir sınır tecavüzü olmamıştı ve görüşmeler devam ediyordu; önümüzdeki birkaç gün içinde Türk Dışişleri Bakanıyla yapacağı görüşmede bir sonuca ulaşma ümidindeydi...

3. Türk Birliklerinin İran'a, ya da İran birliklerinin Türkiye'ye geçmeleri konusunda bir anlaşma olacağını sanmadığını da sözlerine ekledi.

4. Sait Han, "halen Ağrı Dağında 3 ya da 4 bin asinin kuşatılmış olduğunu, ikmal yolları kesilen bu kuvvete karşı Türk birliklerinin harekâta geçtiklerini belirtti. Bu harekât pahalıya malolmakla birlikte, kışın da yardımıyla başarıyla sonuçlanacaktı. Türkler, bir yandan İranla işbirliği yaparken öte yandan kış gelmeden önce isyancılar için bir genel af ilan edebilir, affı kabul etmeyip teslim olmayanlara karşı da harekâtı sürdürebilirdi. Bütün geçitler bir yandan Türkler, öte yandan da İranlılar tarafından tutulmuştu ve isyanın bastırılması böylece tam ve mükemmel olabilecekti.

5. Mesajımın bir örneğini Majestelerinin Tahran Büyükelçiliğine gönderiyorum.

ALEX K. HELM
F. O. 424/273 s. 49-50 No

YARIN: İSYANCILAR VE İNGİLİZ YARDIMI

Yabancı malları ülkeye kolayca girerken yerli mallara vergi üstüne vergi konuyordu

1838 Ticaret sözleşmeleri—AET
TÜRKİYE-BATI DÜN-BUGÜN
Ahmet YÜCEKÖK

13

Makineleşerek ve iş bölümü uygulayarak çok daha ucuz ve seri üretim yapan firmalar dışarda türemeye başladıktan sonra Osmanlı İmparatorluğundaki eski üretim şekillerinin devam edebilmesi için tek bir çare kalıyordu. Gayet sert ve kesin bir şekilde uygulanacak gümrük politikası. Fakat 19. yüzyılda uzak doğuda bir ada olan Japonya bile sanayi devriminin etkenliğini önleyemezken çeşitli sorunlar nedeniyle Batıya açık bir Osmanlı İmparatorluğunun bunu uygulamadaki güçlüğü açıktır. Bunun yanı sıra 1838 ticaret sözleşmeleri ile kabul edilen yerli tüccara uygulanan maddeler de çöküşü hızlandırmıştır. Yabancı üretim %5 oranındaki ithalat harcını verdikten sonra ülke içinde kayıtsız olarak satış ve nakliye yapabildiği halde ülkenin bir yerinden diğer bir yerine yollanan yerli malları "Amediye, Reftiye, Mürûriye, Mastariye" gibi birçok vergilere tabi tutuluyordu. Amasya'dan İstanbul veya Bursa'ya gönderilen ipeklilerden alınan bu iç vergiler 1847 de mal değerinin % 12 sine ulaşmış oluyordu. Engelhart, La Turquie et La Tanzimat adlı eserinde bazı eşyada bu oranın % 50 ye kadar çıktığını bildirmektedir. Özellikle sanayi devriminin ucuzlattığı yabancı malları yerli malların üstündeki bu ağır vergilerin yardımıyla rekabet dışı hale geldikçe yerli sanayi merkezleri teker teker kapanıyordu.

Buna verebileceğimiz ikinci bir neden ise 19. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı İmparatorluğunda beliren ihtiyaçlardaki değişikliktir. Tanzimat sıralarında ilk önce askerin sonra sivillerin kıyafetinin değiştiği ve orduda kullanılan malzemede de büyük değişmeler olduğu bilinir. Halk aynı zamanda ve özellikle İstanbul'da Avrupa tüketim maddelerine karşı aşırı bir sempati beslemeye başlamış ve bu yeniliklerin değiştirdiği talep karşısında yerli sanayinin arz sahası daralmış ve sürüm yapamayan ya da sürümü gittikçe azalan yerli sanayi kendi kendini tasfiyeye başlamıştır. Bursa'da 25.000 okka ipek imâl eden 100 tezgâh varken bu sayı 1847 de 4.000 okka ipek ve 75 tezgâha düşmüştür. Avrupa ipekçisi Türk ipekçisinden daha ucuza üretim yaptığı için Türk kozalarına da daha fazla fiyat verebiliyor ve ipeğin hammaddesinin büyük bir kısmını kapatabiliyordu. 1838-68 arası İstanbul ve Üsküdar'daki kumaşçı tezgâhları 2750 den 25 e, çatma yastık tezgâhlarının sayısının ise 60 dan 8'e indiğini görürüz. Artık sanayinin sönmesi yalnız kıyı şehirlerinde kalmayıp içlere kadar da uzanmaktadır. 1946 da Halep'te, 300 pamuk mensucat yerinin yalnız 150 si, ipekli kumaş üreten 200 firmanın ancak 150 si çalışabilmektedir. Halep, Musul gibi şehirlerde imâl edilen organtin, müslin, gibi maddelerin miktarı artık bu şehirlerin tüketimine bile yetişememektedir. Bir süre sonra aile sanayii şeklindeki pamuk ipliği üretiminin de durmuş ve çiftçinin pamuklarını bükmeyip hammadde halinde satmaya başlamış olduğu anlaşılmaktadır.

Avrupa sanayi kapitalizminin Osmanlı İmparatorluğunda doğurmuş olduğu buhran bu şekilde gittikçe genişleyerek ve teker teker bütün sanayi kollarına ulaşarak yüzyılın ikinci yarısında sanayimizin tamamiyle sönmesine sebep olurken kunduracılık, terzilik ve fırıncılık kolları dışında bütün tüketim mallarının Avrupa kaynaklı olduğu görülüyor. Totomjanz, Die Sozialökonomische Türkie adlı kitabında şöyle der: "Türkiye'nin hükümet merkezi el ile yapılan işlerle geçinen insanlarla, dokumacı, kalaycı, bakırcı ve benzerleriyle doludur. Bu zavallı esnaf ordusu yarı aç yaşamakta yahut senelerce dilencilik etmektedir."

İNGİLİZ ÇIKARLARI 1850 SÖZLEŞMELERİYLE OSMANLI İMPARATORLUĞUNU BİR TARIM ÜLKESİ YAPIYOR:

Osmanlı İmparatorluğunu bu duruma sokan İngiliz çıkarlarının baş sözcüsü Palmerston 1849 da Avam Kamarasında şöyle diyordu: "Eğer politik bir anlamda Türkiye'nin bağımsızlığı büyük bir önem taşımakta ise ticari anlamda da bu memleketteki menfaatlerimiz inkâr kabul etmez. Hiç bir memlekette ticaretimiz Türkiye ile olduğu kadar liberal ve avantajlı değildir." İstanbul'da İngiliz çıkarlarını korumakla görevli Stratford Canning bu kolay kazancınsağladığı çıkarların fazlasıyla farkındaydı. 1839 da yürürlüğe giren ticaret sözleşmesi 7 sene sonra sona erecekken Canning zor kullanarak bunu uzatmış ve yeni bir sözleşme için uygun bir anın doğmasını beklemiştir. 1849 da gerginleşen Rus-Osmanlı ilişkilerinden yararlanarak Reşit Paşayı avucu içine almış ve sonuç olarak 1850 de yeni bir sözleşme imzalanmıştır. Buna göre İhraç mallarından alınacak gümrüklerden % 16 ve ithal mallarındaki gümrüklerden de % 20 indirim yapılmıştı. Osmanlı Hükümetine giden geliri biraz daha kısıtlayan bu yeni sözleşme özellikle bu hükümleri İngiltere'nin fazlasıyla ilgilendiği maddelere uyguluyordu. Bu maddelerin genellikle toprak ürünleri olduğunu görüyoruz. Çünkü İngiltere'de sanayi çıkarlarını engelleyen "tahıl kanunları" 1846 yılında kaldırılmış ve İngiltere'ye tahıl ithali serbest bırakılmıştı. İthali ucuzlatılan Türk tahıl ürünlerinden fazlasıyla yararlanılır ve sanayi ülkesi İngiltere bir tarım ülkesi olarak bıraktırdığı Türkiye tarafından beslenebilirdi. İngiltereye artan tahıl ihracatımız bunu gösterir. (DEVAM EDECEK)

Çok partili hayata girerken ...

HAPİSTE BİR GAZETECİ

Recep BİLGİNER

Mutlu bir günün sonunda otele dönünce acı bir sürprizle karşılaştım

3

Haber şehirde duyulunca, araştırdık, doğruydu. Hayvanın ağzı var dili yok, insan kendine bir lokma bir şey bulabilir, köylü hayvanlarının hakkını yemiş gibi, düşüncelere dalmaya zaman yok. Önce haberini yazdık; hem Eskişehir'deki gazeteye hem de Vatan'a. Arkasından "Köylü, kepek ekmeği yiyor" diye bir de fıkra yazdım. Tepki büyük oldu. Büyük oldu ama, peşime de iki sivil polis taktılar. Evime giderken, peşimde ayak seslerini duyuyordum, evimden çıkıp matbaaya gelirken peşimdeydiler. Sonradan, beni izleyen sivil polislerden biriyle ahbab oldum. Polis müdürü, "Bu adam gizli örgütten mi değil mi takip edin" demiş polislere, bu nedenle peşimden ayrılmıyorlarmış.

Vali ise, beni tutuklatmak için, mutlaka bir şeyler bulmalarında ısrar ediyormuş. Buna karşın, Eskişehir küçük bir yer o zaman, vali beyle karşılaştığımızda, güler yüzle elimi sıkıyor, hatırımı soruyordu. Arkamdan da "bir sıçrarsın çekirge" öyküsünü anlatıyordu.

Savaşım sürerken, Vatan gazetesi merkez kadrosuna alındım. Eskişehir'den gece trenine binerek İstanbul'a geldim ve Sirkeci'de sahibi arkadaşım olan bir otele yerleştim. Aynı gün, Vatan gazetesindeki görevime başladım. Eskişehir'de ayda 100 lira alıyordum, merkeze gelince aylığım 140 lira oldu.

23 Şubat Pazar. 1947.

Birkaç gündenberi kaldığım Sirkeci'deki otel odamda, erken uyandım. Pencereden dışarı baktım, aydınlık birgün başlamıştı. Güneş pırıl pırıldı. İstanbul, Şubat ayında, her zaman görünmeyen, bulutsuz, rüzgârsız, güneşli ve ılık bir gün yaşamaya hazırlanıyordu.

Günlerden pazardı. İstanbul'un pazarları, başka şehirlerinkine benzemez. Caddeler cıvıl cıvıl, meydanlar tıklım tıklımdır. Herkes, en yeni, en cici giysilerini kuşanıp sokağa fırlar erken saatlarda. Böylece, İstanbul'da, Pazarlar yorgunluk giderme günü olmaktan çıkmıştır. Gerçi, ertesi gün başlayacak yeni haftaya yorgun girilirdi ama, böyle geçerdi, İstanbul'da pazar günleri.

Otelde odam fakirdi eşyadan yana. Yorganın ve yastığın çarşafları yer yer aşınmıştı. Ama temiz görünüyordu. Belki, sahibi arkadaşım olduğu için, temiz bir yatak yaptırmıştı. Yer muşambası eskimişti, küçük ve eski halı toz içindeydi. Duvarlara sigara kokusu sinmişti.

Ama ben herşeyden memnundum mutluydum. Elimi yüzümü yıkamadan, odanın köşesinde duran eski, yuvarlak masaya oturdum. İşim vardı.

Bu söylediğim 1947 yılı 23 Şubatının sabahı oluyordu. İki gün önce göreve başladığım Vatan gazetesi merkez kadrosundaki ilk işim "Hazine-i evrak"ta yani Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğünde bir röportaj yapmaktı. Arşive gitmiş, yetkililerle görüşmüş, notlar almıştım. Şimdi onları yazacaktım.

O günlerde, bazı önemli tarih belgeleri, kesekâğıt yapılmak üzere Bulgaristan'a satılmıştı. Belgeler kilo kilo tartılmış, vagonlara yüklenmiş, Bulgaristan'a doğru yola çıkarılmıştı. Bazı vagonlar Bulgaristan'a geçmiş, bazıları sınırda beklerken, bir rastlantı, kapısı açılan vagonlardan birinden belgeler dışarı uçuşmuş, alıp okuyan bir memur durumu yukarıya, oradan daha yukarıya da bir başkası bildirmiş. Geçen belgeler gitmiş ama, sınırda bekleyen vağonlardaki belgelere el konulmuş. İçlerinde padişahların Hattı destinden-"kaleminden" çıkan İradei saniyeler "Padişah fermanları" gibi özellik taşıyan belgelerin bulunduğu bu tarih hazinelerinin, böyle bilgisizce, sorumsuzca dışarıya, hem de kesekâğıdı yapılmak üzere satılmış olması içimi burktu. Ayrıca, heyecanlıydım. Masanın başına geçtiğimde, yüreğimin çarpıntısını duyar gibiydim. Röportaj çok güzel olsun istiyordum. Köprüleri atarak gelmiştim Eskişehir'den buraya, geri dönemezdim. Dost vardı, düşman vardı. Daha ilk adımda başarısızlığa uğramamanın kararlılığıyla, ya başaramazsam korkusu savaşım halindeydi kafamda.

Öğleye doğru yazıyı bitirdim. İçim rahat, güvenceli otelden çıktım. Güneş tepeme gelecek kadar yükselmişti. Gök yüzü gene bulutsuzdu. İnsanı ısıtmayan bir serinlik, baharın gelmekte olduğunu haber veriyordu.

Sirkeci'den yürüyerek Karaköy köprüsüne geldim. Açıkta balık ve köfte satanların ocaklarından çıkan koku çevreyi sarmıştı. Mis gibi kokuyordu. Yirmibeş kuruşa, balık ekmek alarak, orada, ayakta kalabalığın arasında iştahla yedim. Canlı bir yaşam, renkli bir dünya. Köprünün parmaklıklarına insanlar sıra sıra dayanmış, denizi, yalaşıp kalkan vapurları, sandalda balık tutanları seyrediyorlardı. Deniz petrol yeşiliydi. Kirlenmişti, portakal kabukları, sigara paketleri, hafif dalgada oynaşıyordu. Köprü altı dubaları da sallantıdaydı.

Karaköy köprüsünden ağır ağır geçtim. Bir süre, köprü iskelesinde oyalandım, iskelede koşuşan telaşlı insanlara baktım. Gazete bayiinin sergisindeki gazete başlıklarına baktım. Bir arkadaşla buluşacaktım, zaman öldürüyordum.

O gün Halkevlerinin kuruluş yıl dönümüydü. Halkevleri Genel Sekreteri Hilmi Uran, radyolarda da yayımlanan demecinde şöyle diyordu: "Bu değerli kültür ocaklarımızı bugünün çok partili rejiminde de-vicdani inancı ne olursa olsun, partimize mensup olsun, olmasın-bütün vatandaşlarımızın faydalanmasına ayırmak ve çatıları altında tekmil vatandaşlarımızı, inkılabımızın nimetlerinden ve dünya bilgilerinden yararlanır görmek, bizim en samimi emelimizdir.

Ben de bir Halkevliydim. Konya'da, Eskişehir'de, Halkevinde, tiyatro, edebiyat ve müzik çalışmalarına katılmıştım. Eminönü halkevinde yapılan kutlama töreni nedeniyle eğlenceler düzenlenmişti. Akşam yemeğinden sonra, arkadaşımla Eminönü Halkevine gittim. Hem hazırladığım röportajdan hem de, çok sevdiğim Halkevindeki eğlenceden dolayı, içimde bir sevinç vardı. Yazıyı gazeteye götürdüğümde Yazıişleri Müdürümüzün beğenisini söyleyeceğinden emindim. Artık gece bitsin sabah olsun istiyordum.

Eğlencelerin bitimine doğru Halkevinden çıktık. Hukukta okuyan arkadaşım Tahsin Atakan'la, Çağaloğlu'ndaki Eminönü Halkevinin yanında bulunan Nuruosmaniye caddesine saptık, O, Üniversite talabe yurdunda kalıyordu. Kapalı çarşıya doğru yürüdük. Caddenin bitim noktasında, sağ yanda, eski bir binanın kapısında "Kiralık" levhası asılıydı. İlgilendim. Karım ve çocuklarım Eskişehir'deydi, Onlar da gelecekti, otel odasında kalamazdık. Ertesi gün gazeteye uğradıktan sonra gelip bu kiralık daireye bakacaktım. O günlerde çok zor olan ev bulma konusunu da iyi bir sonuca bağlarsam, mutluluğum artacaktı.

Otele döndüm. Otel kapısı ile, otel katibinin oturduğu bölme arasında bir kahvehane vardı, iki kişi oturmuş çay içiyordu. Gülümsediler, başımla selam verdim. Yüzleri yabancı değildi, gözüm bir yerden ısınıyor diye geçirdim içimden. Katipten oda anahtarını istedim, katibin gözleri çay içenlerdeydi. Onlar da kalktılar yanıma geldiler. Uzun boylu iri kıyım olanı kulağıma eğildi. Tanıdık bir yüzü vardı, ben hâlâ bunu nerden tanıyorum diye bulmaya çalışıyordum. Kulağımdaki ses "Ben dedi, Komser Muavini Hilmi. Bu da arkadaşım Polis Hakkı.

-Memnun oldum.
-Müdür bey sizi istiyor.
-Müdür bey kim.
-Nöbetçi müdür.
-Ne istiyor.
-Bir şey soracakmış da.
-Bir yalnışlık olmasın.
-Mesleğiniz gazeteci değil mi?
-Evet.
-Adınız da Recep Bilginer.
-Evet.

Otel katibi, olup bitenler kendisini hiç ilgilendirmiyormuş gibi, başını önüne eğmiş, otel defterine bir şeyler yazıyordu. Polis olan kısa boylusu, bir paket gösterdi, baktım.

-Bu kitaplar da sizin değil mi?
-Evet.
-Bunları da emniyete götüreceğiz. Buyurun gidelim.

Kitapları birgün önce, Cağaloğlu'nda, Akşam gazetesi sokağının başındaki işportadan almıştım. Komünizm nedir, sosyalizm nedir, faşizm nedir gibi, tanesi 25 kuruşa satılan kitaplardandı. Anlaşılan, ben gelmeden önce odamı da aramışlardı.

Komiser Muavini ile polisin arasında Emniyet Müdürlüğünün yolunu tuttuk.

Gece yarısıydı. Sirkeci tenhaydı. Salepçiler ve simitçilerden başka hemen hemen kimsecikler yoktu. Sansaryan Hanındaki Emniyet Müdürlüğünün kapısına kadar hiç konuşmadık. Hiçbir şey de düşünmüyordum. Belki, gerçekten nöbetçi müdür birşeyler soracak, sonra geri, otele dönecektim. Aklım, hazırladığım röportaja takılıp kalmıştı.

Emniyet Müdürlüğünün geniş kapısından adımı atınca, kapıdaki polisler, içerisinin durumu, dikkatimi kendi durumuma çevirdi, ürperir gibi oldum. Burasına ait, o günlerde çok hikaye dinlemiştim. İşkenceler, sağ girenin ölü ya da sakat çıktığını, çeşitli hakarete uğradığını. Bu, tam anlamıyla bir polis korkusuydu.

Kapıdan girince, soldaki taş merdivenlere yöneldik. Daha ilk basamağa adımımı atar atmaz durakladım. Yanımdakilere baktım, artık daha gülümsemiyorlardı.

Yarın: Geceyi Emniyette geçiriyorum

Kısa haberler

Simav'da 7 işçi işten çıkarıldı

Selüloz Sanayi (SETAŞ) Fabrikasında çalışan yedi işçinin işten çıkarıldığı bildirilmiştir.

Sendikal hakları olmayan Recep Esmeray, (Kaynakçı), Ali Altın (Elektrikçi), İhsan Loruk (Kaynakçı), Mevlut Kandemir (Kaplamacı), Ali İnce (Tutkalcı), adlı işçilerin işten çıkarılmalarından sonra bu işçilerin Ağaç-İş Sendikası'na kayıtları yapılmıştır. İşçilerin işveren tarafından ücret uyuşmazlığı nedeniyle işlerine son verildiği bildirilmiştir.

•

Mannesman'da uyuşma sağlanamadı

Kocaeli'nde Mannesman-Sümerbank Boru Fabrikası'nda iki aydan fazladır devam eden ve DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası tarafından yürütülen grev sürmektedir.

Bundan bir süre önce, Kocaeli'nde taraflara çağrı yapan ve uyuşma sağlamak amacı ile Ankara'da kendi başkanlığında bir toplantı öneren Çalışma Bakanı Şevket Kazan'ın bu davetine taraflar uymamışlardır.

•

Köyevlerinin yüzde 82'sinde mutfak yok

ANKARA-(İSTA)-Türkiye'de kır kesiminde bulunan konutlar için yapılan bir araştırmaya, göre köy evlerinin yüzde 82'sinde mutfak ve yüzde 96'sında da banyo bulunmamaktadır.

Türkiye Ziraat Odaları tarafından yapılan bu araştırmada, üçüncü beş yıllık kalkınma planına göre kırsal alanda 3 milyon 988 bin konut bulunduğu belirtilmektedir.

Yedi aydır maaş alamayan işçiler MC'nin tutumunu kınadı

Gültepe Belediyesinde grev başlayacak

İZMİR-(THA)-DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın üyesi bulunduğu işçilerin 7 aydır maaşlarını alamaması nedeniyle grev kararı aldığı Gültepe Belediyesinde önümüzdeki hafta içinde greve başlayacağı açıklanmıştır.

Genel-İş Sendikası İzmir 3 No.lu Şube Başkanı Mehmet Dinç, Gültepe Belediyesinde çalışan 400 işçiye 7 aydır maaşlarının, 10 aydır da fazla mesailerinin verilmeyişi nedeniyle aldıkları "hak grevi" kararının uygulanması için 6 iş günlük yasal sürenin dolmasını beklediklerini söylemiştir.

Bu arada sendika Şube Başkanı Mehmet Dinç, Gültepe'nin bağımsız Belediye Başkanı Aydın Erten'in Ankara'dan dönmesiyle durumun daha bir açıklık kazanacağını belirtmiş, "Halen belediye başkanının para bulmak için Ankara'da olduğu söyleniyor. Bekliyoruz, gerçekten belediye başkan vekilinin dediği gibi para ile dönebilecek mi?

Bizim için Başkan'ın Ankara'dan para ile dönüp dönmemesinden çok 7 aydır maaşları verilmeyen üyelerimize haklarının verilmesidir. Hazırlıklarımızı bu yönde sürdürüyoruz. Eğer yasal süre içinde üyelerimize gerekli ödeme yapılmazsa önümüzdeki hafta greve başlayabiliriz" şeklinde konuşmuştur.

İŞÇİLER HUZURSUZ

Genel-İş Sendikası'nın Gültepe Belediyesine grev ilânını asmasından sonra belediyede işçiler de grev hazırlığına başlamışlardır. Genel-İş üyesi işçiler, maaş ve fazla mesailerinin verilmeyişinde iktidarın demokrat belediyelere uyguladığı parasal ambargonun, belediye içinde Belediye Başkanı Aydın Erten'e karşı MC yanlısı müdür ve yöneticilerin girişimlerinin de etkin rol oynadığını söylemişlerdir. İşçiler, belediyede greve başlayabilmek için her an sendikalarından emir beklediklerini sözlerine eklemişlerdir.

İnşaat Mühendisleri Odası Genel Kurulu 25 Şubat'ta yapılıyor

ANKARA-(İSTA)-TMMOB'ye bağlı İnşaat Mühendisleri Odası 23. Genel Kurulu, 25-26 Şubat tarihlerinde Ankara'da toplanacaktır.

Odaca hazırlanan Genel Kurula sunulacak raporda 1976 yılının bir özetlemesi yapılarak, tüm devrimci, ilerici, yurtsever ve demokratlarla birlikte çalışmalar yapılması, ülke sorunlarının halkın yararına çözümlenebilmesi için inşaat mühendisliği açısından sergilenmesi, inşaat mühendislerinin gerek meslekî, gerekse genel bilgilendirilme çalışmalarının yapılması için çaba sarfedildiği belirtilmiştir.

Raporda ayrıca, İnşaat Mühendisleri Odasının kayıtlı üye sayısının 19 bine vardığı belirtilerek, ülkenin sorunları inşaat mühendisliği açısından şöyle sıralanmıştır:

"Ulaşım ve kent içi ulaşım, çimento karaborsası, Lice'deki deprem sonrası durum tespiti, van depremi, iş güvenliği, Ankara'nın hava kirliliği ve yeni trafik yasasının getirdikleri."

Öteyandan, Oda yetkililerinin açıklamasına göre, daha önceki genel kurulların aksine bu genel kurul delegasyon usulüne göre toplanacaktır. Daha önceki genel kurullarda, gelebilen her üye oy hakkına sahip oluyordu.

Mahle Piston'da referandum yapılacak

İZMİT-(A.A.)- İzmit'in Derince bölgesinde kurulu bulunan İstanbul Mahle Piston sanayii tesislerinde çalışan 300 işçi önümüzdeki günlerde sandık başına giderek bu işyerinde toplusözleşmeyi yapacak sendikayı belirleyecektir.

Bu tesislerde Türk-İş'e bağlı Türk Metal-İş Sendikası ile DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası ve bağımsız Tekmet-İş Sendikası Mahle Piston sanayiinde kuvvetli olduklarını öne sürerek yetkiyi almak istemiştir.

Bu yüzden mahkeme kararı alınarak referanduma gidilmesi uygun görülmüştür.

Kocaeli 2. İş Mahkemesi'nin referandum tarihini bugünlerde saptayacağı bildirilmiştir.

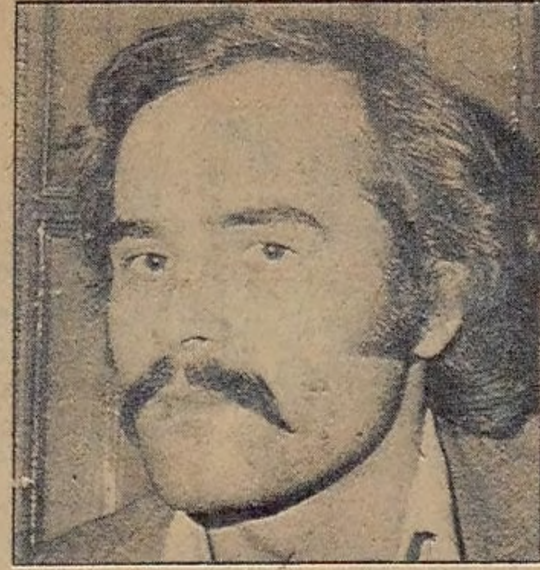
Bazı ihraç ürünlerinin fiyatlarında düşmeler görüldü

DİE'nin dış ticaret istatistiklerine göre, 1975 yılına oranla 1976 yılında bazı ihraç ürünlerinin fiyatlarında önemli düşmeler meydana gelmiştir. Yüksek fiyat düşüşlerinin gözlendiği dört ihraç ürünümüz sırasıyla kuru üzüm, pamuklu dokuma, manyezit ve fındıktır. 1976 yılında ihracat fiyatları, kuru üzümde yüzde 16.8, pamuklu dokumada yüzde 15,7 manyezitde 13.7 ve fındıkta yüzde 12.9 gerileme göstermiştir.

1976 yılında bazı ihraç ürünlerimizin fiyatlarında da yüzde 21-71 arasında meydana gelmiştir.

işçiler üzerinde komando baskıları sürüyor

Komandolar bir tekstil işçisini ağır yaraladı

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına üye işçilere işverence yapılan baskılar sürmektedir.

Topkapı'da kurulu 75 işçinin çalıştığı Yapağı Yıkama Fabrikasında çalışan DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası üyelerine, işverenin fabrikaya aldığı komandolarca saldırılmış ve işçiler çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

Ali Kermen'in sahibi bulunduğu fabrikada dün saat 11'de dokuma tezgahı başında çalışan bir işçiye, fabrikaya Tekstil üyesi işçileri yıldırmak üzere alınan komandolardan biri "Size askerlik yaptıracağım, süründüreceğim" demiş, bunun üzerine işçiler işverene çıkarak bu olayı duyurmuşlardır.

Daha sonra saat 15.00 sıralarında fabrikadan çıkan işçilere saldıran komandolar ellerindeki muşta ve zincirlerle dört kişiyi çeşitli yerlerinden yaralamışlardır.

Bilindiği gibi bundan bir süre önce de Yapağı Yıkama fabrikasının baştemsilcisi Ahmet Hocaoğlu 11.00 vardiyasına gelirken dövülmüştü. Hocaoğlu'nun üzerine coplarla saldıran komandolar baş temsilciyi ağır şekilde yaralamışlardı.

İŞÇİLER NE DİYOR

Fabrika'da saldırıların yoğunlaşması üzerine bir açıklama yapan işçiler, "Fabrikada can güvenliği kalmamıştır. Konfederasyonumuz DİSK'in ilan ettiği 16 Eylül Genel Yas eyleminden sonra işveren fabrikaya 20'ye yakın komando almıştır. Bu komandolar Gaziosmanpaşa Ülkü Ocakları Şubesine gidip gelmektedirler. Saldırıların buradan yönetildiğini tahmin ediyoruz. Ancak bütün bu baskılara ve DİSK-Tekstil üyelerinin gözünü korkutmak için girişilen bu oyunlara karşı mücadele edeceğiz" demişlerdir.

Direnişteki işçilerin ihbar tazminatları ödendi

Şark Sanayii mallarına işçilerin kıdem tazminatları için haciz konuldu

Banka borçlarının ödenmemesi nedeniyle kapanan Şark Sanayii Fabrikasında işçilerin direnişi başarılı olmuş ve işveren 1300 işçinin 5 milyon lira tutan ihbar tazminatını ödemiştir.

Teksif Sendikası İzmir Şubesi, Şark Sanayii Fabrikasının 50 milyon lira değerindeki stok mallarına işçilerin kıdem tazminatına karşılık haciz koydurmuştur.

Kapanan Şark Sanayii Fabrikasında direnişi sürdüren işçiler yaptıkları açıklamada hükümeti kınıyarak "temel atma yarışına giren AP ve iktidar ortakları, maddi yetersizlik nedeniyle kapanma durumuna düşen bir fabrikayı kurtarsınlar, 1300 işçinin bakmakla yükümlü olduğu 11 bin kişi sefil durumdadır" demişlerdir.

Düzenledikleri basın toplantısında işvereni Teksif Sendikasını ve MC hükümetini suçlayan Şark Sanayi işçileri bir süre önce düzenledikleri mitingten sonra ihbar tazminatını aldıklarını belirterek daha sonra şöyle devam etmişlerdir.

"-İşverenler yiğit mücadelemiz karşısında vermekten kaçındıkları ihbar tazminatlarını ödediler. Şimdi 40 milyon lira tutan kıdem tazminatlarının ödenmesini bekliyoruz. Fabrika kapanmamıştır. İşveren işçilerin yasal haklarını ödememek için çeşitli oyunlar düzenlemektedir. Ticaret Odasından edinilen bilgiye göre fabrika üretimi durdurmuştur. 6 ay sonra yeniden üretime geçecek ve yeni işçi almaya hak kazanacaktır. Bu durum işçiler arasında rekabete yol açacak ve çıkacak nâhoş olayların günahları işçiler üzerine yıkılacaktır. Nitekim işveren Mart ayında yevmiyelere eklenecek 7,5 lira zammı vermeyeceğini bildirmiş ve yarım milyon lira kâr etmiştir. Fabrikanın 6 ay kapanması halinde işveren kâra geçecektir. Şayet işveren fabrikayı kapatmak istiyorsa iflâsını bildirsin."

1976'da sadece 6 ilde yüz kişi öldü

İşkazalarında işverenlerin hatası yüzde 60 olarak saptandı

İZMİR(İHA)-İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı İzmir Grup Amirliğine bağlı Uşak, Manisa, Denizli, Aydın, Muğla illerinde 1976 yılı içersinde 356 iş kazası meydana geldiği, bunların yüzünün ölümle sonuçlandığı açıklanmıştır.

İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı İzmir Grup Amiri Dr. Kimya Yüksek Mühendisi Behiç Beler, verdiği bilgide iş kazalarında işverenlerin hatasını da yüzde 60 olarak saptadıklarını bildirmiştir.

İşverenlerin işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunu ciddiye almaları gerektiğini bildiren Behiç Beler, 1976 yılında kendilerine salt 36 adet işyeri kurulduğuna ilişkin bildirim geldiğine işaret etmiş, "-Bir yıl içersinde bu denli az işyeri mi kuruluyor ki?" demiştir. Kendilerine bağlı bölge sınırları içersinde çok işyerinin işyeri belgesine sahip olmadığını belirten Behiç Beler, teftişlerde etkin olamadıklarını, işverenlere karşı cezai yaptırımların yetersiz kaldığını belirtmiş, "-Kendilerine belirttiklerimizi yapmamaları halinde ancak 1500 lira ceza kesebiliyoruz. Bu ceza en fazla 5 bin liraya çıkmaktadır. İşveren eksiklerini 30-40 bin liraya gidereceği yerde 1500 lirayla paçasını sıyırma düşüncesini taşımaktadır. Her ne kadar cezai yaptırım getirilse de işverenlerin iş kazalarını önlemek için önce vicdani hareket ederek gerekli önlemleri almaları gerekir" demiştir.

Behiç Beler en çok iş kazalarının meydana geldiği işkolları olarak teftişte bulundukları 5612 işyerinde şöyle sıralandığını bildirmiştir:

İnşaatlarda, maden iş yerlerinde, madenî eşya iş yerlerinde, kimya ilmiyle ilgili işyerlerinde.

Bu arada yakında işçi sağlığı ve işgüvenliği müfettişliğinde istihdam edilmek amacıyla yeni elemanlar alınacağı da öğrenilmiştir.

Fethiye -Osmanlılar döneminden kalan bir imtiyazla çalışmasını sürdüren İsveç sermayesinin "Türk Maadin" şirketi sendika ile anlaşamayınca grev başladı. İki buçuk aydır devam eden grev başarı ve neşe içinde devam ederken, işçiler her gün davul zurna ile egleniyor....

GENEL SAĞLIK SİGORTASI BALONU

Cevdet DURANOĞLU

Sonuç: Genel Sağlık Sigortasına karşı çıkmak bir vurtseverlik görevidir

Genel Sağlık Sigortası ülkemizde egemen olan kapitalist üretim ilişkilerinin yarattığı alt-yapının, üst-yapıda sağlık alanındaki bir yansımasıdır. Kapitalist üretim ilişkilerinin ana hedefi "kâra yönelik üretim", "tüketime yönelik üretim"dir. Tasarı bu amaçlara uygun olan dört dörtlük bir tasarıdır.

Tasarı ile, başta ilaç şirketleri olmak üzere sermaye çevrelerine, tüccarlaşmış muayenehane hekimlerine, özel hastanelere, yatak ticareti yapan hekimlere çıkar sağlayan yolların sonuna kadar açılması bunu ispatlamaktadır. Buna karşılık, tasarı geniş kitlelere yeni ödeme zorunlulukları getirirken, onların sağlık sorunlarını daha da içinden çıkılmaz bir duruma sokacaktır.

Tasarı yasalaşırsa, ülkemizde hekim ve yatak dağılımında görülen çarpıklık daha da artacak. Sonuçta kırsal kesimlerde hekim kalmayacaktır. Sigorta bu bölgelere ulaşamayacağı gibi, halen sosyalizasyon yasası aracılığıyla kör topal uygulanmakta olan koruyucu hekimlik uygulamaları, tümden ortadan kalkacak, böylelikle toplumun sağlık düzeyi daha da gerileyecektir.

Dünya Sağlık Teşkilatının da, karşı çıktığı sigorta sistemi, artık dünyada kapitalist ülkelerde dahi terkedilen bir uygulamadır. Çağdaş tıp anlayışına aykırı bir yöntemdir.

Sonuç olarak Genel Sağlık Sigortası aracılığıyla, "Kâr-daha fazla kâr uğruna", kitlelerin sağlığı bozuk para gibi harcanacaktır.

O halde, insan sağlığı üzerinde ticari hesaplar yapan, Anayasamız tarafından herkese bir hak olarak tanınan sağlık hizmetlerinden bir hak olarak yararlanma ve yaşamını [illegible]rdürme hakkını, kâr a[illegible]ıyla kullanan bu yasa[illegible] [illegible]arşı çıkılması, bir yurt[illegible] [illegible]rlik görevidir.

SAĞ[illegible] HİZMETLERİ TÜM[illegible]LE DEV[illegible]TLEŞTİRİLMELİ

[illegible]emizin sağlık sorununu[illegible] çözümlenebilmesi şu öner[illegible]erin gerçekleşmesine bağlıdır.

. Tüm sağlık hizmetleri, koruyucu ve tedavi edici hekimlik çalışmalarıyla, ilaç sanayii ile, eczaneleriyle birlikte devletleştirilmelidir. Herkes koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkına karşılığında para ödemeden sahip olmalıdır.

-Koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik tanıyan ve onu tedavi edici sağlık hizmetleriyle bütünleştiren bir sağlık plan ve programı hazırlanıp uygulanmalıdır.

. Sağlığa zarar veren başta sosyal çevre olmak üzere fizik ve biyolojik çevrelerin sağlığa zararlı etkilerini en aza indirme çalışmalarına bu plan ve program çerçevesinde başlanılmalıdır.

. Topluma yönelik hizmetler ön plana alınmalıdır. Bireysel sağlık hizmeti götürme anlayışından vazgeçilmeli, ekip hizmeti yapılmalıdır. Sağlık ekibinin (hekim ve hekim dışı sağlık personeli) çalışmaları ülkenin en uç birimlerine götürülecek şekilde örgütlendirilmelidir. Fabrikalara, köylere hatta tek tek her eve sağlık hizmeti götürülmelidir.

. Ekip çalışmaları merkezi bir denetim altında olmalı, ekipte görev alan her kişi ürettiği ürün ve verdiği emeğin karşılığını alabilmelidir.

. Ölçüler ve istatistiklerle, merkezi olarak düzenlenen bir sağlık planı hazırlanmalıdır. Sağlık planlaması ekonomik kalkınmanın ve planlamanın ayrılmaz bir parçasıdır, derken şu gerçeği tekrar belirtmekle yazımızı noktalayalım.

Sağlık sorunu, ülkenin diğer sorunlarından bağımsız olarak ele alınması olanaksız olan, toplumsal bir sorundur. Sağlık sorununun temelden çözümü ancak genel planda tüm toplumsal çelişkilerin, sorunların çözümlenme sürecinde rayına oturacaktır.

BİTTİ

Yatak başına Adıyaman'da 1473 Mardin'de 1678, M[illegible] 1763 kişi düşüyor.

Türk Maadin işçilerinin grevi ikinci ayını doldurdu

FETHİYE-(MUĞLA)-(THA) Maden-İş Sendikası üyesi 475 işçinin "Türk Maadin" adlı İsveç firması ile Anadolu Maden Şirketlerine ait 6 maden ocağında, toplusözleşmenin uygulanma süresinde anlaşmazlığa düşülmesi üzerine başlattıkları grevler 2 aydır devam etmektedir. Fethiye Göçek Köyü, Köyceğiz Otmanlar Meşebükü ocağında, Anadolu Maden İşletmesine ait Şu Çatı İncirli ocağında ve Kale, Tavas maden ocaklarında 13 Aralıktan beri Maden-İş Sendikası üyesi işçilerince yürütülen grevlere karşılık işverenler de lokavt ilan etmişlerdir.

Sendika ile yüzde 98 hissesinin İsveç firmasına ait olan Türk Maadin şirketi ve Anadolu Maden Şirketleri arasında bu işyerlerini içeren toplusözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması üzerine Uzlaştırma Kurulu toplanmıştır. Uzlaştırma Kurulu işçi ücretlerine iki yıl için toplam 80 lira zam verilmesini ve kıdem tazminatlarının da 30 günden 35 güne çıkarılmasını kararlaştırmıştır. Uzlaştırma Kurulunda gerek sendika gerekse işveren temsilcileri anlaşmaya vardıkları halde, toplusözleşmenin uygulamaya konulacağı süre üzerinde tarafların anlaşmaya varmamaları üzerine sendika, greve gitmiştir.

Maden-İş Sendikası Şube Başkanı grevin başarıyla sürdürüldüğünü bildirirken, anlaşmaya yanaşmayan işverenlerin maden ocaklarını işletme hakkını devlete teslim etmelerini istemiştir.

İŞÇİ SINIFI TARİHİNDEN...

1845 tarihli Polis Nizamnamesi

TÜRKİYE, işçi sınıfı tarihinin ilk yazılı, belgeli, grev ve örgütlenme yasağı sayılabilecek yasaklama kararı 1845 tarihlidir.

1845'lerde, Osmanlı İmparatorluğunda önemli bir sanayileşme ve işçi sınıfından söz edilmese de, yer yer, özellikle de Rumeli kesiminde ve İstanbul, Bursa, Ankara, Adana gibi bazı şehirlerde küçük fabrikalar, atölyeler, tezgahlar görülür. Öteyandan kömür ve diğer maden bölgelerinde maden işçilerinin bulunduğu da bilinmektedir.

ANCAK 1845'lerde, eldeki veriler, İmparatorluk sınırları içinde önemli sayılabilecek işçi hareketlerinin olduğunu göstermemektedir. Bununla birlikte 1845 tarihli bir polis nizamnamesinin bir maddesinde şöyle denmektedir:

"İŞİNİ gücünü terk ile mücerret tatili mesalih-i ibat garzında olan amele ve işçi makulelerinin cemiyet ve züharunlarının ve gerek bu misillu asayişi ammeyi ihlal edecek her güna fitne ve fesat cemiyetlerinin def ve izalesi ile ihtilal vukuunun önün kesilmesi."

BUGÜNKÜ Türkçe ile özetleyecek olursak, 1845 yılında çıkarılan bu polis nizamnamesinin sözkonusu maddesi, işçi kitlesinin işi bırakmak ve grev yapmak üzere kuracakları örgütlerin kapatılmasını, dağıtılmasını ve bu türden örgütlenmelerin önüne geçilmesini istemektedir. Öteyandan, bu örgütlenmelerin engellenmesiyle "İhtilal"in önüne geçilmesini de hedeflemektedir.

1845'LERDE, İmparatorlukta işçilerin, aynı tarihlerde Batı'da görüldüğü gibi bir etkinlikleri, nitelik ve nicelikleri yoktur. Öteyandan, "İhtilal" teşebbüs ve fikri de dönemin şart ve gerçekleriyle uyuşmamaktadır.

ANCAK böyle bir nizamnamenin çıkarılmış olması için de, bazı olayların meydana gelmiş olması gerekir. Bu olaylar, muhtemelen maden ve kömür ocaklarındaki dayanılmaz şartlara karşı işçilerin zaman zaman ocaklara inmek istemeyişleri gibi olaylardır. Bir de o tarihlerde özellikle Rumeli'de el tezgahlarının yerine mekanik tezgahların geçtiği küçük dokuma fabrikaları kurulmaktadır. Bu fabrikalara karşı tıpkı işçi hareketlerinin ilk dönemlerinde Avrupa'da da görüldüğü gibi makine tahrip hareketleri olmakta, işçiler kendilerini işlerinden edeceğinden korktukları makineleri kırmaktadırlar. Bir de aynı dönemlerde Avrupa, özellikle Fransa ve İngiltere işçi sınıfının da ön safda döğüştüğü gerçek ayaklanma ve devrimler yaşamaktadır.

İŞTE, BU gelişme ve nedenler, civcivi daha yumurtada öldürmek isteyen Osmanlı egemen sınıflarının, tedbir olarak, işçi hareket ve örgütlenmelerini engelleyici bir yasa getirmelerine yol açmıştır.

1845 TARİHLİ, Polis Nizamnamesi, Türkiye İşçi Sınıfı tarihindeki ilk yazılı grev ve örgütlenme yasağıdır.

BİTMEYEN KAVGA

JOHN STEINBECK'İN ÜNLÜ YAPITI

2.Bölüme yarın başlıyoruz.

LEYLA ERBİL: ÖYKÜNÜN TARİFİ YAPILAMAZ, BU KONUDA HİÇBİR SINIR KABUL ETMİYORUM

"Eski Sevgili" adlı öykü kitabı geçtiğimiz günlerde yayınlanan yazar, "Köprü" adlı yeni bir kitabın hazırlığı içinde

□

Işıl KASABOĞLU

Leyla Erbil

"Ülkemizin kültür sorunları politik sorunlardan soyutlanamaz. Bu açıdan, içinde yaşadığımız günlerin çürümüşlüğü bir bütünün parçası olarak günümüze deyansıyor. Elbette sanat eleştirisinin durumu, bir yazarı kendi alanı bakımından ilgilendirip yakınmasına neden oluyor. Ama bunun, sosyalistlerin egemen olacağı günlerden önce değişmeyeceğini de biliyoruz. Bugüne dek burjuva hümanist eleştirmenlerin dünya görüşlerinden ve onların ahlaklarından yakındık, çünkü edebiyata onlar egemendiler ve onlar yanlış bir takım yazarları öne çıkararak sapmalara neden oldular, bugün hâlâ onlar egemense de bir yandan da bilimsel nesnel eleştiri canlanıyor, yeni bir ahlakla yeni bir sanat anlayışı, daha ahlaklı ve sağlıklı olanı gelişiyor. Bu işler de böyle olur, kötü olacak diye orta yerinden kesip atılamaz, iyisi kötüsünün yerini yavaş yavaş almakta ve alacak...

Yazar olarak, bilim alanında beni çok ilgilendiren kendi gerçek tarihimiz, ne yazık ki gözlerden ve ellerden ırak tutuluyor. Belgeler, resmi tarih sözcülerinin denetiminde, çoğu da size verilmiyor. Bu durumda yazara hem araştırmacılık, hem bilim adamlığı, hem yazarlık, hem politikacılık, hem filozofluk düşüyor. Zaten de öyle olması gerek değil mi?..."

Geçtiğimiz günler içinde Cem Yayınları arasında çıkan "Eski Sevgili" adlı öykü kitabının yazarı Leyla Erbil, ülkemizin kültür sorunları üstündeki görüşlerini böyle yansıtıyor.

Daha önceki yıllarda "Hallaç" (1961), "Gecede" (1968) ve "Tuhaf Bir Kadın" (1971) adlı yapıtlarıyla tanıdığımız Leyla Erbil'in son yapıtı "Eski Sevgili"; "Biz İki Sosyalist Erkek Eleştirmen", "Bunak", "Clinton Godson" ve "Konuşmadan Geçen Bir Tren Yolculuğu" adlı beş öyküden oluşuyor.

"Kitabı okuyan bir arkadaşım şöyle eleştirdi beni: 'Belli somut bir olaya değiniyorsun Bunak"da. Maltepe Olayı gibi somut bir durum söz konusu olduğu halde, niçin Mahir'in annesini vermiyorsun" diyor Leyla Erbil ve sürdürüyor konuşmasını "Bu öykünün nasıl olmasını tarif etmekten gelen bir sorun. Yani öykü, her zaman olayları olduğu gibi aktarır anlayışı. Oysa ben öyküde hiçbir sınır kabul etmiyorum. Böyle bir tarz olduğunu kabul etmiyorum. Oradaki bunak kadın, sadece bir devrimcinin anası değil, devrimin karşısına çıkan kapitalizmin kendisi. Ya da bir bakıma hepimizin anası. Yoksa ne devrimcilerin ne de komandoların anasına dil uzatmak haddimiz değil."

Bildiğimiz kadarıyla Leyla Erbil ödüllere katılmıyordu, sorduk; "Bir kez" "Gecede" ile katıldım ödüllere, tevazu bertaraf "Gecede", Türk hikaye sanatında önemli yeri olan, kalıcı bir kitaptır. Onun başına gelenleri gözümle gördüm. Toplumsal olayların hızla değişmesi sonucu edebiyat da değişiyor, değişmeyen, bu jüriler. Cumhuriyetin resmi politikasını benimsemiş burjuva ideologları. Kendini yenileyemeyen herşey, herkes gibi onlar da farkına varmadan tutucu kaldılar. Benim açımdan ödüllere girmek, özgür düşünceyi 141 ve 142'lerden önce denetleyen baskı gruplarını güçlendirmek anlamına geliyor. Bakmayın arada bir hoşa giden işler yapmalarına! 1969 da biz birkaç arkadaş bu kurumlara karşı bir hareket başlattık. Aramızda Kemal Tahir de vardı. Ölene dek de kaldı. Ama sürdüremedik bu işi, dağıldık. Direnç ve kararlılığımız yetmedi. Ben tek kaldım. Arkadaşların dönmelerini kınamıyorum. Bugün gerçekten ödüle girmemek bir yazarın geleceğini tehlikeye sokmak olur. Ama her yerde, her zaman tehlikeye aldırmayan, birşeyleri başlatan kişiler vardır. Objektif şartları hazırlamakta rolü olan, şartlar hazırlandığında ötekilerin işini kolaylaştıran kişiler."

Erbil "Eski Sevgili" de 1968-1975 yılları arasında gerçekleştirdiği öykülerini yayınlamış, şimdi yeni bir kitap hazırlıyor, "Köprü", "Hangi köprü" diye sorduk, yanıtladı "Boğaz Köprüsü"..

Timur Selçuk İzmir'de bir resital verecek

Çeşitli gelişmeler sonucun da bir süre çalışmalarına ara veren Sinema ve Kültür Derneği geçtiğimiz günler içinde yapılan Yönetim Kurulu seçimlerinden sonra yeni dönem çalışmalarına başlamıştır.

Sinema ve Kültür Derneği yetkililerinin yaptıkları açıklamalara göre Şubat ayından itibaren plastik sanatlar, sinema, tiyatro, müzik ve folklor dallarında sürekli seminerler, Mart ayından itibaren de 15 günde bir film gösterileri, sanatsal konularda söyleşi ve açıkoturumlar gündeme alınmıştır.

Bu program çerçevesi için de yer alan Timur Selçuk resitalinin, 24 Şubat Perşembe günü saat 21.00'de İzmir Şan Sinemasında yapılacağı açıklanmıştır. (ASA)

Ankaralı kadın ressamlar Viyana'da sergi açtı

Ankaralı kadın ressamların eserlerinden oluşan bir sergi Viyana'da geçtiğimiz günlerde açıldı. UNESCO ve Dışişleri, Kültür, Turizm ve Tanıtma Bakanlıklarıyla yapılan ortak çalışmalar sonunda gerçekleştirilen serginin hazırlık çalışmalarını ressam Profesör Edda Maooy yürüttü.

26 kadın sanatçımızın 65 yapıtıyla katılacağı Viyana Tatbiki Sanatlar Yüksek Okulu salonlarında yer alan sergi, 28 Şubata kadar devam edecek.

Ayrıca, 16-20 Şubat tarihleri arasında sürecek olan Viyana, Interkunst Sanat Fuarında da Ankaralı Kadın Ressamlar Derneğine 16 metrekarelik yer ayrılmış ve dernek uluslararası bir kuruluş olan Interkunst'a üye olmaya da davet edilmiştir.

Gülistan Güzey ve J. Mahfi Ayral oyunun bir sahnesinde

"SACİDE", HARBİYE ŞEHİR TİYATROSUNDA DEVAM EDİYOR

Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda Ülker A. Köksal'ın "Sacide" adlı oyunu devam ediyor.

Geçen yıl, yine aynı tiyatroda sergilenen "Besleme" adlı oyunun yazarı Ülker A. Köksal'ın yeni bir yapıtı olan "Sacide", Şehir Tiyatrolarında "Sular Aydınlanıyordu" dan sonra kadın sorunlarına değinen ikinci oyun olmaktadır.

Engin Gürmen'in sahneye koyduğu oyunun öyküsü kısaca şöyle: Sacide 40-45 yaşlarına geldiği halde evlenememiş, ağabeysinin baskısından kurtulamamış evde kalmış bir kızdır. Ağabeyi ve yengesi ile beraber oturmakta, terzilik etmektedir. Küçük yaştanberi beceriksizliği, çirkinliği ve şaşkınlığı yüzünden babası tarafından küçümsenmiştir. Bu yüzden çeşitli kompleksler içindedir. Ağabeyi kötü bir insan değildir, ancak dar çevrenin görüşleriyle koşullanmıştır. Sacide'nin tek umudu evlenmektir. Evlenince her türlü sıkıntıdan kurtulacak, rahat edecektir. Acaba evlilik Sacide'nin durumunda olan kadınlar için bir kurtuluş mudur?

Oyunda Sacide'yi Jeyan Mahfi Ayral oynuyor, diğer rolleri Gülistan Güzey, Gül Gülgün, Saime Arcıman, Fethiye Sezer, Doğan Bavli ve Ersan Barkın paylaşıyor.

Orhan Kemal'in edebiyatımızdaki yeri tartışılacak

İstanbul Belediyesi Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nda geçtiğimiz hafta başlayan Orhan Kemal'in "Kardeş Payı" adlı oyunu nedeniyle 19 Şubat Cumartesi günü saat 14.00'de Orhan Kemal'in Edebiyatımızdaki Yeri" konulu bir açıkoturum yapılacak. Oturuma öykücü Selim İleri, Atilla Özkırımlı, Nurer Uğurlu, Tomris Uyar ve Nevzat Üstün katılacak.

Üsküdar Şehir Tiyatrosu'nun önümüzdeki hafta programında, ekonomist Aslan Başer Kafaoğlu'nun sunacağı "Toplumsal Yapı ve Sanat" konulu söyleşi var. 26 Şubat Cumartesi günü, saat 14.00'de yer alacak olan söyleşide Kafaoğlu, ekonominin sanat olgusu üzerindeki belirleyici etkisi ve toplumun sosyo-ekonomik yapısının sanat planındaki yansıması üzerinde duracak. Tiyatronun Mart ayı programı içinde Uğur Mumcu'nun "Politika ve Sanat" ve Emre Kongar'ın "Toplumbilim ve Sanat" konulu söyleşileri yer alacak.

KİTAP

hep o şarkı

"Yorganımı Sıkı Sar", Abbas Sayar, Hikâyeler, Cem Yayınevi, 1976, 10 lira.

HASAN BÜLENT KAHRAMAN

"Köy yazını" sorununun 1975 yılının sonlarında büyük bir tartışmayla irdelenip, yeniden değerlendirilmesine karşın, getirdiği gerçekler açısından, yerli yerine oturtulduğu söylenemez. Nedir, elimizde tuttuğumuz yapıta, bu noktalardan yaklaşacağımızı, öncelikle belirtmekte yarar var.

Abbas Sayar, ortaya koyduğu yapıtlarıyla, üzerinde çalıştığı türün (türü, burada köy yazını olarak kullanıyorum) ilginç örneklerini veren bir yazar diye tanımlanabilir. "Yorganımı Sıkı Sar"daki öykülerinde de üzerinde durulması gereken ilginç açılımlar getiriyor. Abbas Sayar'ın bu yapıtının özgünlüğünü irdelememiz gerektiğinde, sorunu, bağlı bulunduğu türden soyutlayarak ortaya koymamıza olanak yoktur. Özgünlük; diğer yapıtlarında kullandığı kabir çevreden soyutlayıp, şehre itmesinde verilmiş. Feodal üretim ilişkileri aşamasında bulunan bir kesimde, bireyin her türlü şeyi demek olan, toprak-insan ilişkisi de vurgulanmıştır.

Üretim ilişkilerinin bu şekilde belirlendiği yapıtta, önemli yanlardan birisi de, "Bulut Ekip Yel Biçen" adlı öyküde, kırsal kesimden şehre doğru kayan bir kişinin, yapısal özelliklerinin bugüne değin alışmadığımız bir nedensellikle verilmesi, bu arada çol fonda da olsa, makinalaşmanın köye doğru akışının vurgulanmasıdır.

Yapıtın en ilginç öyküsü, "Cami Yaptırma Derneği". Konu ve işleyiş bir bileşimi sağlayabilmiş. Öyküde, bir Alevi köyünde, muhtarın, kişisel bir hırs olarak, bir cami yaptırmak istemesi; bu noktadan başlayarak, sorunun içine Demokrat Parti iktidarının karışması, bu arada yapılan yolsuzlukların da neler olduğu anlatılmaktadır.

İşte içerik açısından bakıldığında, böyle ilginç ve tutarlı yanları olan yapıt; biçim açısından belirli (folklorik) bir anlatımın ve yerel sözcüklerin kullanımı dışında, öyküsel özellikler olarak önemli olmaktan öte öykü kavramının uzağında kalmakta, ancak bir anlatımı geliştirebilmektedir. Anlatım, bir yerde, o kesimin "folklorik" özelliklerinin topluca sunulması gibi bir yaklaşım içinde de görülmektedir. Bu da, köy yazını türü içinde yaygın bir yanlışlığın altını çizmekten öte bir anlam taşımamaktadır.

sabadan köye yönelen bir düzlem içerisinde gelişirken; bu kesim insanlarının yapısal ve yaşayış özelliklerine getirmeye çalıştığı bakış açısında, kendisini, ağırlıklı olarak bulmaktadır. Bu noktayı biraz daha açmamız gerektiğinde, şöyle diyebiliriz: Sayar'ın "Yorganımı Sıkı Sar" adlı yapıtında; diğer köy roman ve öykülerinde olduğu gibi, yalnızca "verilmiş" kapalı bir bölge çerçevesinde kalmayıp, bu kapalı bölgenin, bugüne değin pek irdelenmemiş bir yanını, siyasal görüşlerin etkinliğini de verdiği söylenmelidir. Bunları somut örneklerle belirleyelim.

Yapıta adını veren öykü, "Yorganımı Sıkı Sar", kuraklık sorununu, alışılagelmiş ölçüler içinde, yalnız ağayla ırgatın düzeyinde değil; buna karşılık, bireyin iç dünyasında billûrlaşmasıyla belirlemiştir. Bireyin dramı, salt kuraklıktan ötürü ürün alınamayacak tarlanın, bireyi alıştığı

Son söz olarak diyebileceğimiz: Kendi koşulları içinde, kapsamında bulunduğu türe göreceli yaklaşılırsa, içerik açısından yenilik sayılabilecek verileri taşıyan "Yorganımı Sıkı Sar", biçim açısından hem kendi tuzağına düşmekte, hem de köy yazını geçerliliğinin ne olabileceği üzerinde yoğunlaşan tartışmaya yeni bir kanıt olmaktadır.

"Erzincan Kurtuluş Gecesi" yapıldı

Erzincan İli Kültür ve Eğitim Derneği İstanbul Şubesi'ce düzenlenen Erzincan Kurtuluş Gecesi gösterileri kalabalık bir topluluk tarafından ilgiyle izlenmiştir. 13 Şubat Pazar günü saat 19.00'da gerçekleştirilen gecede çeşitli halk ozanları şiir ve türkü okumuşlar, bu arada koro ve folklor gösterileri sunulmuştur.

NAZIM HİKMET • SİMAVNE KADISI OĞLU ŞEYH BEDREDDİN DESTANI • GÜROL SÖZEN

Benim yatağımın yanında tornacı Şefiğin yatağı vardı. Şefik bir şeyler mırıldanarak uykusunda döndü. Karısının gönderdiği gelinlik yorganı kaydı. Örttüm.

İlâhiyat Fakültesi tarihi kelâm müderrisinin altmış beşinci sayfasını açtım yine... Cenevizlilerin serkâtibinden bir iki satır ancak okumuştum ki başımın ağrıları içinde kulağıma bir ses geldi.

Bu ses:
-Gürültü etmeksizin denizin dalgalarını aşarak senin yanında bulunuyorum, diyordu.

Sinemalar

BEYOĞLU
ATLAS (44 44 60) Aşk Rüzgarları (RT), D. Kjaer-L. Alandh
DÜNYA: (49 93 61) Skandal (RO), Franco Nero
EMEK: (44 84 39) Tommy O. Reed-A. Margret
FİTAŞ: (49 93 61) Meydandaki Yatak (RO), R. Montani
LALE: (44 35 95) Evlilik Şirketi (R), N. Nazır-M. Hekimoğlu
LÜKS: (44 03 80) 1-Hayırsız Evlat (R), 2-Kurban Olayım (R), İ. Atasoy
RÜYA: (44 54 57) Eden Bulur (R), S. Serdengeçti
YENİ MELEK: (44 42 89) King Kong (RT), 12-14, 15-16.30-18.45-21.15

ŞİŞLİ
ANKARA: (64 16 86) Kara Murat (R), C. Arkın
AS: (47 36 25) Şark Ekspresinde Cinayet (RO), İ. Bergman-S. Connery
GAZİ: (40 36 25) Akbabanın Üç Günü (RO) R. Bedford
İNCİ: (40 45 95) Evlilik Şirketi (R), N. Nazır-M. Hekimoğlu
KENT: (47 77 62) Skandal (RO), Franco Nero
KO..AK: (48 26 06) Gölge..ki Aşk (RO), A. Delon
ÖZLEM: (66 60 83) 1-Tosun Paşa (R), K. Sunal. 2-Hamal (R), İ. Atasoy
SAN: (40 67 92) Tosun Paşa (R), K. Sunal
SİNEMA MELODİ (64 13 14) Beş Deli Harbe Gidiyor (RO), Les Charlots
SİTE: (47 69 47) King Kong (T).

BEŞİKTAŞ
MİSTİK: (46 15 14) 1-Dünyayı Titreten Canavar (RT), 2-Vahşi Dilber (TR) C. Deneuve
YILDIZ: (47 63 42), 1-Çelik Elli Karateciler (RT) 2-Silahını Sat Tabutunu Al (RT) G. Hilton

İSTANBUL
BULVAR: (21 35 78) Tosun Paşa (R), K. Sunal
GÜNEŞ: (21 61 40) 1-Meydandaki Yatak (RT), R. Pateska. 2-Bruce Lee Supermen'e Karşı (RT),
HAKAN: (23 42 33), Tosun Paşa (R), K. Sunal.
İPEK: (22 25 13) Kocamın Bilmediği (RT),
İSTANBUL: (21 23 67) Tosun Paşa (R), K. Sunal
KISMET: (21 17 21), 1-Evlilik Şirketi (R), N. Nazır 2-Aşk Mabudesi (R), T. Soray-C. Arkın.
KRİSTAL: (21 57 66) Gençlik Duyguları (RT), C. Villiani
KÖŞK: (21 61 63) 1-Hamal (R) İ. Atasoy, 2-Eden Bulur (R) S. Serdengeçti.
MARMARA: (22 38 60) Gençlik Duyguları (RT) C. Villiani
MURAT: (24 05 56) Tosun Paşa (R) K. Sunal, Umut Dünyası (R) T. Akan
RENK: (21 15 25) 1-Evlilik Şirketi N. Nazır
SİNEMA 74: (72 04 44) Pazar: King Kong (RT), Çarşamba: Soylu Kan (RT) Alain Delon.
SAYANORA: (71 61 88) Tosun Paşa (R) K. Sunal
SUR: (23 67 12) 1-Kocamın Bilmediği (RT), 2-Akbabanın Üç Günü (RT) R. Bedford
ŞAFAK: (22 25 13) Meydandaki Yatak (RT)
YILDIZ: (21 11 37) King Kong (RT)
ATLANTİK: (55 43 78) Tosun Paşa (RT), Çarşamba: Meraklı Köfteci (R)
KADIKÖY: (37 15 97) Eti Benim Kemiği Senin (RT) L. De Funes
REKS: (36 01 12) Tosun Paşa (R) K. Sunal.

Tiyatrolar

Özel Tiyatrolar

ALİ POYRAZOĞLU: (49 56 52) Dur Konuşma Sus Söyleme, Pazartesi hariç her gün 21.15, Çarşamba 18.30, Cumartesi-Pazar 15.30

ANYA MANYA KUMPANYA: (44 25 26) Sağım Solum Sobe, Salı-Perşembe 21.30, Çarşamba-Cumartesi-Pazar 18.30-21.30

BAKIRKÖY TİYATROSU (71 59 49) Hababam Sınıfı Sınıfta Kaldı Pazartesi hariç her gün 21.30, Pazar 18.30

ÇEVRE TİYATROSU: Işıklar Neden Karardı, Pazartesi hariç her gün 21.15, Pazar 18.15

DEVEKUŞU KABARE (44 46 75) Yalan Dünya, Pazartesi hariç her gün 21.30 Çarşamba-Cumartesi-Pazar 18.30

DOSTLAR TİYATROSU 47 04 08) Bitmeyen Kavga Salı-Çarşamba 21.30, Cuma 18.30, Pazar 12.00-15.00, Sabotaj Oyunu, Çarşamba 18.30, Cuma 15.30 Kerem Gibi, Cumartesi 18.30

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.30 Haberler
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
10.21 Kadın Dünyası
11.00 Kısa Haberler
11.02 Cumartesi Şenliği
12.55 Reklamlar ve Radyo Haberleri
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
15.00 Kısa Haberler
15.01 Şarkılar
15.20 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
15.40 Ahmet Üstün'den Şarkılar
16.00 Bölge Haberleri
16.05 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
16.20 Türküler Geçidi
16.40 Tangolar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Dilek Kutusu
17.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
20.15 Çocuklarımız ve Biz
20.35 Fikret Kozinoğlu'dan Şarkılar
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
21.17 Cevdet Bolvadin'den Şarkılar
21.30 Dinleyici İstekleri
22.00 Kısa Haberler
22.02 Türk Yorumcuları
23.00 Haberler
23.10 Hafta Sonu
00.55 Kısa Haberler
01.00-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Türküler
09.20 Şarkılar
09.40 Nasıl Değişti
10.00 Ünlü Şarkıcılar
10.30 Gönül Telimizi Titretenler
11.00 Güzel Sanatlar
11.30 Türküler
11.45 Şarkılar ve Saz Eserleri
12.10 Oğuzlar
12.30 Klasik Türk Müziği Korosu
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Halk Ozanları Geçiyor
14.00 Bildiklerimiz, Bilmediklerimiz
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
15.30 Gençliğe İlk Adım
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türküler ve Oyun Havaları
17.00 Fasıl
17.30 Şan Dünyasından
18.00 Türküler
18.15 Şarkılar
18.30 Doğa ve Müzik
19.00 Haberler
19.30 Çeşitli Müzik
19.45 Beraber Şarkılar
20.15 Ankara Radyosu Çok Sesli Korosu
20.30 Haftanın Ülkesi
21.00 Caz Konseri
21.30 Şarkılar
22.00 Beraber ve Solo Türküler
22.30 Şarkılar
22.45 1974'den 1977'ye
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Pop Dünyası
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Cumartesi 9
10.00 Günün Konseri
11.00 Yurttan Sesler
11.30 Müzik Stüdyosu
12.30 Türküler ve Oyun Havaları
13.00 Şarkılar
13.30 Cumartesi Konseri
14.15 Müzik Köşesi
15.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
16.00 Solistlerimiz-Topluluklarımız
16.30 Bir Solist
16.45 Şarkılar
17.00 Sizin İçin Seçtiklerimiz
18.00 Oyun Havaları
18.15 Lied Saati
18.45 Türküler
19.00 Pop 77
20.00 Büyük Şefler Büyük Orkestralar
21.00 Diskoteğimizden
22.00 Günümüzde Caz
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

İngiltere'de "Çok yönlü eğitim"in uygulandığı okullarda, sağlık konuları da öğretiliyor. Yukarıdaki fotoğrafta " Orta okul" düzeyindeki öğrenciler sağlıkla ilgili bir derste öğretmenlerini dinlerken görülüyor.

Bu okul bir başka okul!..

İngiltere'de öğrencilere çok yönlü bir eğitim vermeyi amaçlayan okulların sayısı, ilk kurulmaya başlandıkları 1954 yılından buyana hızla çoğalmakta. Klasik eğitim kurumlarında bitirme sınavlarını verremeyenlerin, onca yıl okumalarına karşın herhangi bir meslek dalında bilgi sahibi olamamaları olgusu, bu tip okulların doğmasına neden olmuş, pratik eğitime yönelik okul 1954 yılında Londra yakınlarında kurulmuş. Ancak, her yenilikte olduğu gibi, bu konu da "Milli eğitimin ruhuna aykırı" olduğu gerekçesiyle, muhafazakarların tepkisini çekmiş ve okulların yaygınlaştırılması için ülke çapında bir kampanyaya girişilmesini isteyenler, 1964 yılında İşçi Partisinin iktidara gelmesini beklemek zorunda kalmışlar.

İşte öğretimin bu ilkeyle yapıldığı okulda bir kız öğrenci "matkap tezgâhının başında çalışırken görülüyor.

Okullarda oldukça ilginç sahnelere rastlanabiliyor : Mutfakta yemek pişirerek ödevini hazırlayan erkek bir öğrenci ya da eritilmiş aliminyumu çeken kız öğrenci işlevini "olağan" diye niteliyor. Ancak pratik çalışmaların fazlalığı eğitim giderlerini oldukça yükseltmiş ; İngiltere önümüzdeki dört yıl için eğitime 1 milyar 152 milyon İngiliz lirası ayırmış. (ABC

"Çok yönlü eğitim" yapılan okuldan iki görüntü. Yukarda bir kız öğrenci demir eritiyor, yanda ise erkek öğrenciler otomobil motorunu inceliyorlar.

"Bay yasa dışı"lar TRT'de seçim yatırımı yapıyor

TRT'nin yasadışı işgalci yöneticileri, demokratik ve yasal kuralların işlerliği karşısında gün geçtikçe tükeniyor, işgal ettikleri görev yerlerinden alınmaları yaklaştıkça da geleceğe yönelik politik yatırımlarına TRT'yi alet etmek için adeta yarışıyorlar.

Yasa tanımazlığın doruğunda olan bu işgalçilerden biri da TRT yasası ve iç yönetmeliğine aykırı olarak, devlet radyosunu kendi kişisel siyasi çıkarlarına alet etmek istedi. Söz konusu olayın kahramanı, "Atatürk'ün Kırşehir'e gelişinin yıl dönümü " adlı ve TRT l'de yayımlanan bir söz programının yapımcısı Cahit Obrukkaya Karataş'ın sadık yandaşlarından biri olan Obrukaya. Görevini bir yandan Ankara Radyosu Müdürü olarak sürdürürken öte yandan fırsatı ganimet bilip böylesi bir dönemde kendi payına düşeni kapma uğraşında. "Obrukkaya Ankara Radyosu Müdürü olarak bir program yapmak ister. Programın adı "Atatürk'ün Kırşehir'e gelişinin yıl dönümüdür". Radyo müdürü programı önce Ankara Radyosu Eğitim Yayınları Müdürü Gülben Dincemen'e gönderir. Ancak program, "Özel günler yayım yönergesinde" yer almadığı için geri çevrilir. Müdür bey bu kez Ankara Radyosu Kültür Yayınları Müdürü Haluk Kılcık'a baş vurur. Haluk Kılcık'ın oluru üzerine ön denetimden geçen program TRT Genel Müdürlük denetçilerine gelir. Yönergeye aykırı olduğunu gören denetçiler de programı geri çevirirler. Bunun üzerine müdür bey programını koltuğuna sıkıştırdığı gibi soluğu TRT'nin Yasadışı Genel Müdürü Karataş'ın yanında alır. Bu kez programa Karataş sahip çıkar ve yine yasadışı Genel Müdür program yardımcısı vekili Nedim Tekin, Karataş'ın buyruğu üzerine programın yeniden hazırlanmış denetim formuna "Yayınlanır" olurunu verir.

Kadın ve Spor... Ne zaman ve nasıl?

"Kadın ve Spor" adlı yapım ekranlarınıza ev hanımlarının akşam yemeği hazırlığı için mutfağa taşındığı saatlerde, yani 18.00'de geliyor. Türk kadınının spor yapma olanaklarını konu edinen yapımın kadınlar açısından bu saatte ne denli ilgiyle izleneceği tartışma konusu. Program ilginç, ama ekrana getiriliş saati pek de ayarlanmış sayılmaz.

Bu akşamın TV filmi : Bir cinayetin anatomisi

Bu akşam "Televizyonda Sinema" filmi olarak ekranlara getirilen "Bir Cinayetin Anatomisi" adlı yapım oynadığı yıllarda büyük yankılar yapmıştı. Ünlü aktör James Stewart'ın başrolü oynadığı bu filmin öyküsü şöyle: "Karısını öldürmekle suçlanan bir subay suçsuzluğunu kanıtlamak için her türlü olanağı kullanmaya çalışır. Ancak avukatı olarak seçtiği kişi çevrede başarısız bir meslek adamı olarak bilinmekte. Böylesine zor bir davada cinayetle suçlanan bir kişinin savunmasını üzerine alması herkesi şaşırtır. Savcı ise ünlü ve tanınmış bir hukukadamıdır. Bir kasabada geçen bu öykünün sonu nasıl bitecek?

YASEMİN KUMRAL

"Müzik demeti" tepeden indi

ŞÜKRÜ BİRANT

Çok önceden ekrana getirilmesi amaçlanan "Birlikte eğlenelim" tamamlanamayınca ekranlara "Müzik Demeti" paraşütsüz iniş yaptı. Yetkililer açısından "doğal değişiklik" olarak nitelendirilen ve bu akşam izleyeceğimiz müzik demeti bir saat süreyle ekranlarda olacak. Altan Erbulak'ın sunacağı programda sanatçılar şu parçaları sunacaklar: Funda "Çaresizim", Neşe Alkan "Lades", Şükrü Birant "Senden bilirim yok bana faide ve Kaşların gözlerin" Yasemin Kumral "Lay lay lom, Artık yalnız değilsin", Semiha Yankı "Kara Sevda, Yanılıyorsun"

Televizyon'dan Orhan Gencebay'a teklif var

İstanbul Televizyon Müdürlüğünce hazırlanan İstanbul magazin programı için Orhan Gencebay'a bir teklif yapılması düşünülüyor. "İstanbul Magazin" programında kendisiyle birlikte bir sohbet hazırlanması düşünülen Orhan Gencebay'a, öğrenildiğine göre, yeni bestelediği parçalarını da okuması teklif edilecek.

Bilindiği gibi Orhan Gencebay daha önce yaptığı bir açıklama ile sanatçıların TRT'ye uyguladıkları boykotu desteklediğini ve TV'ye çıkmayacağını belirtmişti.

TV'de BUGÜN

Televizyonda Yerli Sinema	15.00
Folklor	16.30
Peter Potamus	16.45
Haberler	17.00
Çocuk Öyküsü	17.05
Spor Dünyası	18.00
Peter Potamus	18.20
Gençler İçin Müzik	18.30
Tatlı Cadı	19.00
Müzik	19.30
Haberler ve Hava Durumu	20.00
Kaynanalar	20.35
Müzik Demeti	21.20
Televizyonda Sinema	22.20
Güne Bakış	23.50

"Kaynanalar" da torun paylaşması!..

Televizyonun "Ne veriyor? Ne diyor?" sorularını sür-git yineleyen dizilerinden "Kaynanalar" geçen haftadan transferle ekranlarımıza "Küçükler de büyük" adlı oyunla geliyor. Bildiğiniz gibi bu dizi, geçtiğimiz hafta THY grevi nedeniyle Ankara'ya gönderilememiş ve bu yüzden de izlenilememişti.

Yapımda anneanne ve babaanne arasında kalan torunun "İki arada bir derede" sonucunda meydana gelen gülünç olaylar konu ediliyor. Küçük torun Demet rolünü Tekin Akmansoy'un kızı Arzu oynamakta. Bir de Döndü ile Kantar'ın şoförü Dursun arasındaki ilişkinin ne olacağı merakla bekleniyor.

Sanatçı gözüyle

TV için program yapan Kamuran Akkor'a yol göründü

Geçtiğimiz hafta Maçka stüdyolarında çekimi yapılan ve ayın sonunda yayına girecek olan Kamuran Akkor'un solo programı merakla beklenirken, 23 Nisan'da doktorların davetlisi olarak konserler vermek için Amerika'ya gidiyor. (ASA)

YAŞAMAK KIVANCI

14

Kumarda paralarını kaybeden Selim Bey'in son günlerde işleri hep tersine gitmektedir. Borçlarını ödeyemezse klüp elinden gidecektir. Selim Bey'in Avrupa'daki arkadaşı Rüştü, klübün yüzde ellisine ortak olması koşuluyla, Selim Bey'e yardım edebileceğini söyler. Selim Bey çaresiz teklifi kabul eder.

Nasıl bir ortaklık oldu bu Ağabey!?

Pek memnun olmuş halin yok ağabey...

Bak el oğlunda neler var...

Avrupa görmüş ağam,

Merak etme be Ağabey...

Biz... yanındayız.

Hadi çıkalım...

DEVAMI YARIN

Millilerimizin Bulgaristan galibiyeti Avusturya'yı ürküttü

VİYANA-(Akajans)-Milli Takımımızın çarşamba günü Bulgaristan karşısında aldığı 2-0'lık galibiyet ve futbolcularımızın çıkardığı başarılı futbol, Dünya Kupası eleme grubundaki rakibimiz Avusturya'nın antrenörü Senekowitsch'i ürküttü. Senekowitsc, Kurier gazetesine verdiği demeçte Türkler'e dikkat" başlığı altında şunları söyledi:

"17 Nisandaki rakibimiz Türkiye gün geçtikçe forma giriyor ve korkulu bir rüya halini alıyor. İstanbul' daki 2-0'lık Bulgaristan galibiyeti hem bunu, hem de Dresden zaferinin mucize olmadığını göstermiştir. İşi sıkı tutmalıyız, son pişmanlık fayda vermez."

Basketbol Milli Takımımızın dış temaslara önem vermesi istendi

İSTANBUL (AKAJANS)- A Milli basketbol takımımızın yeni meneceri Dr. Erdal Poyrazoğlu, yeni görevine başladıktan sonra ilk demecini Akdeniz Haber Ajansına vererek "en büyük eksikliğimiz, uluslararası tecrübedir." dedi.

Basketbol Milli Takım kaptanlığını yaptığı yıllarda takım arkadaşları ile bu eksikliği çok belirgin bir şekilde hissettiklerini belirten Erdal Poyrazoğlu, daha sonra sözlerine şöyle devam etti.

"Ülkemizde maalesef uluslararası turnuva düzenleyemiyoruz. Çünkü böyle bir turnuvanın organizasyonu Federasyon yapıyor, gelirini Bedden terbiyesi alıyor. Tabii bunun zararını da Milli Takım görüyor. Buna biraz açıklık getirmek için bir örnek vermek isterim. İlk defa Milli Takım meneceri olarak Genç Milli Takım ve İspanya'ya gittiğimde, Türkiye'deki Balkan Şampiyonasında mağlup ettiğimiz Yugoslavya'nın büyük bir aşama içinde olduğunu gördüm. Nedenini sorduğumda Balkan Şampiyonasından sonra işi şansa bırakmamak için yurt dışında kampa girerek 10 yabancı temas yaptıklarını öğrendim. Ayrıca, bizde 30 kez milli olan oyuncu ile yarı yaştaki yabancı bir oyuncu 80 kez milli oluyor. Bu rakamların büyümesi ile tecrübe de şüphesiz ki artıyor."

Bu nedenle Genç Milli Takım'ın A Milli Takım'a gelecek oyunculara bir köprü vazifesi göreceğini ifade eden Menecer Erdal Poyrazoğlu sözlerini şöyle tamamlamakta.

Ancak yine de temennimiz, yurt içinde uluslararası turnuva düzenleyebilmektir."

Eskişehirspor Danıştaya başvuruyor

Federasyon İstanbul'a hizmet etmekle suçlandı

ESKİŞEHİR(THA)-Eskişehirspor Klübü Başkanı Selami Vardar, Yönetim Kurulu ile yaptığı toplantıdan sonra basın toplantısı düzenleyerek Federasyonun İstanbul dükalığının emrinde, Anadolu futbolunun karşısında olduğunu söyledi.

Futbol Federasyonunun Anadolu futbolunun temsilciliğini yapan ve şerefle yürüten Eskişehirspor'un bu kadar ağır bir ceza ile cezalandırılmasını hukuk dışı ve maksatlı olduğunu ileri süren Eskişehirspor Klüp Başkanı Selami Vardar devamla açıklamasını şöyle sürdürdü:

"Eskişehirspor'a verilen ceza hukuk dışı ve maksatlıdır. Maksatlı bir ceza olduğunun bir başka kanıtıda orta hakemin ve müşahid raporlarını okumadan, Futbol Federasyonu 2. nci Başkanı Adnan Sivari'nin basına verdiği beyanattır. Sayın Sivari ön yargı ile Eskişehirspor'u mahkum etmiştir. Bu noktada hakem ve müşahid raporlarının aynen kamuoyuna açıklanmasını talep ediyoruz. Açıklanacak raporlar ya hakem ve müşahidin olayları tahrif ederek rapor düzenledikleri, ya da Federasyonun cereyan etmemiş olaylarda Eskişehirspor'u mahkum ettiğini ortaya koyacaktır. Bu şartlar altında Eskişehirspor herzaman adaletine güvendiği Danıştay'a müracaat edecek maçın Bolu'ya alınmasında uğrayacağı zararın tazminini isteyecek, olaylı maçın tekrarını yüce adaletten talep edecektir."

Önce Ordu sonra Trabzon

Galatasaray Karadeniz yolculuğuna dün çıktı

İSTANBUL(THA)-Galatasaray futbol şubesi sorumlusu Doğan Koloğlu "çıkacağımız 9 günlük Karadeniz deplasmanında kendimizi yeniden bularak Galatasaraylılık ruhunu kazanacağız" dedi.

Galatasaray'ın bir sarsıntı geçirdiğini belirten Koloğlu, konuşmasında şunları söyledi:

"Amacımız Galatasaray ruhunu kazanmak bunu kazanırsak meselenin yüzde ellisini halletmiş oluruz. Karadeniz deplasmanından İstanbul'a apayrı bir Galatasaray olarak döneceğiz"

Göreve gelişi ve Gökmen ile ilgili olarak da Koloğlu açıklamasında şöyle konuştu:

"Galatasaray kulubünde uzun vadeli bir futbol şubesi organizasyonu planlaması içindeyken aniden göreve ve sorumluluğa başlama mecburiyeti, futbolcuların karşısına beni "tribündeki Galatasaray'lıların ıstırabı ve acısıyla "çıkarttı. Bu nedenle Galatasaray'da önce saha dışı disiplini getirmek ve en azından dokuz gün sürecek Karadeniz seyahatinde birbirimizi daha iyi anlamak olanağını sağlamayı amaçladık".

Karşıyaka da Danıştaya başvurdu

ANKARA (THA) -Şekerspor Kulübü As Başkanı İlhami Parlakdemir Karşıyaka maçını oynamadıkları için Basketbol Federasyonunca hükmen yenik sayılmalarının büyük bir haksızlık olduğunu söyledi.

Basketbol Federasyonunun kendi suçunu başkalarına yüklemeye çalıştığını belirten Parlakdemir "bu haksızlığın önlenmesi için Danıştaya başvurduk. Hukuken haklı olduğumuz tescil edilirse bunun hesabını soracağız" diyerek konuşmasını şöyle sürdürdü.

"Basketbol Federasyonu Karşıyaka maçı için çok geç bir karar vermiştir. Federasyonun tayin ettiği hakemler maça gelmemişse bunun kabahati bizdemidir. Yetkililer bize verdikleri cevapta itirazımızı yanlış yaptığımızı belirtiyorlar."

Beşiktaş'ın amacı Adana'dan puanla dönmek

İSTANBUL(AKAJANS) Yarın Adana'da Adana Demirspor ile karşılaşacak olan Beşiktaş'ın Teknik Direktörü Gündüz Tekin Onay, bu maç ile ilgili olarak yaptığı açıklamasında "Şampiyonluk yarışını sürdürebilmemiz için Adana'dan puanla dönmek zorundayız" dedi.

Onay sonra sözlerine şöyle devam etti:

"Adana Demirspor'un güçlü bir kadrosu var. Fakat takım olarak rayına oturmuş değil bu yüzden ligin alt sıralarında yer alıyorlar. Küme düşmemek için Beşiktaş'la büyük mücadele edecekler."

2. Türkiye Ligi ikinci yarısı bugün başlıyor

İSTANBUL (THA)- İkinci lig maratonun ikinci yarısı bu gün Ankara'da yapılacak Ankaragücü -İskenderunspor maçı ile başlayacak.

İkinci ligin iki gurubunda liderler ve peşindekiler ipi önde göğüslemek için çaba harcarlarken, son sıralardakiler önümüzdeki sezon üçüncü lig de mücadele etmeme gayesi ile çırpınacaklar.

Kırmızı grupta rakiplerinin altı puan önünde ilk yarıyı kapayan Diyarbakırspor bir hayli rahat durumda ancak bu ekibin ikinci yarıda tam 10 deplasmanı var.

Beyaz gurupta ise 21 puanlı Ankaragücü'nü 18 puanlı Altın Ordu, 17 puanlı, Rizespor, Şekersporve Vefa izlemekte. Bu gurupta puan cetvelinin alt sıralarında 11 puanlı Tirespor ile ile 12'şer puanlı Elazığspor ve Ankarademirspor bulunuyorlar.

Futbol Federasyonunun yapacağı dış ilişkiler konusunda bilgi verildi

İSTANBUL-(THA)-Futbol Federasyonu Dış İlişkiler bölümünde görevlendirilen Necdet Çobanlı dün Türkiye Spor Yazarları Derneğinde bir basın toplantısı düzenledi.

Necdet Çobanlı Futbol Federasyonunun yapacağı dış ilişkiler ve yeni organizasyonlar hakkında bilgi verdi ve 1978 dünya kupası ile ilgili hazırlıkların başladığını açıkladı.

AIPS

Necdet Çobanlı dün yaptığı basın toplantısında görülüyor.

Almanya'da sporseverlerin en uzun günü

Müller'i bu kez futbol değil ameliyat terletti

MÜNİH-(ÖZEL)-Federal Almanya'nın ünlü tüm dünyanın her yerine yayılan ünlü futbolcusu Müller geçtiğimiz hafta önemli bir ameliyat geçirdi. Ünlü futbolcu için yakın zamana kadar "tekerlekli sandalyeye mahkûm olur" deniliyordu. Müller "Klinikum rechts der İsar" hastanesinde gerçekten önemli ama o denli başarılı bir ameliyat geçirdi.

Müller için yaşamının en uzun günü olan bu ameliyat 64 dakika dürdü. Omurilikteki bir kayma sonucu ameliyat edilen ünlü futbolcu masaya yatmadan önce şöyle diyordu "Bir kupa finali bana bu denli korku duyurmazdı"

Müller, doktorlar tarafından kesin ameliyat teşhisi ile narkoz altına yattığında tüm Almanya bu ameliyatın sonucunu radyo ve televizyon haberlerinden alabilmek için heyecanla işini bırakıp beklemeye başladı dersek doğrudur. Belini 9.5 santim yaran doktorlar bile ilküen kuşkuluydular. Ama sonuç başarılı olunca Müller için Almanya'nın her yerinde bira kadehleri kalkmaya başladı. Kuşkusuz Müller'in yeniden sahalara dönmesi için bu mutluluk az bile gelirdi.

Müller ameliyat olmak için sedyeyle ameliyathaneye götürülürken görülüyor. Dünyanın en ünlü futbolcusu işte öylesine sakindi.

Müller her Alman'ın gönlüne taht kuran bir futbolcu. O'nun ameliyatı ailesi kadar herkesi ilgilendirdi. Solda Müller'i ameliyat için hazırken, sağda ise ameliyat sonrasında görüyoruz.

Artık Müller mutlu. Rahatsızlığın verdiği korkudan kurtuldu. Hemşirelerin özenli bakışlarıyla kısa zamanda sağlığına kavuşacak.

Müller için en büyük mutluluk kuşkusuz en kısa zamanda kendisine gelerek eşi ile göz göze gelmesiydi. Hatta bu göz göze gelişin bir de öpücükle kutlanması daha bir başkaydı.

Gölgedeki bir jokey gözüyle atın politikası

Yalçın BATUR

Hileli yarışlar

Aradan bir yıl geçmesine rağmen, Fransa at yarışlarında yapılan korkunç hile etkilerini bugün dahi sürdürmekte ve dünya yarışçılığı zaman zaman geçmişte olanları kendi ülkelerindeki jokeylere türlü sebepler bularak bir defa daha hatırlatmakta fayda görmüşlerdir.

Şu sıralarda bile dünya basınında büyük yer işgal eden ve Fransa'nın ünlü jokeylerin demir parmaklıklar arkasına nasıl atıldıklarının bir kez daha bu sütunlarda yayınlanmasında (kulaklara küpe olur "diye" fayda gördük. "Tarihin en büyük hilesi" olarak vasıflandırılan olay sonunda ünlü jokeylerden biri de hapishanede intihar etmiş, diğerleri de aynı yolu seçtikleri sırada kurtarılmışlardı.

Bu ilginç yazı dizisini kulaklara küpe olur diye özellikle jokeylerimiz için yayınlamakta fayda görüyoruz.

HİLE BAŞLARKEN

İki yıl önce Fransız yarış oteriteleri ve Fransız basını kendi jokeylerine ateş püskürüyordu. Başta meşhur Jokey PİERRE COSTES olmak üzere dört arkadaşı da yapılan tarihi bir hilenin polis tarafından ortaya çıkarılmasıyle "SANTE" cezaevinin yolunu boyluyor ve yılbaşılarını atlarının üzerinde değil, soğuk demir parmaklılar gerisinde geçiriyorlardı.

PLAN BİR YIL ÖNCE BAŞLAMIŞTI

Hikaye, 1973 Aralık ayının soğuk bir gecesinde başlamıştı. Jokeylikte soğukkanlı at binişiyle şöhrete ulaşan ve "Koşuların altın kırbacı" lâkabıyla anılan PİERRE COSTES, poker masasının başına yaklaşır yaklaşmaz kalbi, bir kalabalık arasında hedefe erişen büyük bir koşunun neticesindeki gibi gümbürdedi... O gece şafak söktüğünde, diğer poker partilerinde olduğu gibi, atların bu belâlı adamı, bir servet denecek kadar yine çok para kaybetmişti. Sabahın ilk ışıklarında gevşemiş gravatı boynundan düşen genç jokey, o günkü poker partisinin şu veya bu şekilde tarihe geçeceğinden habersizdi.

Meşhur jokeyin yarışına bineceği milyonluk değerdeki atlar, çalışmak üzere sabahın erken saatinde hipodroma gelmişti. Dakikalarca dolaştılar, dolaştılar... Fakat beklenen adamdan hiçbir ses çıkmıyordu.

Atlar geriye dönüp ahırlarının yolunu tuttuğu sırada, Pierre COSTES, kendisinin toparlanabilmesini sağlayacak bir hizmete " Evet " diyordu. Üç gün sonra koşulacak "BRİDE ABATTUE" ödülü yarışında favori olarak bineceği TİMES SQUARE adlı atı, ilk üç sıraya sokmayacaktı.

Nitekim 7 Aralık günü koşulan bu büyük yarışta, favori TİMES SQUARE Pierre COSTES gibi üstad bir jokeyinin altında ortalardan kayboluyordu. Neticede COSTES verdiği sözü yerine getirmiş, nice poker partilerinde kaybedilecek bir serveti hile yolu ile tekrar yerine koymayı bilmişti.

İşte Fransız yarışları tarihinde en büyük hile konusunda büyük teşebbüslere o gün başlanmış ve bu hareketler tam bir yıl sürmüştü.

DEVAM EDECEK

at yarışları

1. KOŞU: F. YİĞİT 5; P. Ceylanpınar; S. Yılmaz bey
2. KOŞU: F. Bedelhan; P. Şukhan; S. Cannur
3. KOŞU: F. Ceyhangüzeli; P. Reftenaz; S. İzmitli
4. KOŞU: F. Tulrap; P. Bülbül; S. Dinlemez
5. KOŞU: F. Hora; P. Sadiye; P. Kızılcık; S. Yamaha
6. KOŞU: F. Sirkif; P. Agnerella; S. Aşık Veysel
7. KOŞU: F. Tulşat; P. Petek; P. Günhan; S. Çağdaş

YARIŞLARDA KAZANMAK İÇİN

ÜNLÜ BİR JOKEY'İ KENDİ DOĞAL AĞIRLIKLARIYLA YARIŞTIKLARINDA DESTEKLEMEK, YARARLI BİR YÖNTEMDİR

ÖRNEĞİN, JOKEY NECDET AY, 48 KİLODUR. EĞER SÖZKONUSU YARIŞ 48 KİLO AĞIRLIK ÖLÇÜSÜNDEYSE, BU JOKEY'İN ATI DESTEKLENİR

ÇÜNKÜ, "CANLI" 48 KİLO, ATIN HIZINA HIZ KATABİLİR. OYSA, "CANSIZ" ÜÇ KİLOYLA ÖLÇÜ SAĞLANMIŞ SA...

BU ÜÇ KİLO SADECE HIZ AZALTIR

BİR DE, EĞER JOKEYİN KÜÇÜK BİR AĞIRLIK FAZLASI VAR DA BUNU BİLE YARIŞ ÖNCESİNDE TERLEYİP ATMIŞSA, YARIŞI KAZANMA İHTİMALİ YÜKSEK DEMEKTİR

YARIŞLARDA BUGÜN

(Handikap)		B. Gr. Arap: 1200, Mt.		
1. Koşu: Saat: 13.15		15.000 lira		
1. Öztug	62	Yapakcı	Aykut	1
2. Yiğit.5	60.5	Kurhan	H. Kaya	4
3. Yılmazbey	56.5	Tokgöz	T. Ateş	3
4. Ceylanpınar	54	Necdet	Resül	2
(Kordon Kş)		B. Gr: Arap: 2000. Mt		
2. Koşu: Saat: 13.50		30.000. lira		
1. Bedelhan	59	C.oğlu	Y. Atçı	3
2. Mesut	59	A. Erer	Tınay	4
3. Cannur	57.5	Çakıcı	A. Atçı	1
4. Yaprak.2	57.5	A. Koç	H. Kaya	5
5. Şuhhan	57.5	Kurhan	Aykut	2
(Handikap)		B. Gr. Arap: 1800. Mt.		
3. Koşu: Saat: 14.25		15.000. lira		
1. İzmitli	58	Danyer	Akın	1
2. Keban. I	56	Boylu	K. Çelik	5
3. Torun	53	Başel	Resül	6
4. Reftenaz	48	S. Orbay	Bülent	3
5. Karaoğlan	44	Kurhan	Ata	2
6. Ceyhangüzeli	44	Yamçın	E. Çeşme	4
(Bornova Kş)		A. Gr. Arap: 1400. Mt.		
4. Koşu: Saat: 15.00		60.000. lira		
1. [illegible]rab	60.5	Z.oğlu	Mümin	1
2. Büyükada	60.5	Tulgar	Kadir	4
3. Dinlemez	59	İD. Taş	Tınay	3
4. Bülbül. I	59	Acar	A. Atçı	2
5. Denizer	58	Hasgül	Aykut	5
(Handikap)		4. yk. İng: 1400. Mt.		
5. Koşu: Saat: 15.40		30.000 lira		
1. Fora	62	Ekenler	A. Atçı	2
2. Neslişen	60.5	Mehmet	Sedat	3
3. Kızılcık	53	Yamaner	Tınay	6
4. Anna Bella	52	S. Oymak	Bülent	4
5. Sadiye	51.5	Zihni	Aykut	7
6. Muhittin	56	Akgül	Resül	5
7. Yamaha	49	Alaral	Akın	1
8. Troika	46	Erdir	E. Çeşme	8
(Şartlı)		3. yk. İng: 2200. Mt.		
6. Koşu: Saat: 16.15		40.000 lira		
1. Murat	60	Çapraşık	Tınay	2
2. Aşıkveysel	60	Çınaryl	S. Akdı	6
3. Surcouf	58	SS. Gil	Mümin	4
4. Uganda	56	Ündey	A. Gülcü	1
5. A. Silva	54.5	Erol	K. Çelik	5
6. Sganarelle	52	SS. Gil	Y. Atçı	3
((Surcouf, Sgaranelle-Eküridir))				
(Handikap)		A. Gr. Arap: 1200. Mt.		
7. Koşu: Saat: 16.55		25.000. lira		
1. Çetiner	63	Balıkçı	K. Çelik	4
2. Gülden. I	61	Eren	O. İşgören	5
3. Tulşad	59.5	Sakallı	Kazım	1
4. Gülhun	57	Çıkıllı	A. Atçı	6
5. Petek	53.5	Hepaksoy	Aykut	7
6. Serağlan	53	Güven	H. Kaya	3
7. Kıymet. I	44.5	Dural	Ata	2
8. Çağdaş. I	45.5	S. Oymak	Davut	8

MHP'lilere göre

(Baştarafı 1.de)

hakkında 17 milyon liralık bir suiistimalden dolayı tahkikat açılmıştır.

İddiaya göre hayali bir şirket araya karıştırılarak Köy İşleri Bakanlığına 17 milyon liralık fotoğraf malzemesi satılmıştır. Şirketin Hacıbayram'a gösterdiği ad resin gayrimeskun olduğu tespit edilmiştir.

Olaya daha önce el koymuş bulunan şirket müfettişlerinden Hayrullah Aslantürk ve Aydın Erünlü'nün mukavelelerinin feshedildiği öğrenilmiştir.

Bu defa 102 maddelik bir suiistimal dosyasının sadece bir cüz'ü olduğu önesürülen bu olayın tahkikine Ticaret Bakanlığı Müfettişlerinden İsmet Durmuş ve Mustafa Bedri el koymuşlardır. Genel Müdürvekili Turhan Güngen, Genel Müdür Yardımcılarından Ahmet Baykut ve Hüseyin Aksoy hakkında bakanlık tahkikatı açılması GİMA camiasını karıştırmıştır. Bu olay Şirket Genel Kurulunun normal süresinden bir ay önce toplantıya çağrılmasına sebep olmuştur"

Gazete haberini şöyle sürdürmektedir

'Öteyandan ileri sürüldüğüne göre GİMA'daki yolsuzluk iddialarının farkına varan bazı solculara sus payı olarak önemli mevkiler verilmiştir.

Bu arada bazı yetkililerin "bütün bu yapılanlar ileride kurulacak Müslüman-Türk Devleti içindir" gibi ifadeler kullandıklarını söylemektedirler."

"DİYANET İŞLERİNDE PARTİZANLIK"

MHP'li bir gazete olarak tanınan Hergün Gazetesinde de MSP aleyhine haberler yer almış. Diyanet İşleri Başkanlığının partizanlık yaptığı önesürülmüştür.

Hergün'ün haberinde şöyle denilmiştir.

"Diyanet İşleri Başkanı Doç. Dr. Süleyman Ateş'in teşkilat tarafından her sene yapılan "Roman-Piyes-Hikaye" yarışmasını MSP'nin isteği üzerine iptal ettiği iptal edildiğini de açıklamayarak, yarışmacılara kazanamadıklarını bildiren birer yazı gönderdikleri bildirilmiştir.

Yapılan tespitlere göre 21.1.1975 tarih ve 207 sayılı onay ile Dini-Milli eserler arasında bir yarışma düzenlenmesi ve bunlardan dereceye girenlerin başkanlıkça yayınlanması karar altına alınmıştır. Yazar Ahmet Kabaklı, Tarık Buğra, Emine Işınsu ve Aclan Sayılgan gibi mütefekkir yazarların jüri olarak değerlendirme yaptığı eserlerden birinci, ikinci, üçüncü ve mansiyon alanlar tesbit edilmiş, başkanlığa sunulmuştur. İkinci eleme yapılmadan önce de Diyanet İşleri Başkanının değiştirilmesiyle yarışma toptan iptal ettirilmiştir. Bunun üzerine yarışmacılara Diyanet İşleri Başkanı Süleyman Ateş imzasını taşıyan bir yazı gönderilerek kazanamadıkları belirtilmiştir.

KABAKLI: MİLLİ KÜLTÜRE VURULAN GEM

Diyanet İşleri Başkanlığınca açtırılan ve Devlet Bakanı Hasan Aksay tarafından Milliyetçi-Ülkücü eserler katıldığı için iptal ettirilmesi istenen ve Süleyman Ateş tarafından iptal edilen yarışma jürisi başkanı Gazeteci Yazar Mütefekkir Ahmet Kabaklı "Bu Milli kültüre vurulan bir gemdir. Bir fecaattir" demiştir.

"MSP'NİN GAYRİMEŞRU GELİRLERİ"

Bu arada Cumhuriyetçi Güven Partisi İzmir İl Başkanı Mehmet Ali Yolgörmez, MSP'nin ülkenin huzur ve refahını kaçırdığını öne sürerek "bu partinin milyarları aşan gayrimeşru gelirlerine elkonulmalı ve yöneticileri hakkında tahkikat açılmalıdır" demiştir.

Cumhuriyetçi Güven Partisi İzmir İl Başkanı yazılı açıklamasında ülkemizde acı olayların her gün arttığı, hükümet ortaklarından MSP nin tutum ve davranışlarının artık sabır götürmez bir duruma geldiği kaydedilmekte ve şöyle denilmektedir.

"Sanayide kalkınma sloganı ile yurdumuzun dört bucağında cirit atan MSP' nin maksat ve gayeleri artık maskesini düşürmüştür. Bu gibi davranışları ile bizde kuşku yaratmış bulunan Milli Selamet Partisi işi o kadar ileriye götürmüştür ki, günün her saatinde memleketin huzur ve refahını kaçırıcı tutum ve davranışları ile güzel Türkiyemizin huzuruna kara bulutlar getirmiştir.

Hükümetimizin MSP'nin bu gibi tutum ve davranışlarına "dur" demesinin zamanı gelmiş ve geçmektedir."

Bir kilo et

(Baştarafı 1.de)

lo etin fiyatı, asgari (birgünlük) işçi ücretinin iki katına ulaşmıştır. Asgari işçi ücretinin brüt 60 lira olmasına karşılık bir kilo et bazı kasaplarda 90 liraya kadar satılmaya başlanmıştır. Böylece, bir işçinin eline net olarak geçen günlük ücreti ancak yarım kilo etin karşılığı olabilmektedir.

Öteyandan Türkiye'de sayıları 400 bin kadar olan küçük memurlar ortalama 1800 lira aylık almaktadırlar. Böylece günlük ücretlerinin 60 lira olduğu saptanan bu memurların, günlük öteki ihtiyaçları için herhangi bir harcama yapmamaları halinde bile, bu parayla bir kilo et bile alamayacak duruma düşmüşlerdir.

Kasaplara oranla daha düşük fiyatla et satan Et ve Balık Kurumunun zammından sonra, kasaplar da ortalama kilosu 50 lira olan etin fiyatını yeniden artırmışlardır.

CIA

(Baştarafı 1.de)

çen hafta durumu öğrenen Başkan Jimmy Carter'ın, ödemelerin derhal durdurulmasını emrettiği belirtilmektedir.

Gazete, Kral Hüseyin'in "CIA" mensuplarının Ürdün'de serbestçe faaliyette bulunmalarına müsaade etmesine karşılık bu ödemelerin yapıldığını ilave etmektedir.

Watergate skandalı ile ilgili haberlerinden ötürü ün kazanan Bob Woodward tarafından yazılan haberde, geçen yıl Kral Hüseyin'e 750.000 dolar ödendiğini, ancak durumu bilmesine rağmen Başkan Ford'un, ödemeleri durdurmadığı ileri sürülmektedir.

Carter

(Baştarafı 1.de)

ya da sorun varsa özel temsilcim Clifford'a söyleyebilirsiniz" dediği öğrenilmiştir.

ABD Başkanının Demirel'e gönderdiği mesajda, Türk-Amerikan ilişkileri için Clark Clifford'un Türkiye'ye geleceğini, Türk hükümeti yetkililerinden Clifford'la gerek üsler, gerekse ikili ilişkiler ve özellikle savunma statüsü ile ilgili bilgilerin tüm açıklığı ile görüşülmesini talep ettiği belirtilmiştir.

Öğrenildiğine göre Carter, mesajında, savunma işbirliği anlaşmasının durumuna değinmemiştir. Demirel bundan bir kaç ay önce Carter'e gönderdiği mesajda, Amerikan kongresinin Türkiye ile imzalanan savunma işbirliği anlaşmasının en kısa zamanda onaylanmasını istemişti. Ancak Carter Demirel'e gönderdiği cevabi mesajı, Clifford'un gelişine kadar bekletmiş ve savunma işbirliği anlaşması ile ilgili olumlu bir beyanda bulunmamıştır.

Edinilen bilgilere göre Devlet Bakanı Öztürk kanalı ile gelen mesajda üslerin açılması yolundaki istek belirtilmiş, ancak ABD için önemli oldukları ve belli bir risk'i gerektirdikleri yolunda bir ifade kullanılmamıştır. Carter'in mesajında, Clifford'un, temas yapma konusunda "tam yetkili" olduğunu açıkladığı öğrenilmiştir. Carter'in Demirel'den Türkiye'nin ABD ile ilişkilerinin düzelmesi için nasıl bir yaklaşımda bulunabileceğini Clifford'a bildirmesini istediği belirtilmektedir.

Başkan Carter'ın özel temsilcisi Clark Clifford, ABD, Türkiye, Yunanistan ilişkileri ile Kıbrıs sorununu görüşmek üzere başladığı gezinin ilk durağı olan Atina'da dün temaslarına başlamıştır. Clifford'un Yunanistan'a gelmesi üzerine bir açıklama yapan Dışişleri Bakanı Dimitrios Bitsios, "ABD temsilcisi Clifford ile her türlü işbirliğine girmeye hazırız" demiştir. Başbakan Karamanlis ile iki saat süren bir görüşme yapan Clifford ise "Birleşik Devletler somut bir plan önermemekte, ancak sorunların çözümlenmesi için her türlü yardıma hazır bulunmaktadır" demiştir.

Yunanistan Hükümet yetkilileriyle iki ülke arasındaki ilişkiler, Türk-Yunan uyuşmazlığı ve Kıbrıs konusunda temaslarda bulunmak üzere Viyana'dan Atina'ya gelen ABD Başkanının özel temsilcisi Clifford, Başbakan Karamanlis ile iki saat süren bir görüşme yapmıştır. Toplantıdan önce, basına bir açıklamada bulunan Dışişleri Bakanı Dimitrios Bitsios, "Sorunlarımızı dinleyecek olan sayın temsilci, büyük ülkesinin bölgemizdeki barışın korunabilmesi için neler yapılabileceğini önerecektir. Yunanistan olarak biz, ABD ile her türlü işbirliğine girmeye hazırız" demiştir.

Dün sabah Clifford ile Karamanlis arasında düzenlenen görüşmeler konusunda herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Ancak yetkililer, görüşmenin "resmi" olduğunu belirtmekle yetinmişlerdir.

WALDHEİM'IN DEMECİ

Öteyandan, BBC radyosuna bir demeç veren Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, bu yıl sonuna kadar Kıbrıs'ta bir çözüme ulaşılmasının mümkün olduğunu söylemiştir.

ABD

(Baştarafı 1.de)

rülmesine Kıbrıs'ta Türk köylülerin kitle halinde vurulmasına "başkalarının içişlerine karışmayız" ilkesiyle kayıtsız kalan ABD yönetimi, birdenbire, Doğu bloku ülkelerindeki rejim muhaliflerinin neden yeterince muhalefet yapamadıkları sorunuyla aşırı derecede ilgilenmeye başlamıştır.

Kampanya'nın ikinci konusu, silahlanmadır. "Sovyetler Birliği silahlanma yarışında ABD'yi geçmek üzere", "Sovyet silah yatırımları dev ölçülere vardı" gibi sloganlarla, ABD toplumu, yeniden bir savaş havasına, savaş psikozuna itilmektedir.

BASINDAKİ YANSIMALAR

Diplomatik çevrelerde ve dış siyaset basınında "açık-seçik bir kampanya" olarak nitelenen, ayrıca, bu niteliği ABD yetkililerince de gizlenmeyen son girişimler, basında hemen yankılanmaya başlamıştır.

ABD Hükümetinin dünya önündeki sözcüsü durumundaki "Amerika'nın Sesi" radyosu, seçtiği haberlerde alışılmadık bir uygulamaya girerek uzun uzun Doğu Blokundaki "muhaliflerin" sorunlarına yer ayırmaya başlamıştır. Örneğin bu radyonun dün sabahki yayınında, haberlerin en uzun bölümü ne Dışişleri Bakanının ne de Clifford'un temaslarına ayrılmıştır: En uzun haber, Çekoslovakya'daki rejim muhalifleri ve hoşnutsuzluk iddialarına ilişkindir.

Aynı biçimde, ABD "düzeninin" basın alanındaki iki güçlü kalesi olan "Newsweek" ve "TİME" dergileri de, son sayılarını, "Doğu'daki muhalifler"le "Silahlanma"ya ayırmışlardır. Carter yönetiminin başlattığı kampanya, dünyanın öteki ülkelerine de yansıtılmıştır. Özellikle büyük ABD ajansları konuya ilişkin haberleri çoğaltmakta bu haberler, çeşitli gazetelerde yer almaktadır. Örneğin, Fransa'nın 'yüksek tirajlı haftalık yayını "Le Point" son iki sayısının birinde Sovyet'lerle ABD'nin silah durumunu" ötekinde Doğu bloku ülkelerinde rejim muhaliflerinin Carter'den çok şey beklediklerini başlıca konu olarak işlemiştir. Nitekim Carter'ın Sovyet rejimine muhalefetiyle tanınan fizik bilgini Andrei Saharov'a tüm diplomatik kuralları çiğneyerek gönderdiği özel mektubunda "Bizler özgür olduğumuzdan, özgürlüğün dünyanın herhangi bir yerindeki akibetine kayıtsız kalamayız" gibi cümlelere yer vermesi, bunun hemen ardından yardımcısı Mondale' in, Sovyet vatandaşlığından çıkarılan ve halen İsviçre'de yaşamakta olan Bukowsky ile özel bir görüşme arzusunda olduğunu açıklaması gibi olaylar da, ABD'nin amaçları hakkındaki kuşkuları güçlendirmektedir.

AMACIN NE OLDUĞU TARTIŞILIYOR

Carter ve yönetiminin aldığı tavır konusunda "herhangi bir yorumsal zorlamayı gerektirmeyecek kadar açık" diyen diplomatik çevreler, şimdi bu tavrın nedenlerini ve kalıcı olup olmayacağını tartışmaktadır. Bir görüş, coğu Demokrat Başkan'ın ilk günlerinde yaptığı biçimde, Carter'in de kendini ispatlamak amacıyla bu yolu seçtiğidir. Bir başka görüş, Sovyetler Birliği ve Doğu blokunun barış güvencesinde daha hızlı geliştikleri gerçeğinden hareketle, Carter'ın Doğu blokuna "soğuk savaş sorunları" yaratmaya çalıştığıdır. Bu girişimlerin süresini ise, şimdiden kestirmek mümkün değildir.

SOVYETLER'İN PROTESTOSU

Sovyetler'in ABD Büyükelçisi Anatoli Dobrinin'in ABD Dışişleri Bakanlığını ziyaret ederek Amerika'nın Sovyet insan hakları eylemcilerini desteklemesini protesto ettiği TASS Ajansınca açıklanmıştır.

Dobrinin'ın protestosu, Sovyetler'in ileri gelen muhalif aydınlarından Andrey Saharov'un ABD Başkanı Carter'dan "İnsan haklarının, yönetiminin ilgi duyduğu başlıca sorunlardan biri olduğunu" bildiren kişisel bir mektup aldığını açıklamasıyla aynı zamana rastlamıştır.

TASS Ajansının haberinde Carter'ın Saharov'a gönderdiği mektupla, Amerikan yönetiminin daha önce Saharovve bu ayın başlarında tutuklanan şair Aleksandr Ginzburg ve öteki Sovyet muhalifleri lehindeki açıklamalarından söz edilmemiş sadece Dobrinin'in ABD dışişleri Bakan Vekili Arthur Hartman'ı ziyaret ederek, Hartman'ın dikkatini, Amerikan tarafının Sovyet-Amerikan ilişkilerinin olumlu bir gelişme göstermesi amaçlarına ters düşen bazı açıklamalara ve davranışlarına çektiği kaydedilmiştir.

TRT

(Baştarafı 1.de)

lanması için başvurulacağını bildirmişlerdir.

TRT personeli dilekçelerinde Karataş'ın göreve geldiği günden beri yaptığı türlü yasadışı eylemleri de belirtmişler, son olarak TÖB DER, TÜTED ve TÜM-DER in kapatılması olaylarıyla ilgili bir haber nedeniyle açığa alınan Haber Müdür Yardımcısı Aycan Giritlioğlu'nun durumunun en son örnek olduğunu belirtmişlerdir. Dilekçe özetle şöyledir:

"Profesör Şaban Karataş ın TRT'nin yasal Genel Müdürü olmadığı Danıştayın 17.12.1976 tarihli ve Dava Daireleri Genel Kurulu kararı ile anlaşılmıştır. Ankara Sekizinci Asliye Ceza Mahkemesinin 15.12.1976 tarihli kararı ile de Karataş'ın memur olmadığı hukuk diliyle bir kere daha belirlenmiştir Profesör Karataş'ın, TCK'nun 526. maddesine göre yetkili makamların-ki bunların başında mahkemeler gelmektedir- emirlerine itaatsizlikte ısrar ederek TCK'nun 252 nci maddesine göre de suç işleyerek mülki bir memuriyeti yasadışı surdürdüğü açıktır. Karataş, TRT Genel Müdürlüğü makamını Danıştayın ve diğer yargı organlarının kararlarına rağmen işgal altında tutmaktadır. Savcılığın kamu görevlisi olma onurumuzun zedelenmesini bir an önce kurtarmasını dileriz.."

GENSORU İSTEMİ

Öteyandan Millet Meclisinde Başbakanlık bütçesi üzerinde MSP'nin görüşlerini açıklayan Hasan Buz TRT'nin yan tuttuğunu belirtirken Konya MSP Milletvekili Şener Battal da Karataş'ı kanunlara aykırı olarak iş başında tuttuğu gerekçesiyle, Başbakan Süleyman Demirel hakkında gensoru verilmesi için MSP grubuna başvurmuştur.

Battal'ın gensoru istemi Grup Yönetim Kurulunda görüşülecek ve yerinde görüldüğü takdirde Millet Meclisi Başkanlığına verilecektir.

Tütün

(Baştarafı 1.de)

dirilmiştir. Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Orhan Akbulut, "TEKEL' in üretilen tütünün tamamını alacak kadar parayı ayırmaması, tütün fiyatlarının düşmesine neden olacaktır" demiştir.

Türkiye Ziraat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Orhan Akbulut Politika'ya yaptığı açıklamada tütünün diğer tarım ürünlerinden çok farklı özelliklere sahip olduğunu belirterek şunları söylemiştir:

"Türkiye'de tütün ekim alanı 800 bin donümdür. Bu alanı 560 bin tütün üreticisi işlemektedir. Yani üretici bir aileye ortalama 7 dönüm tütün ekim alanı düşmektedir. Bir dönümden elde edilen 90 kilo tütün, ekiminden pazarlamasına kadar geçen dönemde 3200 lira masraf yapılmaktadır. 7 dönümün masrafı ise 22 bin 400 lirayı bulmaktadır. Ortalama fiyatın 50 lira olması halinde 7 dönümlük bir alanı işleyen bir ailenin 5 nufustan oluştuğunu düşünürsek ailenin her ferdinin yıllık gelirinin 1800 lira olacağı ortaya çıkar."

Beş milyon değerinde kaçak matbaa makinaları ve su sayaçları ele geçti

Mali Şube Gümrük Kısmı Ekiplerinin bir ihbarı değerlendirerek Sirkeci Semtindeki bir pasaj'da yapılan arama sırasında yurda kaçak olarak sokulmuş yaklaşık 5 milyon lira değerinde su sayacı ve matbaa makinaları ele geçirilmiştir.

Sirkeci Hüdavendigar Caddesi'ndeki Ömer Hayyam pasajı 6 nolu işyerinde kaçak eşya satıldığı ihbarını değerlendiren Mali polis ekipleri dükkanda yaptıkları arama sırasında çok sayıda kaçak mal ele geçirmişlerdir. Göz altına alınan işyeri sahibi İsmail Yurdalan'ın Emniyet Müdürlüğü'nde vermiş olduğu ifadesinde işyerindeki kaçak malların Küçük Çekmece'deki bir depodan alındığını belirtmesi üzerine Mali polisi dedektifleri Küçük Çekmece Yalı Boyu 9 nolu depoya baskın düzenlemişlerdir.

ODTÜ

(Baştarafı 1.de)

ODTÜ Konseyi üyeleri bunun üzerine üniversitenin giriş kapısı önünde açık havada bir basın toplantısı düzenlemişlerdir. Üniversite Konseyinin kararını Hasan Tan' ın rektörlük görevine getirilmesiyle Mersin Kampusu Kurucu Dekanlığından istifa eden Prof. Uğur Ersoy basına açıklamıştır.

Basın toplantısında açıklanan Üniversite Konseyi kararında, Hasan Tan'ın rektörlük görevine getirilmesine karşı çıkıldığı ve oybirliği ile Hasan Tan'a güvensizlik belirtildiği bildirilmiştir. Kararda öğretim üyelerinin Hasan Tan'la işbirliği yapmayacakları, hiç bir idari görevi kabul etmeyecekleri açıklanmıştır. Karar da ayrıca, fakülte ve bölüm kurullarının Tan'ın göreve getirilmesine karşı olduklarına dair aldıkları kararlarının da desteklendiği açıklanmıştır.

Konsey kararının okunmasından sonra gazetecilerin sorularını cevaplayan Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Prof. Bora Aybay, gazetecilerin üniversite içerisine alınmamasını kınamış, "burası hiç kimsenin babasının çiftliği değildir, halkın alın terinden alınan paralarla yapılmıştır. Okulun basın mensuplarına kapatılması, son derece çirkindir" demiştir. Üniversite Konseyi adına konuşan Prof. Cahit Arf ise rektörün basında yer alan demeçlerine değinmiş, şunları söylemiştir.

"Sayın Tan, basına verdiği demeçlerde üniversite öğretim üyeleri ile öğrencilerinin okulda öğrenim yapılmasını engellemek için işbirliği yaptıklarını söylüyor Bu son derece yanlış, yanlış olduğu kadar da kasıtlı bir beyandır. Bu beyanı iyiniyet ölçüleri içerisinde değerlendirmek olanaksızdır. Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin isteği üniversitede öğrenimin devam etmesidir. Bizler bunu sağlamak için uğraşıyoruz.

Hasan Tan beyanlarında kendisinden önce de üniversitede öğrenim yapılmadığını iddia ediyor, bu da son derece yanlıştır. Hasan Tan gelmeden önce bu okulda öğrenim yapılıyordu. Türkiye de olay çıkmayan tek kurum olarak öğrenim devam ediyordu. Hasan Tan jandarma birliği ile okula geldiği günden beri öğrenim durmuştur"

Bütçe görüşmelerinde Cumhurbaşkanının yetkileri ele alındı

Millet Meclisinin önceki gece ki birleşiminde Cumhurbaşkanlığının 1977 yılı bütçesi görüşülerek kabul edilmiştir. Bütçe üzerinde görüşlerini açıklayan grup sözcüleri, genellikle Cumhurbaşkanının "yetki ve sorumlulukları" üzerinde durmuşlardır. CHP'li Ülker, Türkiye'de varolan yetkilerin en yükseği ve en güçlüsünün Cumhurbaşkanında olduğunu belirtmiş, "bu yetkilerin daha fazlasını vermeğe gerek yoktur" demiştir.

ERKEN SEÇİM VE DEMİREL'İN PLANI

(Baştarafı 1.de)

Bu tavrı ortaya koyan CHP, Demirel'in davranışını da değerlendirerek, önemli bir "parantez" açmaktadır: Erken seçim önerileriyle, AP'nin bir takım "özel" oyunlarına alet olmayı, CHP istememektedir.

Erken seçim konusuna AP'nin yaklaşımı, gerçekten, Demirel'in ustası olduğu bazı siyasal taktiklerin ipucunu vermektedir: CHP'nin erken seçim doğrultusunda ilk hareketi yapması, Demirel tarafından mükemmel biçimde kullanılacaktır. Başbakan, huzursuz ortağı MSP'ye dönerek, ya koalisyona sıkı sıkı sarılmasını ya da AP'nin erken seçime evet diyeceğini söyleyebilecektir. Böylece, her tarafından dökülen bir koalisyon, Ecevit'in deyimiyle "sun'i teneffüs yaptırılarak" sürdürülecektir.

Seçim tarihini erkene almak önerisinde eğer Başbakan gerçekten samimi ise, bunu sırf koalisyonu ayakta tutmanın taktiği olarak düşünmemişse, yapacağı işlem basittir. Teklifini ortaya kor ve CHP' den gerekli desteği alarak erken seçimi gerçekleştirir. Bunu yapmayarak iktidarın değil muhalefetin girişimde bulunmasını beklemek, bir noktada, bazı hesapların da işaretini vermektedir.

Rakibini meydana çağırıp da kendisi ortadan kaybolan Pehlivanlara halkımızın vermiş olduğu sıfat, akıllardadır...

İsmail Cem

İZLENİMLER

(Baştarafı 1.de)

Durmuş Yalçın'ı yaralamadı, bu olay. Nasıl olsa hukuk dışı bir tutum ve işlem de olsa bekleneni vermişti TÖB DER için daha öncede "kapattım" demişti. MC ve destekçilerinden de bol övgü toplamıştı. Durmuş Bey övgülerle yaşarken Danıştay "açtım" kararını vermişti. Ama o yine de "MC için ödevini yapmış kişi"nin rahatlığıyla olayı olgunca karşılamış, durmuş oturmuştu.

"Yenilen güreşe doymaz" derler. Durmuş Yalçın da öyle. Düzenledikleri miting saldırıya uğrayınca saldırganları bırakıp üç kuruluşun üstüne yürüdü. TÖB-DER, TÜM-DER ve TÜTED için "kapattım" dedi.. Danıştay Durmuş Yalçın'a hukuk dersi niteliğinde bir kararla bu eylem ve işlemini durdurttu..

Durmuş Yalçın buna üzülmedi. Aldırmadı bile. Yarın bakarsınız aynı eylemi tazeler. Sonra da hukuk tarafından durdurulur. Ama onu asıl üzen, eşi tarafından durdurulması olayı oldu. Aslında, "her başarılı erkeğin arkasında bir kadın vardır" burjuva deyimi Durmuş Yalçın için somutlaşmaktadır. Durmuş Bey, başarılarını geniş ölçüde eşine borçludur..

Durmuş Yalçın, kaymakamlardan biriydi. Mardin'in Mazıdağı ilçesinde görev yaptı. Sonra polisliğe geçti. Zonguldak'a Emniyet Müdürü oldu. AP ile iyi ilişkiler kurdu, burada.

AP'nin önde gelenlerinden Kevni Nedimoğlu, eşinin akrabasıydı. Eşinin istemi, Nedimoğlu'nun çabalarıyla, Durmuş Bey Ankara'ya geldi. Bu kez, görev alanı trafikti. Ankara Trafik Müdürü'yken AP ile olan ilişkileri pekişti, boyutlanıp ilerledi. Durmuş Bey AP iktidarının İçişleri Bakanı Faruk Sükan'a, Özel Kalem Müdürü, oldu. Güvenilir bir kişi olarak yıllarca bu görevde kaldı. Bu arada Faruk Sükan İçişleri Bakanlığından uzaklaştırıldı. Haldun Menteşeoğlu göreve geldi. Durmuş Bey Özel Kalem Müdürü olarak ona da hizmet etti.

12 Marttan önce "vali olma" istemini bildirince, Menteşeoğlu onu Ağrı'ya gönderdi. Durmuş Bey vali oldu...

Durmuş Bey, Ağrı Valisi'yken askerler 12 Mart muhtırasını hükümetin kapısına dayadılar. Süleyman Bey itirazsız çekip gitti. Nihat Erim Başbakan oldu. Sadi Koçaş da güvenlik işleriyle sorumlu Başbakan Yardımcısı... Sadi Koçaş bir gün, bir radyo konuşmasıyla "solcu avı"nı başlattı. Radyo ile verilen buyruk üzerine Durmuş Bey harekete geçenlerin başında yer aldı. Durmuş Bey, Ağrı'da toplayabildiği 150 kişiyi "cezalandırmak üzere" Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına gönderdi. Durmuş Beyin düzenlediği evraka göre bunlar, en ağır cezaya çarptırılması gereken solculardı. Bu adamların tümü, bir süre sonra suçsuzluklarını ve bir şey yapmamışlıklarını kanıtlayarak, evlerine döndüler. Durmuş Bey, bir süre sonra merkeze alındı "Hakkı yenmiş ve kıyılmış bir vali" gibi dolaşmaya başladı, Ankara'da...AP, siyasal iktidara ağırlığını koyduktan ve de "partilerüstü hükümetlerin kılıç kadar keskin sesi "olduktan sonra", "Hakkı yenmiş vali" yeniden tırmanmaya başladı. Devlet Bakanı AP'li İsmail Hakkı Tekinel, onu "Cumhuriyetin 50. yıl kutlama komitesi"nin başına oturttu. Buyruğuna 80 milyon lira para verdi. Durmuş Yalçın'ın bu parayı, nerelere ve nasıl harcadığını bilmeyiz. Ancak AP Genel Başkan Yardımcısı Tekinel'in istemiyle ödüllendirildiğini biliriz...

Durmuş Bey, AP iktidarına yeni hizmetler sunmaya hazırlanırken parti, 1973 seçimlerinde yenik düştü. Sağda MSP parlamaya başlamıştı. Eski arkadaşları Durmuş Beyi "namazında-niyazında" bir kişi olarak görmeye başladılar.. Durmuş Bey, bir süre sonra Ankara Valisiydi.

Durmuş Bey, yeni dönemlerde, yeni görevlere hazırlanırken, şimdiye dek destek ve de yardımlarını esirgememiş olan eşi, kendisini durduruverdi. Durmuş Bey şimdi çok üzgün. Çünkü "muzur" bir gazeteci, evine gidip eşiyle konuştu. Fotoğraflarını çekti. Yayımlanan fotoğrafların da genç eşi, yırtmaçlı elbise giymiş olarak görünmekteydi. Genç kadın "ben romantik bir insanım" demekteydi. Elbisesinin yırtmacından teni görünmekteydi.

Başta İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk, bu fotoğrafları gören MSP'liler, "bu ne hal Durmuş Bey? Biz bu manzarayı seçmenlerimize nasıl anlatırız şimdi? Seçmenlerimiz bizlerin ve birlikte çalıştıklarımızın eşlerini örtülü kapalı bilmekteydi" dediler..

Durmuş Beyin durumu bu nedenle sarsık... Oysa MSP den bekledikleri vardı. Sil baştan oldu. Şimdi AP ile "durumu düzeltme" çabasında. Yeniden.. Sürekli durdurulmakta olan Durmuş Beye, ilerlemesi için başarılar.

ahmet kahraman

Trakya uçağı nı kaçırmak isteyen Polis Koleji öğrencisinin akılhastası olduğu anlaşıldı

İZMİR (AA) - Türk Hava Yollarının Trakya Uçağını geçtiğimiz Pazar günü Çiğli üzerinden Belgrad'a kaçırmak isteyen Polis Koleji son sınıf öğrencisi Adnan Mintaş'a Manisa Akıl Hastanesinde yapılan konsültasyon sonunda Bakırköy'e nakli uygun görülmüştür.

Hastane Başhekimi Dr Necati Çalışkan, öğrencinin akli dengesinin yerinde olmadığını, Bakırköy'de müşahade altında tutulmasının uygun olacağını söylemiştir.

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2				■						
3						■			■	
4					■					
5		■								■
6			■				■	■		
7								■		
8		■							■	
9			■	■			■			
10	■				■	■				

SOLDAN SAĞA: 1-Hitlerci faşist diktatörlüğün propaganda bakanı-Temiz. 2-Suyla çevrili kara-Gericilik (eski dilde). 3-Ünlü mizah yazarımız Aziz Nesin' in bir romanı-TERSİ, "lira". 4-Diretme, ayak direme-Mısır piramitlerinin biri. 5-Kanada'da bir şehir. 6-Sodyumun simgesi-TERSİ, Lenin'in Büyük Ekim Devriminden sonra bir süre izlediği ekonomi politikasının kısa adı-Terbiyumun simgesi. 7-Uçak-Altının simgesi. 8-Musikide bir makam. 9-Kuzel İtalya'da bir ova ve akarsu-İsim-Yeryüzüne inmiş bulut. 10-Mısır'a hayat veren akarsu-İçinde para saklanan kutu.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Bir ilimiz. 2-Taviz-Bir haber ajansının simgesi- Bir sayı. 3-Fas'ın başkenti-İterbiyumun simgesi. 4-Marksizm öncesi düşünürlerin bilimden kaynaklanmayan, düşsel devletlerine verdikleri ad. 5-TERSİ, Nefret-Hıristiyan azınlıklara Osmanlılarca verilen ad. 6-"Gram"-"Karanlığın Yüreği"nin Joseph ön adlı yazarı (Türkçe okunuş). 7-Bir kara taşıdı-Bir besin maddesi. 8-Uçağı kullanan mühendis-Bir peygamber. 9-Aktinyumun simgesi-İçinde maden eritilen kap-Dumanın bıraktığı. 10-Doğuda bir ilimiz-Rektörü geçen hafta istifa eden Tıp Fakültesinin bulunduğu il.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Nagazaki. 2-Ezine-Itır. 3-Dalaman-Ra. 4-Ad-Mikado. 5-Milano-Ada. 6-Al-Rodop. 7-Tem-Satı. 8-kamıkaŞ. 9-Karekök-Ma. 10-Alabama-Ok.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Nedamet-kA. 2-Azadi-ekal. 3-giL-lamarA. 4-Anamal-MEB. 5-Zemin-mıkA. 6-akoR-Köm. 7-Kına-Osaka. 8-İt-Dadaş. 9-ırodoT-Mo. 10-İRA-Apışak.

ANKARA GÜNCESİ

İSMET SOLAK

DEMİREL SEÇİMDEN KAÇTI

Bülent Beyin açık seçik "erken seçim" çıkışına Süleyman Beyin vereceği cevabı merak ediyorduk. Süleyman Bey konuşurken değil, bir gece önceden cevabını öğrendik.

Dünkü yazımızda belirtmiştik. Süleyman Bey hazırdı ama ilk gece, konuşamadı, çünkü Erbakan bastırmıştı.

Eğer "erken seçim" dersen, ben hükümeti bırakırım. Kesin söz ver burada, bunu ağzına bile almayacaksın tamam mı?

-Tamam hoca, nasıl istersen öyle yaparım...

MC bu... Alıştık artık. Süleyman Beyin ne yapacağı AP'liler tarafından anlatılıyor, ama Erbakan bastırınca tam tersini yapmak zorunda kalıyor.

Erken seçim için de öyle yaptı. Bülent Bey açık açık konuşmuştu:

-İki yıl önce seçim dedik, kaçtınız. İki ay sonra seçim deyin, kaçmayız...

Herkes anladı

Süleyman Bey konuşurken herkes bu açık öneriye vereceği cevabı bekliyordu. Beklemek ne, CHP'liler sürekli söz atarak bu noktaya çekmeye çalışıyordu. Bunu tutanaklardan izleyelim:

Başbakan Süleyman Demirel (devamla) - ...: sanki bir seçim önergesi verilmiş de ana muhalefet partisinin sayın sözcüsü aleyhinde konuşuyormuş gibi bir intibayı da aldım...

Bülent Ecevit -CHP (Zonguldak) - Ters almışsınız, dün gece yarısı değişti durum.

Başbakan Süleyman Demirel (devamla)-çünkü ben biraz sonra geleceğim oraya. Bu önergenin aleyhinde konuşuyormuş intibasını neden aldığımı izah edeceğim. Lehinde konuşulurken üslup başkadır. Aleyhinde konuşulurken üslup başkadır. Kaldı ki, bütçe konuşuyoruz, henüz böyle bir önerge falan da verilmiş değil. Tabii önerge geldiği zaman bunlar konuşulacaktır. Kim getirirse önergeyi. (CHP sıralarından gülüşmeler AP sıralarından alkışlar)

Orhan Eyüboğlu -CHP (İstanbul) - Önerge gelecek mi?

Hayrettin Uysal- CHP (Sakarya) - Önerge gelecek mi?

Başbakan Süleyman Demirel (devamla) - buradan girelim istiyorsanız konuya buradan girelim.

Orhan Eyüboğlu CHP (İstanbul) - Önerge gelecek mi?

Hüseyin Erçelik-CHP (Denizli) Önerge sırası sizde, Amerika'dan da gelse kabul ederiz. Amerika'ya danışmadan yapamazsınız.

Başbakan Süleyman Demirel (devamla) - CHP Sayın Genel başkanının muhtelif zamanlarda erken seçim hakkında söylediği sözlerin bir grafiğini çıkaralım...

Önerge istiyor

Süleyman Bey CHP'nin erken seçim önergesinde oylamaya katılmayan 24 CHP'li olduğunu yine söyledi. O zamanki haberleri okudu. Sonra da Bülent Beyin deyimi ile "Demirelce" işi öneriye getirdi:

-.. madem ki Türkiye'yi bunalımdan kurtaracaklar, madem ki Türkiye'yi hükümetten kurtaracaklardır, getirin bir seçim önergesi...

Bundan sonrası da tutanaklarda şöyle yer alıyor:

-Orhan Eyüboğlu, CHP (İstanbul) - Ağzınızdan çıkıyor mu bu teklif?

-Hayrettin Uysal CHP (Sakarya) - Siz getireceksiniz siz...

-Orhan Birgit CHP (İstanbul) Önerge elimde hazır" evet mi, hayır mı" sayın Başbakan? (Gürültüler...)

Başkan- Sayın Birgit, istirham ediyorum. Sayın Birgit kendinize hakim olun rica ediyorum.

Orhan Birgit CHP (İstanbul) - Ben kendime hakimim sayın başkan. Oy verecek mi? Onu soruyorum.

Orhan Eyüboğlu CHP (İstanbul)-Kendiniz söyleyin burada, genel başkan olarak kendiniz söyleyiniz...

Önergeme oy verecek misiniz sayın Demirel?

Başkan- Sayın parlamenterler istirham ediyorum hatibin sözünü kesmeyin.

Başbakan Süleyman Demirel (devamla) -ben sadece bir gerçeği ortaya koydum. Benim mantığımda tenakiz yoktur. (CHP ve AP sıralarından gürültüler)

Bütce konuşuyormuş

CHP'liler öylesine ısrarlı davrandılar ki, Süleyman Beyin konuşması yerine CHP'lilerin sözleri tutanaklarda, yer alıyor:

Hayrettin Uysal CHP (Sakarya)-Önergeyi getireceğiz, burada oy verecek siniz demek ki?

Orhan Eyüboğlu CHP (İstanbul)-Başkalarına söyleteceğinize kendiniz söyleyin, seçime varız deyin.

Başkan-Sayın Eyüboğlu, istirham ederim. Hatip devam etsin

Neccar Türkcan CHP (İzmir)-Sayın Başkan Sayın Eyüboğlu'na ne söylüyorsunuz?

Başkan-Rica edeyim...

Başbakan Süleyman Demirel (devamla)- ben sadece bu mantık çerçevesi içinde bizden ne beklenebileceğini, bizden beklenen şeyin yapılmadı diye töhmet altına AP olarak söylüyorum sokmanın imkanı olmadığını ifade etmek isterim. Bu kadar gürültüye hacet olduğu kanaatında değilim, gayet nazikane de söyledim. Alt alta gerçekleri koydum.

Neccar Türkcan CHP (İzmir)-Kürsüden açıklayın, "evet mi hayır mı?" diye şimdi söyleyiniz.

Başbakan Süleyman Demirel (Devamla)-şimdi bütçe konuşuyor tamam mı? (CHP sıralarından "aaaaa" sesleri gülüşmeler, alkışlar, "bravo" sesleri. AP sıralarından "yuuuh" sesleri gürültüler CHP ve AP arka sıralarından ayağa kalkmalar ve birbirleri üzerine yürümeler, gürültüler...)

Soruya da cevap yok

Süleyman Bey ezilmiş, büzülmüştü. Hık ediyor, mık ediyor... Bir türlü "erken seçim" taraftarı olduğunu açıklayamıyordu. Çünkü ortağı izin vermemişti. Konuşmasından sonra sorular bölümünde, Süleyman Genç de aynı soruyu sordu.:

-Başbakan AP Genel Başkan Yardımcılarına ve Genel Sekreterine söyletiyor.

Sayın Başbakan siz hükümet başkanı olarak Haziran'da seçim yapılmasına var mısınız yok musunuz? Seçim için ne düşünüyorsunuz...

Oturum başkanı bu soruyu bütçe ile ilgili görmediğini söyledi Süleyman Bey soru moru dinlemezdi aslında, söylerdi ya, işine öyle geldi, sustu... Çünkü ortağı öyle istemiş, restini çekmişti:

-Eğer erken seçimi ağzına alırsan hükümeti bırakırım...

Gece yarısı söylenen bu sözün bir başbakanı ne hale getirdiğini Süleyman Bey kürsüde bulunduğu sırada seyrettik...

Ölçen'in ölçüsüz sorusu

Sorular bölümünde CHP Grup Başkanvekili Ali Nejat Ölçen olmayacak bir iş yaptı. Öyle bir soru sordu ki, Süleyman Bey zevkten dört köşe oldu. Soru, 101 proje hakkındaydı ve bunların ne durumda olduğu ile ilgiliydi.

Demirel'in konuşması iki saat ile sınırlıydı, eskisi gibi rakamlarla pek yuvarlanamamıştı. İşte şimdi fırsat çıkmıştı Süleyman Beye... Başladı anlatmaya. Bir buçuk saatten fazla. Ve bir CHP'li milletvekili kendi grup yöneticisine kızıp salondan çıkarken bağırıyordu..

-Böyle soru sorulur mu be? Bir soru sor, adam 101 pare top atışıyla karşılık versin, bu politika mı yani?

Bereket Metin Tüzün örttü bunu. Tüzün son sözü aldı. Süleyman Beyin kandırmacalarını anlattıktan sonra CHP için söylediği "münkir" sözünü eleştirdi.

CHP ye münkir diyemezsiniz. AP'nin bir amblemi vardı. Bir kitap ve bir ışık... "kitap Kur-anımız ışık iman güneşimiz" derdiniz. Şimdi Sayın Başbakan partinin başına gelince imanınızı ve Kur-anınızı bir uyuz beygire değiştirdiniz uyuz beygirle...

AP lileri görecektiniz .." yuuuhh" sesleri, sövüp saymalar gırla gitti. Ama Tüzün bunlara da cevap verdi:

-Yalan mı, beygiri alıp değiştirmediniz mi?

Süleyman Beyin tepesi kara kırmızı olmuştu, gördük...

ECEVİT

"Hükümete rağmen demokrasiyi ve Cumhuriyeti yaşatma savaşı verdik"

● Orduyu arzu etmediği halde siyasete sokmak isteyenler var

FİRET ÜNVER BİLDİRİYOR

KIZILCAHAMAM- CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit partisi tarafından Kızılcahamam'da düzenlenen eğitim seminerinin ikincisinde dün "CHP'nin MC karşısında gereği gibi sert muhalefet yapmadığı" yolundaki eleştirileri cevaplamıştır. Ecevit bir il temsilcisinin kamuoyunda böyle bir yargının yeraldığı yolundaki sorusunu cevaplarken "ordunun istememesine rağmen siyasete sokmak isteyenlerin varlığından" söz etmiş ve "sınırımızı kaybedecek olursak demokrasi yıkılır" demiştir.

'DAHA SERT MUHALEFET YAPABİLİRDİK

Ecevit, CHP'nin hükümete rağmen Türkiye'de demokrasiyi yaşatma ve cumhuriyeti koruma savaşı vermekte olduğunu söylemiştir.

Ecevit, CHP'nin MC karşısında yumuşak kaldığı, sert muhalefet yapmadığı hakkındaki görüşlere özetle şu karşılığı vermiştir:

"Bugünkünden daha sert muhalefet yapabilirdik. Ama biz hükümete rağmen demokrasi ve cumhuriyeti koruma, yaşatma mücadelesini verdik. Arzu etmediği halde, orduyu davet etmek isteyenler var. Bunun için tuzaklar kuruldu. CHP'yi kıskaca almak istediler. Bizim dışımızdaki sol grupların büyük bir bölümü de bu oyunlara gelmedi. Bu sefer fiili olarak CHP'ye saldırdılar. Fakat yine oyuna gelmedik. Oyuna gelmeyeceğiz. Demokrasinin 1960'dan öncesine göre büyük bir avantajı vardır. Bu da yargı organlarının bağımsızlığıdır. Yürütmenin yasa dışı girişimlerini yargı organları bozmaktadır. Sınırımızı, sabrımızı kaybedecek olursak demokrasi yıkılır,.

Demokrasiyi kurtararak kendimizi kurtaracağız. Bir yanda demokrasiyi kurtarırken öteyandan CHP'nin gücünden kaybetmesine göz yummayacağız. Sözde sol bazı gruplara gösterdiğimiz duyarlığı aşırı bulanlar olmuştu. Şubat başında Ankara'daki mitinge yapılan saldırı ne kadar haklı olduğumuzu göstermiştir."

ERKEN SEÇİM KONUSUNDA

Ecevit erken seçim ve seçimler konusunda şunları söylemiştir:

"Şubatın 20'sinden başlayarak, bütün parti örgütümüze seçmen kütüklerinin denetimi için görevler vermiş bulunuyoruz. Örgütümüzün bu görevleri eksiksiz yerine getirmesini kütük denetiminde yurttaşlarımıza yardımcı olmasını bekliyoruz.

'SEÇİMLER HAZİRANDA DA OLABİLİR"

Seçimlerin bu yıl 9 Ekim günü yapılması gerekiyor. Fakat seçimlerin Hazirana alınması olasılığı da vardır. Büyük çoğunluğuyla halkın bunu istediği bellidir.

Adalet Partisi de, son bütçe görüşmemde açıkladığım nedenlerle erken seçim ister görünüyordu. Fakat ya gözü tutmadığı için ya da bir koalisyon ortağının baskısı altında, şimdi erken seçimden kaçma eğilimine girmiştir.

Nitekim bütçe konuşmamda, "Biz erken seçime varız" dedim, Başbakan ve Adalet Partisi Genel Başkanı Sayın Demirel ise "Biz de varız" diyemedi.

Fakat bu hükümetin yarattığı bunalım, Adalet Partisini de erken seçime zorlayabilir.

O nedenle, çalışmalarımız, erken seçim olasılığı da gözönünde tutularak yapılmalıdır.

'AP DESTEKLEYECEKSE ÖNERGEYİ CHP DE VERİR"

Adalet Partisi, yakın zamana kadar erken seçim konusunda, bir meydan okuma havasındayken, Sayın Demirel bu konuda kaçamak konuşmuştur. İki yıl önce yaptığı gibi, yine "Meclisin bileceği iş" demeğe başlamıştır.

Ben, Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olarak bu konuda yeteri kadar açık konuştum. Adalet Partisinin Genel Başkanı da açık konuşsun erken seçimi kabul edecekler mi? kamuoyu önünde benim yaptığım gibi açıkça söylesin... O zaman eğer önergeyi vermek kendilerine güç geliyorsa, biz de veririz.

Ama koalisyon ortaklarına baskı yapmak için erken seçim ister görünüp, önergeyi bize verdirip, sonra yine erken seçimden kaçacaksa, grupu önergemize oy vermeyecekse, böyle bir oyuna alet edilmek istemeyiz.

Cumhuriyet Halk Partisi grubunun oyları tek başına erken seçim kararı almaya iki yıl önce yetmiyordu bugün de yetmemektedir. O nedenle önerge vermemizin bir anlam taşıması için, Adalet Partisi'nin durumu açıklığa kavuşmalıdır."

DEMİREL

"Erken seçim önümüzdeki ay Meclis Gruplarımızda görüşülecek"

● Herkesle her konuda görüşmeye hazırım

ANKARA-(POLİTİKA)- Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'le olağan görüşmesini yapan Başbakan Süleyman Demirel Çankaya Köşkünden çıkarken gazetecilerin sorduğu soruları cevaplarken "erken seçim konusu Mart başlarında Meclis Gruplarımızda görüşülecektir" demiştir. Başbakan Süleyman Demirel erken seçimle ilgili olarak şunları söylemiştir:

"Erken seçim hükümetin meselesi değildir. Hükümetin işi değildir. Meclisin işidir. Erken seçimden kaçtınız, kaçıyorsunuz iddiaları ile bir yere varılmaz. Türkiye'de bunalım var deniliyor. Erken seçim isteyen onlar bu hükümetten kurtulmak gerek diyen onlar, hem bizden şikayet ediyorlar hem de çareyi bizden istiyorlar. Madem öyle erken seçim önergesini versinler. Şimdi AP Genel Başkanı olarak şunu söylüyorum, şu anda Mecliste bütçe görüşülüyor. Parti grupları bütçe ile meşguller Mart içinde gruplarımız bu konuyu ele alıp görüşecekler Karar gruplarındır, önergeyi ben verecek değilim ki."

Demirel "CHP erken seçim önergesini verirse AP destekler mi?" sorusuna da "bu konuyu AP grupları bilir. Yetki gruplarındır" diyerek cevap vermiştir.

DIŞ POLİTİKA

Bir gazetecinin "Clifford ABD'de verdiği bir demeçte Türkiye ile Yunanistan arasında anlaşma sağlanmadığı takdirde yardım yapmayacaklarını söylemişti. Bu konuda siz ne dersiniz?" sorusunu da cevaplandıran Başbakan "Clifford Türkiye'ye gelecektir, kendisi ile bu konuları görüşeceğiz. Ben onunla görüşmeden bir şey söylemem. ABD bizim dostumuz, müttefikimizdir. Türk-ABD ilişkileri yara almıştır. Bu ilişkilerin düzeltilmesinde yarar vardır" demiştir.

CLİFFORD'UN DEMECİ

Bu açıklamadan sonra Başbakan Süleyman Demirel ile gazeteciler arasında şu konuşma geçmiştir.

Soru: Başkan Carter'ın özel temsilcisi Clifford bir demeç verdi. (Atina ile Ankara Kıbrıs konusunda anlaşamazlarsa, Amerikan yardımını alamazlar) dedi. Bu konuda birşey demek ister miydiniz?

Cevap: Mister Clifford, Amerika'daki yeni yönetimin ve onun başı olan Cumhurbaşkanının özel temsilcisi olarak Türkiye ye geliyor. Henüz Türkiye'ye gelmeden, birisiyle uzaktan uzağa konuşmak gibi bir duruma girmem. Siyasi nezakete uymaz. Kendisi Türkiye'ye gelecektir, ne söylemiştir, ne söylemek isteyecektir, bize söyleyecektir, binaenaleyh, kendisiyle görüşmeden bir beyanatta bulunmak istemem. Şunu ifade edeyim: Birleşik Amerika Devletleri Türkiye'nin uzun yıllardır müttefiki ve hem çok iyi bir dostudur. Türkiye ile Amerika'nın münasebetlerinde her iki ülkenin yararı vardır. Onun içindir ki bu münasebetler sağlıklıdır. Karşılıklı yarar esasına dayanan bu münasebetlerin zedelenmemesi veya almış bulunduğu yaraların bir an evvel tamir edilmesi de gene her iki ülkenin yararınadır. Binaenaleyh yeni yönetim göreve başlar başlamaz Türkiye'ye bir özel temsilci göndermektedir. Biz Birleşik Amerika Devletleri ile Türkiye arasında direkt olarak bir mevzu olmadığını birçok kere ifade etmişizdir.

KATSAYI KONUSU

Başbakan katsayı konusunda sorulan bir soruyu cevaplandırırken de şunları söylemiştir.

"Hükümetimiz katsayıyı 10 olarak tespit etmişti. Komisyon bunu 11'e çıkardı. Katsayı 15 olsa daha iyi değil mi? Elbette iyi ancak devletin imkanları gözönüne alınmalıdır. Memleketin imkanlarını aştınız mı herşey tersine döner. Herkesin devletin imkanlarını bilip sorumluluk içinde hareket etmesi gerekir."

Demirel TRT Genel Müdürlüğü konusunun hangi safhada olduğunu soran basın mensuplarına da "TRT Genel Müdürlüğü sorunu, meselesi diye bir mesele şu anda yok" şeklinde cevap vermiştir.

Başbakan, Başbakan Yardımcısı Prof. Turhan Feyzioğlu'nun muhtırasını cevaplandırılıp cevaplandırılmadığını soran bir gazeteciye de "Sayın Feyzioğlu'nun mektubunu aldım. Dikkatle tetkik ettiriyorum. Elbetteki önemli bir konudur, tetkik ettirmemiz gerekir. Ona göre hareket edeceğ" cevabını vermiştir.

ECEVİT İLE HER ZAMAN GÖRÜŞEBİLİRİZ

Demirel CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in bütçe konuşmasında "elimizi uzattık boşta kaldı' dediğini hatırlatan bir gazeteciye de şu cevabı vermiştir.

"Meseleleri konuşmaya hazırım, her zaman hazırım, hangi meseleleri görüşmek istiyorsa hazırım. Bu görüşmeler memleketin meselelerini çözmeye yararlı olacaksa görüşürüm elbet ama sırf görüşmüş olmak için de görüşülmez."

Kuas: "Derhal geçici bir seçim hükümeti kurulmalıdır"

Basına bir açıklamada bulunan Lastik-İş Sendikası Genel Başkanı Rıza Kuas, meydana gelen son olayların Milliyetçi Cephenin seçimlerin yaklaşması üzerine tezgahladığı oyunlar olduğunu söylemiş ve faşist bir cuntanın yollarının arandığını belirtmiştir. Kuas, derhal demokrasiden yana güçlerin oluşturacağı bir geçici "seçim hükümetinin" kurulmasının gereğine değinmiş ve katsayı konusunda hükümetin tavrını çalışanlara karşı bir oyun olarak nitelemiştir.

İKD, bütçede savunma harcamalarının azaltılmasını istedi

ANKARA (ANKA) - İlerici Kadınlar Derneği Ankara Merkez Şubesi, 1977 bütçesinin "silah tekellerine kazanç kapısı" olduğunu savunarak, bütçede savunma harcamalarının azaltılmasını istemiştir. İlerici Kadınlar Derneğinin Ankara Merkez Şubesinden yapılan açıklamada bütçede savunma harcamalarından yapılacak kısıtlamaların, deprem bölgeleri için depreme dayanıklı evler ve yolsuz köylere yol yapımında kullanılmasını önermiştir.

İlerici Kadınlar Derneğinin açıklamasında özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

"23-26 Eylül 1976 da Helsinki'de toplanan Dünya Barış Konferansı, altında Türkiye'nin de imzası bulunan bir çağrı yapmıştı. Savunma harcamalarından ilk aşamada yüzde 10 indirim yapılmasını öneren bu çağrı uyarınca, birçok ilerici yurtsever dernek NATO ve CENTO gibi saldırgan paktlardan çıkılması için imza kampanyası açmıştı. 15 Şubat 1977 günü, bütçenin tümü üzerinde yapılacak görüşmelerden birgün önce derneğimiz üyelerinden oluşan bir heyet, toplanan imzaları CHP Genel Başkanı Ecevit'e teslim etmek üzere Orhan Birgit'e vermişlerdir.

İstanbul'un bazı semtlerinde patlamalar oldu

İstanbul'un Kadıköy ve Beşiktaş semtlerinde önceki gece sabaha karşı patlama olmuştur.

Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Müdürlüğünden alınan bilgilere göre önceki gece saat 23.00 sıralarında Kadıköy Kızıltoprak Durağı'nda bir banka şubesi önünde meydana gelen patlamayı Kadıköy Kuşdili Karakolu önünde meydana gelen patlama izlemiştir. Her iki patlama sırasında çevredeki binaların camları kırılmıştır.

Kadıköy semtinde ardarda meydana gelen iki patlamadan sonra saat 03.00' te Beşiktaş semtindeki bir ilaç fabrikasına atılan dinamit atılmıştır.

"PİRİ REİS" bugün Cumhurbaşkanına gösteriliyor

Büyük Türk denizcisi Piri Reisin Amerika Haritası ile ilgili renkli belgesel film bu gece Ankara'da Arı Sinemasında Cumhurbaşkanı ve yabancı diplomatlara gösterilecektir. Bilindiği gibi Piri Reisin 1513 te yaptığı bu harita Topkapı sarayında bulunduğundan bu yana dünya bilim çevrelerinde büyük yankılar uyandırmış, çeşitli bilimsel kitaplara konu olmuştu.

İstanbul'un incisi adalarda çamlar yokolma tehlikesiyle karşı karşıya

CANAN BARLAS

İstanbulluların övünç kaynaklarından biri olan ada çamları kese böceği adlı haşerenin istilasına uğraması nedeni ile kuruma tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. İstanbul Orman Baş Müdürlüğü yetkilileri "Mihaniki" mücadelenin sürdürüldüğünü böceklerin fazla büyümüş olmaları nedeni ile ilaçla mücadele yapılamadığını söylemişlerdir. Hava sıcaklıklarının mevsim normallerinin üstünde olması ise haşerelerin erken gelişmesine yol açmıştır.

Kese böcekleri ile 50 yıldır mücadele edildiğini de anlatan yetkililer konu ile ilgili olarak yaptıkları açıklamalarda şunları söylemişlerdir:

"Bu böcekler genellikle yaşlı ağaçların ölümüne neden olurlar. Genç ağaçların hayatiyetini pek etkileyemezler. Adada şu anda mücadele devam ediyor. 20 kişilik bir ekip bu çalışmasını mart ayına kadar sürdürecek, bu aydan sonra mücadelenin Mart başına kadar bitireceğine inanıyoruz"

Adalardaki çam ormanlarının bir kısmının özel bahçe sahiplerine ait olduklarını da anlatan yetkililer mücadeleye özel kesimin katılmasının zorunlu olduğunu bildirerek "Mücadele toptan yapılmalıdır aksi halde bizim devlet ormanında yürüttüğümüz çalışmalar da sonuçsuz kalabilir. Özel bahçe sahiplerinin başvurusu olmadan bizim buralarda mücadele etmemiz olanaksızdır. Gerçekte mücadele böceklerin dallardan toplanarak yakılması biçiminde yapılmaktadır. Bu nedenle bahçe sahiplerinin kendilerinin de katılması gerekir" demişlerdir.

Yaşlı ağaçların bir çeşit ölüme terk edildiğini de açıklayan İstanbul Orman Baş Müdürü Musa Kesici "Ömürlerini doldurmuş ağaçlar da bu böcekler daha etkin oluyor. Onlar için yapılacak fazla bir şey kalmıyor. Bu böceğe bir şey kalmıyor. Bu böceğe etkin bir ilaç yok. Gerçekte meskun yerlerde ilaç kullanmakta yan etkileri bakımından zararlı oluyor. Böceğe başlangıçta etkili olan ilaç bu dönemde etkisiz hale geliyor" demiştir.

Kese böceği ile mücadelenin Mart ayından sonra etkisiz kalmasına neden olarak böceğin bu ayda kelebek haline gelişi gösterilmekte ve bu kelebekler bir sonraki yıl yeniden tahribatlarına başlamaktadır. Öte yandan yağmur mücadeleyi durdurmakta ekipler çalışmalarını ancak yağmursuz havalarda sürdürebilmektedirler.

Kese böçeği adlı haşereler çamların kurumasına yolaçıyor.

1000 HEKTARLIK ÇAM ORMANI

Kese böceğinin tehdidi altında 1000 hektarlık çam ormanının bulunduğunu da anlatan yetkililer bu böcekle mücadele için İstanbul Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nünde yardıma çağırıldığını ve diğer belediyelere de haber verildiğini bildirmişlerdir.

Her ağacın üstünde ortalama 25-30 kesenin bulunduğu, bildirilirken bu keselerin tek tek ayıklandığı aksi halde mücadelenin etkisiz kaldığı da verilen bilgiler arasında bulunmaktadır.

Adalarda ki çam ormanları ile halkın yakından ilgilendiğini durumun buradaki sakinler arasında üzüntü yarattığını bildiren Baş Müdürlük yetkilileri çalışmalarının başarılı olacağına inandıklarını sözlerine eklemişlerdir.

Aksaray'da bir öğrenci vuruldu

İSTANBUL -Aksaray Yusufpaşa Camii yakınlarında İktisat Ticaret Yüksek Okulu ikinci sınıf öğrencisi Taner Saatçıoğlu, kimlikleri belirlenemiyen kişilerin açtıkları ateş sonucu kolundan ve kasığından üç kurşunla yaralanmıştır.

Taner Saatçıoğlu, Çapa Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır. Doktorlar, öğrencinin sağlık durumunun iyi olduğunu belirtmişlerdir.

Öte yandan Haydarpaşa Lisesi önünde karşıt görüşlü öğrenciler arasında çıkan kavgada, lise öğrencilerinden Şakir Öztel dövülmüş, kaldırıldığı hastanede tedavi edilerek taburcu edilmiştir.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Denel Fizik Kürsüsü Öğretim üyesi ve Türk Fizikçiler Derneği 2. Başkanı Ender Aktulga, dün Ortaköy'de faşist komandoların saldırısına uğrayarak dövülmüştür. Aktulga'nın cebinde ilerici bir gazeteyi gören komandolar, güpegündüz sokak ortasında saldırmışlar, gazeteyi yırttıktan sonra öğretim üyesini dövmüşlerdir. Çeşitli yerlerinden yaralanan Aktulga tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmıştır

KUŞBAKIŞI

KAMÇI

Borçtan korkmayın diyor Sayın Başbakan.

"Borç yiğidin kamçısıdır."

Eh, politikacı sözü değil mi, biraz iskonto yapacaksınız.

Yiğidini kaldırıp, kamçısını bırakacaksınız!..

H. Ş.

İSİMLER İNSANLAR

Yorumcu Kissinger

ABD'nin eski Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, NBC Televizyonu ile beş yıllık bir anlaşma imzaladı ve TV yorumcusu oldu

●

Arjantin'de Videla'ya suikast

Buenos Aires'ten resmen açıklandığına göre, dün Cumhurbaşkanı General Rafael Jorge Videla'yı başkentin 680 km güneyindeki Bahia Blanca'ya götürecek uçak Buenos Aires havaalanından hareket edeceği sırada, havaalanı yakınında bir bomba patladı

Resmi bildiriye göre, Videla'nın uçağına bir şey olmadı.

●

Londra Belediye Başkanı Ankara'

Londra Belediye Başkanı Sir Robin Gillett resmi bir ziyarette bulunmak üzere bugün Ankara'ya gelecektir.

Beraberinde eşi, Londra Polis Müdürü ve Şehir Meslisi Başkanından oluşan bir heyetle birlikte Ankara'ya gelecek olan Sir Gillett Ankara'da üç gün süren temas ve incelemelerde bulunacaktır.